

DUHOVNI PASTIR

S sodelovanjem več duhovnikov
urejuje
ALOJZIJ STROJ.

XXII. letnik. — 1. zvezek.

Obseg:

	Stran
Praznik obrezovanja Gospodovega ali novo leto. — 1. Čas je kratek. (Dr. Andr. Karlin.)	1
2. Prilika o nerodovitnem figovem drevesu. (Val, Bernik)	6
Praznik sv. treh kraljev. — 1. Kaj nas uče sv. trije kralji? († J. Benkovič)	12
2. Očenaš. (P. Engelbert Pollak.)	18
Prva nedelja po sv. treh kraljih. — 1. O pokorščini otrok. († J. Benkovič)	25
2. Očenaš. (P. Engelbert Pollak.)	29
Druga nedelja po sv. treh kraljih. (Praznik presv. imena Jezusovega.)	
1. O pomenu, moči in češčenju Jezus. imena. (V. Bernik.)	35
2. Očenaš. (P. Engelbert Pollak.)	41
Tretja nedelja po sv. treh kraljih. (Praznik sv. Družine.) — O nezmernosti v pijači. (J. Mikš.)	47
2. Očenaš. (P. Engelbert Pollak.)	53
Četrta nedelja po sv. treh kraljih. — 1. Čudeži. (Anton Kržič)	62
2. Očenaš. (P. Engelbert Pollak.)	67
Priložnostni govori. — Govori o presvetem Srcu Jezusovem	73
Pogled na slovstvo	75

V Ljubljani 1905.

Založba „Katoliške Bukvarne“.

Tisk „Katoliške Tiskarne“.

Vabilo k naročbi!

Oznanjevanje božje besede je poleg molitve poglavitna dolžnost duhovnikova. Naloga »**Duhovnega Pastirja**« je, pripomoči, da bi se večne resnice vedno v lepi, vzvišeni vsebini primerni obliki razlagale in da bi verniki imeli od njih vedno večjo duhovno korist. Vsem čč. gg. sobratom, ki so nam pomagali v dosego tega namena bodisi z marljivim sodelovanjem ali požrtvovalnim naročevanjem, izrekamo iskreno zahvalo in gorečo prošnjo, naj ostanejo zvesti podporniki »**Duhovnemu Pastirju**« tudi v novem, **XXII. tečaju**.

Ker so nam mnogi čč. gg. sotrudniki že poslali primernih pridig, drugi preizkušeni pridigarji pa so nam obljubili pomoč, upamo, da bo tudi novi, **XXII. tečaj »Duhovnega Pastirja«**, pripomogel k razvoju slovenske homiletične književnosti.

»**Duhovni Pastir**« objavi v **XXII. letniku**:

1. govore za vse **nedelje, zapovedane praznike** in kolikor mogoče tudi za **praznike cerkvenih patronov** in sicer večinoma po **dva govora**. Poleg primernih dogmatičnih pridig imamo pripravljene tudi **homilije**, zlasti za one nedelje in praznike, katerih **listi in evangeliji** v zadnjih letnikih »**Duh. Pastirja**« niso bili homiletično razloženi;

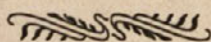
2. **postne govore**;

3. **razne priložnostne govore**. Posebno opozarjamo na nadaljevanje **govorov krščanskim materam o vzgoji**, ki so sestavljeni po naročilu presvetlega knezoškofa dr. Antona Bonav Jegliča in izdelani po načrtu, ki ga je priobčil ljubljanski škofijski list (l. 1904, str. 57). Objavili bomo tudi nadaljne **govore o presv. Srcu Jezusovem** in s tem skrbeli za primerno tvarino za prve nedelje v mesecu v smislu ljubljanske škofijske sinode, ki pravi: *Desideramus, ut concionatores de cultu Ss. Cordis Jesu . . . uberius loquantur qualibet prima dominica cuiuslibet mensis* (stran 57. n. 92).

— Pripravljenih imamo tudi več **govorov za Marijine družbe, nagovore mladeničem** itd.

Priloga »Duh. Pastirja« bode nadaljevanje »**Zbirke lepih zgledov**«. V preteklem letu nismo mogli priobčiti toliko »**Zbirke**«, kakor smo želeli, ker so pridige obsegale

DUHOVNI PASTIR.

S SODELOVANJEM VEČ DUHOVNOV

UREDIL

ALOJZIJ STROJ.

XXII. LETNIK.

1905.

V LJUBLJANI.

ZALOŽBA KATOLIŠKE BUKVARNE.

TISEK KATOLIŠKE TISKARNE.

DUHOVNI PASTIR.

Izhaja vsak mesec. — Velja 8 K na leto.

XXII. letnik.

V Ljubljani, januar 1905.

I. zvezek.

Praznik obrezovanja Gospodovega ali novo leto.

1. Cas je kratek.

Hoc itaque dico fratres: tempus breve est.
To pa vam pravim bratje: čas je kratek.
I. Kor. 7, 29.

Ni ga človeka, ki bi bil ob nastopu novega leta popolno hladen, brez raznih čuvstev in spominov. V staro leto mu pohajajo misli in obnavljajo se spomini dobri in hudi, žalostni in veseli. Pa tudi v novo leto se radi zamislimo, in vsak se sprašuje: Kaj bo, kakošno bo?

Staro leto smo pokopali. A najsi je bilo za nas vže dobro ali slabo, naj smo v njem doživeli več žalostnih dni, kakor veselih, ali narobe, — eno je gotovo, in v tem smo si vsi edini: hitro je minilo.

Novo leto se je porodilo. Koliko misli, želja, voščil, koliko nad imamo za to leto! Kako se bo godilo meni, tebi, nam vsem? Bo li letošnje leto mirno, ali viharo? Kako se bo godilo svetemu očetu, presvitlemu cesarju, našemu višemu pastirju? Kakošno bo to leto za našo dušo? Ali bomo v duhovnem življenju napredovali? Kaj bo z našim telesom? Ali bo morda k letu osorej vže gnojilo hladno zemljo? In ali ni že morda zasajen zeleni rožmarin, iz katerega ti venec spleto kot zadnji kinč posvetni? — Ta in enaka vprašanja porajajo se v kipečem srcu ob novem letu. Vsak si slika svojo srečo v temno prihodnjost, vsak si želi po svoje raznih

dobrin . . . Ena resnica, ena zavest pa je vendar nam vsem enaka, in te se nihče izogniti ne more: čas hitro mine, čas je kratek. To, kar je napisal sv. Pavel Korinčanom (7, 29), pretresa vsako srce: To pa vam pravim bratje: čas je kratek. Ne bo mi treba te resnice mnogo pojasnjevati, pač pa bi bilo želeti; da si jo dobro v spomin in srce vtisnemo. Kajti, ako dobro pomnimo kratkost časa, se bomo vedeli tudi tako ravnati, da si čas okoristimo, da si ga v svoj prid obrnemo.

Čas je kratek. Sv. Pavel ne ostane samo pri teh besedah, marveč podaje vernikom tudi naukov, ki iz te resnice sledé. Čas je kratek: to tudi mi vsi čutimo. Premislimo torej v današnjem govoru, kaj sveti apostol iz te resnice sklepa, kakošno ravnanje, življenje zato svojim vernikom priporoča. Beseda božja ima veljavo tudi za nas in je tudi v naše posvečenje pisana.

Čas je kratek, hitro mine: tisti pa, ki mu je bilo današnji dan dano ime Jezus, je včeraj in danes in vekomaj isti. V tem presvetem imenu želim nadaljevati.

1. To pa vam pravim bratje: čas je kratek. Te resnice omenja nam sv. pismo na raznih krajih. Človeško življenje primerja sedaj s hlapom, ki se malo časa prikaže, potem pa izgine (Jak. 4, 14) sedaj s senco, ki se hitro nagne, s travo, ki se posuši (Ps. 101, 12), s pajčevino, ki se naglo raztrga, s cvetlico, ki se je zjutraj razcvetela in mine; pokosi in posuši se zvečer (Ps. 89, 6). Ali, da tudi nimamo razodenja božjega, skušnja lastnega življenja nam je pokazala vže dokazov dovolj, kako kratek je čas. Kako hitro je minilo lansko leto! Ali se vam mar ne zdi, da se je ravnokar pričelo in vže mu sledi drugo? In celo življenje tvoje, ako se oziraš nazaj, ali se ti ne dozdeva kakor doba nekaterih mesecev. Dobro se še spominjaš, ko so te starši ujčkali na svojem naročju, ko ste igrali vesele otroške igre, ko si šel k sv. birmi, ko so te peljali prvikrat v šolo. In vendar! Koliko let je preteklo od tistihmal? Dvajset, 30, 40, morda celo 50 let. Doba pa, ki ti je na svetu še odločena, koliko bo dolga? Oj hitro, hitro mine čas, — čas je kratek.

In če tudi v svojem mladem, nadepolnem srcu meniš, da te čaka še dolga vrsta srečnih let, moram ti opomniti, da jih je mnogo pred teboj vže tako mislilo, pa ta misel se jim ni vresničila. Pojdi na pokopališče in preštej nove grobove, postoj pri

onih, ki so bili tvoji znanci in prijatelji, in vprašaj zemljo, ki jih je zagrnila, zakaj tako zgodaj? Zakaj? . . . In molče ti bo odgovorila: čas je kratek.

Naj zmisli, kdor lepoto ljubi sveta
 In od veselja do veselja leta,
 Da smrtna žetev vsak dan bolj dozori.
 Mor'biti, da kdor zdaj vesel prepeva,
 V mrtvaškem prtu nam pred koncem leta
 Molčé trobental bo: memento mori!

2. Toda vprašajmo se, katere nauke izvaja sv. apostol iz te resnice. Osebito dvoje imenitnih opominov omenja. *To pa vam pravim bratje: čas je kratek; zato naj tisti, kateri se jokajo, bodo, kakor bi ne jokali in, kateri se veselé, kakor bi se ne veselili . . . Kajti prejde podoba tega sveta* (1. Kor. 7, 29—31).

Tisti torej, ki jokajo, naj bodo kakor bi ne jokali. Kaj se to pravi? Kdor je v nadlogah, bodi potolažen. Le malo časa in ti bo odvzeta. Hudo pripeka vročina ob poletnih dnevih in pregreva delavnega kmeta, da mu pot s curkom raz čelo kaplje. Toda ta se ne zmeni za vročino, saj bode kmalu delopust, in pribežal bode v hladno senco in si hladil razgrete ude v prijetni večerni sapi. Ali kaj daje pogum delavcu, da ostane stanoviten pri težkem svojem poslu? Nič drugega ne, kakor zavest, da bode skoro prišel čas, ki ga oprostí trudapolnega dela, ter ga povrne zopet mirnemu pristanišču domačega ognjišča, kjer se bode odpočil od dnevnih težav, v prijetnem pogovoru z ženo in otroci zopet utrdil si voljo in roke za nadaljne težave. Kakor kmet, delavec bodimo tudi mi! Naj te stiska še tolika beda, naj ti razjeda srce še tolika žalost, naj ti je Bog na slaba ramena naložil toliko skrbi, da pod njimi omaguješ in omaguješ, . . . tempus breve est: čas je kratek, tisti torej, ki jokajo, naj bodo, kakor bi ne jokali. Tako tolaži apostol svoje vernike prav pogosto. Svojim zatiranim rojakom piše, naj bodo stanovitni in potrpežljivi: *Kajti nekaj malega še — dostavlja — in pride on, ki ima priti, in ne bode se mudil* (Hebr. 10, 37). V enakem smislu govori tudi v drugem listu do Korinčanov: *Sedanja lahka stiska naša nam pripravlja obilno, preobilno, večno, vse presežno slavo, ker ne gledamo na to, kar se vidi, nego na to, kar se ne vidi. Kajti to, kar se vidi, je začasno, ali kar se ne vidi, je večno.* (II. Kor. 4, 17—18). Prav tako so tolažili drugi apostoli, tako Kristus sam. *Čez malo — pravi — in me ne boste videli, in bote jokali in*

žalovali... In zopet malo in me bodete videli in vaša žalost se bo v radost izpremenila in vašega veselja vam ne bo nihče vzela. (Joan. 16, 16—20). Še malo! — to nam je tolažba v nadlogi.

Zatorej dragi moj! ako moraš jokati in žalovati, ako te stiska revščina, ako ti je božja previdnost v domači hiši težak križ naložila, ako te tare dolgotrajna bolezen in so ti morda zlobni jeziki tvoje pošteno ime oskrnili, ako te tlačijo hude skušnjave zoper najlepšo čednost, in te hudobni svet želi prav posebno zapeljati v najgršo pregreho, ne zabi, da čas je kratek, še malo — in zmaga je tvoja. Zatorej naj tisti, ki jokajo, bodo, kakor bi ne jokali...

3. Apostol pristavlja tudi še nekaj družega: tisti, ki se veselé, naj bodo, kakor bi se ne veselili. Kaj pomenijo te besede? Glasno nam kličejo: svet zaničujte. Lepi so mehurčki, ki jih izpihajo otroci iz milne vode; kako se leskečejo, vse barve jih prešinjajo. Ali komaj si jih ugledal, vže se razpusté in zginejo brez sledu. Tako je posvetno veselje: močno zaželjeno, s silo dobljeno, prekmalu zgubljeno. Zato pravi sveti apostol Janez (I, 2, 16—17.). *Ne ljubite sveta, niti tega, kar je na svetu... vse, kar je na svetu, je poželenje mesa, poželenje oči in napuh življenja. Svet preide in njegovo poželenje.* Pač res! Poželenje mesa preide — bogatin svetopisemski je umrl ter je bil pokopan v pekel in niti kaplje vode ni dobil, da bi si bil ž njo ohladil svoj jezik. Poželenje oči preide — bogatin je začel uprav zložno živeti, kar začuje glas: *Neumnež, še to noč bom tirjal dušo iz tvojih rok. Kar si pa spravil, čegavo bo?* (Luk. 12, 20.) Napuh življenja, posvetna čast preide; — ne zavidaj človeka, če se mu je slava njegove hiše pomnožila; *ker v smrti ne vzame nič tega seboj; za njim ne pojde slava njegova.* (Ps. 48, 18.)

Kako nespameten je svet! Minljivih zakladov išče, nevenljivih ne mara, za telo skrbi, dušo pa pogublja, za časno si prizadeva, večnega ne mara, sreče si išče, nesrečo najde... Čas je kratek, tisti torej, ki se veselé, naj bodo, kakor bi se ne veselili. Lepo premoženje si pridobil, ali ne zabi, da boš moral vse pustiti, ne zabi, da ti je dolžnost poskrbeti pravočasno, da pride v dobre roke. Čast in slavo si dosegel pri ljudeh, ne zabi, da ti je prva skrb brigati se za to, da pri Bogu v nečast ne padeš. Mlad si in močan — tudi mladost tvoja bodi Bogu posvečena, zdaj v zdravih dnevih skrbi, da si pridobiš zasluženja za nebesa. Delaj, dokler je dan, za svoje posvečenje, prej namreč, kakor misliš, preide podoba tega sveta.

4. Doslej, dragi moji, ste slišali, kaj sveti apostol priporoča svojim vernikom zato, ker nam je na svetu tako kratko živeti. Ali tu si utegne kdo misliti, prepozno sem slišal te besede, prepozno mi odmevajo v srcu. Vsaj polovico svojega življenja sem preživel, če mi Bog dá še nekaj let, mu smem hvaležen biti. Ali kaj je to proti toliko zamujenim, izgubljenim letom! — Prav je, ljubi kristjan, ako si tako misliš, znamenje je to dobre volje. Res je sicer, da tega, kar si zamudil, popolno popraviti več ne moreš, ali po nekoliko nadomestiti je pa le mogoče. Prav je, spominjaj se pogosto svoje prejšnje lahkomišljenosti, večkrat vzdihuj s kraljevim pevcem: moj greh mi je vedno pred očmi. In to ne bode brez sadu. Vzbudilo se bo v tvojem srcu živo kesanje nad storjenimi grehi. Posebne vrednosti je pred Bogom skesano srce, ki ti bo pridobilo ne samo ljubezen božjo, marveč te bode obdarilo z milostjo, katero Bog deli onim, ki so ponižnega, kesanega srca. Kadar pa bodeš žaloval nad svojimi grehi, se bo zjasnilo v tvoji glavi, spoznal boš svojo slabost, spoznal, da sam iz sebe nič ne premoreš, in ponižnost bo zasadila svoje korenine v tvoje srce, ponižnost, ki je temelj in podlaga vseh drugih čednosti. Še več. Ko bodeš mislil na izgubljena svoja leta, spoznal boš tudi neskončno usmiljenje in dobroto božjo, ki te vkljub vsem pregreham ni zapustila, marveč je potrpežljivo čakala trenutka, kdaj boš dovzeten za poboljšanje, kdaj boš hotel zopet na pravo pot, ki pelje proti nebesom. O koliko nagibov vsaj v prihodnje Bogu se popolno posvetiti, njega bolj in bolj ljubiti! Pozno — tako boš klical v spoznanju prejšnjih svojih pregreh — pozno sem te spoznal, o neskončna dobrota božja, pozno začel ljubiti, daj o Gospod, da te vsaj sedaj, vsaj v prihodnje ljubim in bolj in bolj ljubim! In če ti poslej Bog pošlje križev in težav, ne boš več vzdihoval nevoljno pod njihovo težo, potrpežljivo jih boš zadel na svoja ramena, misleč, sedaj sem šele podoben Kristusu, sedaj šele sem na pravem potu. Da, če se spomniš svojih pregreh, te bo to navdalo z gorečnostjo. Z veseljem boš opravljal dobra dela, da zamujeno bolj in bolj nadomestiš.

5. Predragi! Čas je kratek. Ta misel spremlja naj nas skozi dneve letošnjega leta. In če vam ta misel objame pogosto spomin, se bode rodila v vašem duhu druga še mogočnejša misel: Večnost je dolga... silno dolga. Oni, ki se v večnosti jokajo, niso, kakor tu na zemlji, kot da bi ne jokali. Žalost, solze v večnosti so krvave, grozne, večne solzé. *Njih črv ne umrje,*

njih ogēnj ne ugasne. In oni, ki se v večnosti veselé, niso kakor bi se ne veselili; marveč veselje jim je večno, njih veselja jim nihče ne vzame . . . Veselje tega sveta se še primerjati ne dá z veseljem, ki bo nad izvoljenimi v nebesih razodeto.

Čas je kratek, večnost je dolga . . .

V ječi sedi učeni kancelar angleški, Tomaž Mor. Trdosrčnost in grozovitost kralja Henrika VIII. sta ga tja posadili. Vže mu je kralj naznanil, da mu je pričakovati najhujšega, ako ne sprejme anglikanske krive vere. Tomaž Mor je odgovoril, da ostane stannoviten veri svojih očetov, da ostane zvest rimsko-katoliški cerkvi. Žena njegova, Alojzija, izvedevši, v koliki nevarnosti je nje soprog, in pa boječ se, da le prehitro izgubi svojega srčno ljubljenega moža, se napoti v ječo s svojima otrokoma pregovarjat stannovitnega moža. „Dragi moj“ — pravi — „usmili se vsaj mene in otrok svojih. Glej, nobena senca ni kalila doslej sreče najinega zakona. Ljubo ženo imaš, ljubeznjiva otročiča. In to nežno vez hočeš razdružiti? Koliko časa bi še lahko živeli v najlepši slogi in vednem veselju!“ „Koliko časa pač misliš?“ vpraša jo nato Tomaž Mor. „No, vsaj še dvajset let“ — odgovori hlastno žena. „Ljuba soproga“ — pritegne na to kancelar — „kaj zahtevaš?“ „Večnost, srečno večnost hočeš prodati za samo dvajset kratkih let?“ Ne — in ni ga omajala. Kmalu nato je prestal junaško smrt kot mučenik . . .

Čas je kratek, večnost dolga . . .

Kaj torej želiš — vpraša sv. Avguštin, — čas ljubiti in večnost zgubiti, ali Kristusa ljubiti in v večnosti se veseliti? . . .

Tebi, o Jezus, živim, tebi umrjem, tvoj sem živ in mrtev.
Amen.

Dr. Andr. Karlin.

2. Prilika o nerodovitnem figovem drevesu.

Gospodi še to leto ga pusti . . .
če kje sad obrodi; če pa ne, ga boš
potlej posekal. Luk. 13, 8. 9.

Tebi se spodobi hvalna pesem, o Bog! na Sionu. Ti zanašaš našim grehom. Blagoslavljaš okroglo leto. Tako slavi psalmist (64, 1. 4. 12.) božjo prizanesljivost in njegovo neskončno dobrotljivost. Tudi naša dolžnost, ljubi kristjani, je zlasti ob sklepu starega in početkom novega leta, Boga prav srčno zahvaljevati in slaviti zaradi njegovega neskončnega usmiljenja. Nocoj o polnoči je utonilo v morju neskončne večnosti spet eno, po božji milosti prav obilno blagoslovljeno leto, za katero nas pa čaka

nova odgovornost pred božjim Sodnikom. Obhajali smo veselo petdesetletnico, odkar je bila najslavesnejše razglašena verska resnica Marijinega brezmadežnega spočetja, (imeli smo sveti misijon), ponujala se nam je lepa priložnost v teku leta, vdeleževati se obilnih odpustkov in celo izrednih svetoletnih. Sedaj pa vprašam: Koliko dušne koristi so donesle vse te pobožnosti in ponujane milosti posameznim faranom pri nas?

Na to vam odgovorim z besedami Zveličarjevimi: *Po njih sadu jih boste spoznali. Vsako dobro drevo rodi dober sad; malopridno drevo pa rodi malopriden sad.* Torej rečem: Kdor se trudi s pravo pokoro zadostovati za svoje grehe, kdor je popravil ali popravlja storjeno krivico in škodo, kdor je dal slovó temu ali onemu privajenemu grehu, kdor se skrbno izogiblje bližnji grešni priložnosti, kdor zvesteje izpolnjuje dolžnosti svojega stanu, kdor raste v čednostih ter opravlja dobra dela, — ta kaže dober sad lanskega leta, on je dobro drevo, ki rodi dober sad. Kdor pa tudi sedaj še živi in misli živeti v starih grešnih navadah in razvadah, kdor še sedaj ni dal slovesa hudim izrodkom napuha, lakomnosti, nečistosti, pijančevanju, sovraštva in drugim pregreham ter bolj skrbi za svojo telesno nasladnost, kakor za dušno srečo — on pa je malopridno drevo, in táko rodi malopriden sad. In konec tega? Tudi to je povedal naš Gospod Jezus Kristus in sicer s temi-le besedami: *Vsako drevo, katero ne stori dobrega sadu, bo posekano in v ogenj vrženo.* Ta prilika o dobrem in malopridnem drevesu vam je znana iz sv. evangelija (Mat. 7.). Manj znana pa vam je druga prilika Gospodova, ki tudi govori o nekem drevesu in je tej priliki podobna; to je prilika o nerodovitnem figovem drevesu; in za moj namen današnje pridige se mi zdi posebno primerna, da jo vam povem in pojasnim v imenu njega, ki je današnji dan pri obrezovanju dobil ime Jezus.

Ko je sv. Lukež v 13. poglavju svojega evangelija dvakrat zapisal, da je rekel Jezus: *Povem vam, če se ne spokorite, boste vsi poginili*, nam je sporočil tudi to-le Gospodovo priliko: „Nekdo je imel figovo drevo zasajeno v svojem vinogradu, in je prišel sadu na njem iskat, in ga ni našel. Rekel pa je gorniku: Glej! tri leta ja, kar hodim iskat sadu na tem figovem drevesu, in ga ne najdem; posekaj ga tedaj! čemu še prostor jemlje? On pa

je odgovoril in mu rekel: Gospod! še to leto ga pusti, da ga okopljem in mu pognojim; če kje sad obrodi; če pa ne, ga boš potlej posekal.“ (v. 6, 7, 8, 9.)

To priliko razdelimo v tri dele: I. Nekdo je imel figovo drevo zasajeno v svojem vinogradu, in je prišel sadu na njem iskat, in ga ni našel.

Misli si, ljubi kristjan, lepo figovo drevo s širokimi listi in močnimi mladikami v vinogradu, na vrtu. Zavarovano je po debelem zidu in globoko se more zakoreniniti v rodovitno plast zrahljane zemlje. Vse je tako ugodno temu drevesu in vendar je nerodovitno! In to drevo, in to nehvaležno drevo si — ti, ljubi kristjan! „Nekdo“ je zasadil to drevo. Bog je tebe postavil v rodovitno zemljo, na vrt svete katoliške cerkve. Ti si, da govorim s psalmistom, *enak drevesu, ki je zasajeno ob potocih* (1, 3.) Že precej po rojstvu k viru milosti postavljenemu je bilo le na tebi ležeče, da zajemaš iz njega. Ali ti ni nebeški vrtnar dobro prilival s svojimi solzami, da, s svojo predragoceno krvjo? Ali ne pravi apostol v današnjem berilu, da je Jezus Kristus *sam sebe za nas dal, da bi nas rešil vse krivice*? Ali ni nadalje Jezus Kristus postavil svetih zakramentov, da moreš ti zajemati za svojo dušo iz neskončnega zasluženja v njegovem trpljenju in britki smrti? Ali ni zato dal svoji cerkvi oblasti razvezovati in zavezovati? Ali ni za to postavil najsvetejšega zakramenta kot krepila in hrane našim dušam? Ali ni postavil zaradi tebe zakramenta sv. mašniškega posvečenja, da imaš po njem samem pooblaščene zanesljive vodnike v srečno večnost? In tem svojim namestnikom na zemlji je v gotovih časih še prav posebno polagal zveličanske besede na jezik, prav posebno še jih podpiral s svojo milostjo, n. pr. v postnem času, v sv. letu, v sv. misijonu ali duhovnih vajah, in to zlasti zategadelj, da ti lažje dosežes svoj večni namen.

Danes, novega leta dan, te Bog z ozirom na vse to zopet poprašuje, kakor te je ob času preroka Izaija (5, 4.): *Kaj bi bil imel svojemu vinogradu še storiti, in nisem storil? Ko sem čakal, da bi grozdje rodil, zakaj pa je viniko obrodil?* (to je divje poganjke). Namestu dobrega, sladkega sadu, si ti kristjan, obrodil le nekaj listja, nekaj navideznihi čednosti. In to je vse, kar imaš Bogu pokazati za preobilne milosti, katere si že v svojem življenju in zlasti ravno kar pretečeno leto prejemal od njega. Pa še hujše je s taboj. Ti nisi bil samo nerodoviten v dobrem, ti si bil razun tega tudi škodljiva rastlina v skrivnostnem vinogradu

božjem. S svojo mlačnostjo, s svojo lenobo si neštete milosti zapravit, s svojim malomarnim in pohujšljivim življenjem si oškodoval tudi še koga drugega, zlasti marsikako mladinsko dušo. Le kliči s psalmistom: *Gospod! ako boš na pregrehe gledal, kdo bo obstal, o Gospod!* (129, 3.)

II. Pojdimo dalje. „Rekel pa je gorniku (gospodar): „Glej! tri leta je, kar hodim iskat sadu na tem figovem drevesu, in ga ne najdem; posekaj ga tedaj! čemu še prostor jemlje?“

To očitaneje je popolnoma zaslužno, odlok pravičen, da bolj biti ne more. Ali naj mar Bog preveč prizaneševaje še podpira grešnikovo nehvaležnost ter se ne zmeni za njegovo neprestano grešno početje? Saj takega človeka vprašuje sv. Pavel: *Ali zaničuješ bogastvo njegove dobrotljivosti in potrpežljivosti in prizanesljivosti?* (Rim. 2, 4.) Ako božje neskončno usmiljenje prosi, da se grešniku prizanese, pa zahteva božja neskončna pravičnost, da prizanesljivost ne traja zmiraj. „Glej, tri leta je“ . . . Pred tremi leti je bilo sv. leto (lani . . .). In ves ta čas in morda že 30, 50, 60 let Bog zastonj čaka dobrega sadu od drevesa tvoje duše, dragi moj kristjan. Če Bog danes pogleduje vse vrhove tega drevesa, razum, spomin, voljo, ter ondi išče takih sadov, kakršnih po pravici more pričakovati, kaj najde ondi? Na kaj so obrnjene tvoje misli, na kaj tvoje želje, kakšno je tvoje poglavitno nagnenje, kakšne so tvoje besede, kakšno je tvoje dejanje in nehanje? „Hodim iskat sadu . . . in ga ne najdem.“ Zatorej grozna obsodba: „Bela žena, smrt, vzemi svoj meč, presekaj nit tega življenja, ki se norčuje iz najboljših namenov mojega usmiljenja! Posekaj to drevo! Zakaj naj bi še stalo v vrtu moje cerkve ter prostor zastonj jemalo, ko je rodovitno le za malopridnost?“ O, pravičen si, Gospod! in prava je tvoja sodba. (Ps. 118, 137.)

Pa vendar, ali naj božje neskončno usmiljenje za vedno bode izgubljeno za grešnika? Ali ne sme nič več upati, da se ga bode spomnil Bog v svojem neskončnem usmiljenju? Saj pravi pevec: *Pri Gospodu je usmiljenje, in pri njem je obilno odrešenje.* (Ps. 129, 7.)

III. Poglejmo tretji oddelek te prilike. „On pa je odgovoril in mu rekel: Gospod! še to leto ga pusti, da ga okopljem, in mu pognojim; če kje sad obrodi; če pa ne, ga boš potlej posekal.“

1. Bog v svojem neskončnem usmiljenju podeljuje grešniku to, česar se v tej priliki prosi nerodovitnemu drevesu, *ker noče,*

da bi bili nekateri pogubljeni, temveč da bi se vsi obrnili k pokori. (ll. Petr. 3, 9.) „Še eno leto“, prosi vrtnar Gospoda, „ne odreci tega zadnjega obroka moji prošnji. Hočem drevesu dobro postreči ter se na vso moč potruditi, da slabo naravo njegovo premagam; morebiti te vendar-le za preteklost odškoduje z obilnimi sadovi.“

Kateri pa so tisti gorniki, tisti priprošnjiki, ki prosijo Boga, naj grešniku še prizaneso?

a) Prvi je gotovo sam Jezus Kristus. Saj je na svetem križu molil za vse svoje sovražnike, in to smo vsi grešniki. Sveti Janez pa tudi piše o njem (l. 2, 1, 2.): *Ako pa je kdo grešil, imamo besednika pri Očetu, Jezusa Kristusa, Pravičnega, in on je sprava za naše grehe. Zato njegovo presveto Srce molimo in častimo v litanijah kot „mir in sprava naša“ in „krvava žrtev za grešnike“.*

b) Potlej je mogočna priprošnjica grešnikom nebeška Kraljica, ki jo kličemo „pribežališče grešnikov“, in kateri kot svoji Materi Jezus ne more nič odreči. Sv. Bernard uči: „Bog je hotel, da vse (dobro) dobimo po Mariji.“ In če nam je Bog dal dočakati spet novega leta, ali mar nismo zahvale zato dolžni tudi Mariji? Že je bil ta in oni na tem, da se vsled svojega grešnega življenja vekomaj pogubi, pa Marija zapazivši to strašno nevarnost je bila tolikanj ginjena v svojem materinskem srcu, da je stopila pred svojega božjega Sina ter molila tako-le in podobno: „Moj Sin, potrpi še usmiljeno s tem nezvestim katoliškim kristjanom! Sicer je res le preveč že izzival tvojo jezo s svojo trdovratnostjo; kako potrpežljivo si ga že tako dolgo prenašal! Toda pribežal je v moje naročje; in jaz sem tudi njegova Mati; dal si ga mi, ko si visel na križu. Marsikaterikrat me je že goreče klical na pomoč, marsikaj v prejšnjih časih zmolil in storil meni na čast iz dobrega namena. Moj sin, ne morem ga pustiti pasti, počakaj še s svojo obsodbo. Hočem še enkrat vso skrbljivost nanj obrniti; morda se posreči tvoji milobi, da bo rešen ta človek, da bo prizaneseno tej fari. Marijina priprošnja pa je hkrati tudi zapoved. Sv. Peter Damiani namreč nagovarja Marijo tako-le: „Ti ne pristopaš (k božjemu prestolu) samo proseča, ampak ukazujoča, kot Gospodovavka, ne kot dekla.“

c) Seveda tudi angeli in svetniki v nebesih veliko pripomorejo s svojo priprošnjo; tudi sv. cerkev s svojo nekrvavo daritvijo in s svojimi molitvami kliče neprenehoma milost božjo.

iz nebes. Ko moli pri sv. maši: „Gospod, usmili se nas, Kriste, usmili se nas!“ — ko prosi: „Jagnje božje, ki odjemlješ grehe svetá, usmili se nas!“ — ko izreka besede Gospodove molitve: „In odpusti nam naše dolge“, — tedaj hoče s takimi molitvami za grešnika tudi reči: „Gospod! še to leto ga pusti; če kje sad obrodi.“

Vsled teh in takih prošnjâ podeli božja milost človeku še eno leto — v poboljšanje, da stori vreden sad pokore (Mat. 3, 8.)

Toda pomniti je, da nihče ne vé, kedaj se zanj začno tista tri leta in kedaj se jenjajo; nihče torej tudi ne vé, kedaj se prične četrto — izprošeno leto. To moram še zlasti poudariti. Ker pa tega nihče ne vé, zato treba na pokoro vsak dan resno misliti, pa ne le misliti, ampak tudi v dejanju jo razodevati. Zato kliče Bog vsakteremu po modrem Sirahu: *Ne odlašaj, se k Gospodu spreobrniti, in ne odkladaj od dneva do dneva; zakaj njegova jeza naglo pride, in ob času maščevanja te bo razdejal.* (5, 8. 9.) Torej ni pač nič potrebnjšega, kakor urno iti na delo resničnega poboljšanja, novo, morda izprošeno leto prav začeti in v strahu božjem nadaljevati po opominu aposteljnovem, ki kliče: *Slecite starega človeka z njegovimi deli, in oblecite novega, njega, ki se ponovi v spoznanju tistega, ki ga je ustvaril.* (Kol. 3, 9. 10) *Le eno je potrebno,* (Luk. 10, 42.) živeti, kakor opominja spet sv. Pavel v današnjem berilu, *da se odpovejmo hudobiji in posvetnim željam, ter trezno pravično in bogoboječe živimo na tem svetu.*

2. Kaj pa, če se, dragi brat v Kristusu, še v izprošenem, še v namaknjem letu ne spreobrneš? Voljo imaš prosto; prisiliti te vse prošnje in molitve v nebesih in na zemlji ne morejo, da bi se spreobrnil, poboljšal. Kdor hoče ostati v grehah, ostane; to se pa ravno toliko pravi kot: kdor hoče pogubljen biti, bo pogubljen na vekomaj. Z družega ozira pa je ravno to največja in najnevarnejša zmota na svetu, če misli kdo brez prave pokore priti v nebesa.

Naša prilika ima strašno resen konec: Če drevo ne obrodi sadú še četrto, iz posebne milosti navrženo leto, potem pa bode posekano; vrženo bo za vselej iz vinograda Gospodovega, zanj v nebeškem raju ni prestola. Takemu človeku so govorjene besede aposteljnové, ki se beró v naših duhovniških molitvah zadnji dan leta: *Po svoji trdnovitosti pa in nespokornem srcu si nakopavaš jezo na dan jeze in razodenja pravične sodbe božje, kateri bo povrnil vsakemu po njegovih delih.* (Rim. 2, 5, 6.)

Sklenem z besedami, ki jih je govoril Mojzes Izraelcem naročevaje jim zvesto ravnati po božjih zapovedih: *Danes pokličem na pričo nebo in zemljo, da sem postavil pred vas življenje in smrt, blagoslov in prokletstvo. Izberi si tedaj življenje, da živiš, ti in tvoj zarod, in da ljubiš Gospoda, svojega Boga, in da si pokoren njegovi besedi, in se njega držiš,* (zakaj on je tvoje življenje in podaljšanje tvojih dni). (V. Mojz. 30, 19.) To sem vam hotel povedati danes, prvi dan novega leta, iz ljubezni do Boga in v veliki skrbi za vaše neumrljive duše. Amen.

Val. Bernik.

Praznik sv. treh kraljev.

1. Kaj nas uče sv. trije kralji?

Videli smo njegovo zvezdo na jutro-
vem in smo ga prišli molit. Mat. 2, 2.

Z božičnim praznikom se začne cela vrsta godov, ki so vsi zelo pomenljivi za kristjane. Pred vsem se spominjamo največje dobrote, ki je kdaj svet doletela, včlovečenja Sina božjega: Bog sam je postal ubog človek iz gole ljubezni do ljudi, da bi vse odrešil. V naslednjih dneh praznujemo godove onih, ki so svojo ljubezen do Jezusa najprej in najbolj pokazali: sv. Štefan je bil prvi zanj mučen, nedolžni otročiči so zanj svojo kri prelili in sv. Janez se imenuje „učenec ljubezni“. Novega leta dan smo se spominjali Jezusovega obrezovanja, danes pa vidimo v duhu, kako se trije kralji poklanjajo v hlevu svojemu Gospodu in mu darujejo svoje darove.

Prvi, katerim je bilo oznanjeno rojstvo Jezusovo, so bili ubogi, preprosti, pobožni pastirji, kajti med uboge je bil Zveličar pred vsem poslan, da bi jih učil. Toda naš Gospod in Zveličar ni bil le za zveličanje Judov poslan, temveč tudi v zveličanje malikovalcev in sploh vseh ljudi, ne samo da bi pripravil, uboge in neučene učil, temveč tudi mogočne in učene. Zato je za pastirji, ki so bili Judje in neučeni, precej poklical tri kralje, ki so bili poprej malikovalci in zelo učeni. Že več sto let pred Kristusovim rojstvom je prerokoval prerok Izaija: *Vstani, razsvetli se Jeruzalem, ker prišla je tvoja luč in veličastvo Gospodovo nad teboj vstaja . . . Narodi bodo v tvoji luči hodili in kralji v*

svetlobi tvojega vshoda . . . vsi bodo iz Sabe prišli ter zlata in kadila prinesli ter hvalo Gospodovo oznanovali.

Današnji dan se spominjamo onega dogodka, ko se je to prerokovanje izpolnilo. Prišli so trije kralji, ki so v tem siromašnem Detetu spoznali svojega Boga ter mu zato darovali zlata, mire in kadila. Spremimo jih po njih potu, opazujemo njih obnašanje ter pomislimo, kaj nas sv. trije Kralji s svojim življenjem uče.

1. Postavimo se v duhu v Arabijo. Tu najdemo one može, katere hočemo spremiti na njih potovanju. Ti trije možje niso le zato imenitni, ker so kralji in poglavarji svojih rodov, ne le zato, ker imajo veliko bogastvo, temveč ti možje se odlikujejo po svoji modrosti in učenosti. Zlasti so se odlikovali po tem, da so opazovali zvezde in njih premikanje na nebu. Naenkrat so zapazili neko novo zvezdo. Iz njene lege, velikosti in iz premikanja njenega so sklepali, da mora biti to znamenje kakega važnega dogodka. Razsvetljeni po božji milosti so se spomnili prerokovanja Bileamovega, ki je bilo tudi med malikovalci znano. Ta prerok je napovedal: *Zvezda bo izšla iz Jakoba in žezlo bo prišlo iz Izraela.* Ta zvezda torej, katero so videli, je bila ona zvezda iz Jakoba; novo žezlo, nov mogočni Kralj mora priti torej iz judovske dežele. To so dobro vedeli, in neki notranji glas jim je rekel, naj se odpravijo na pot, da novorojenemu Kralju v judovski deželi skažejo svojo čast in se mu poklonijo.

Gotovo so se čudili, da so oni sami to pot nastopili. Koliko jih je bilo, ki so zvezdo opazovali, ki so slutili, da nekaj nenavadnega pomeni, a se niso hoteli dalje za to brigati. Trije kralji so pač začudeni se povpraševali med seboj: Zakaj bi ravno mi morali iti na pot za to zvezdo? Sicer smo res videli zvezdo, toda Bog vé, ako nas ne bo kam zapeljala? Zakaj bi morali zapustiti svojo domovino, svoje kraljestvo, svojo družino, sploh vse in iti za to zvezdo, o kateri še prav dobro ne vemo, kaj pomeni. Skoro je bolje za nas, da ostanemo doma, da počakamo, kaj se bo zgodilo; naj drugi poprej poskusijo, kaj ta zvezda pomeni, in ako ti kaj veselega sporoče, ko pridejo zopet domov, potem pa pojdemo še mi za zvezdo. Take in enake misli, pravim, so skoro gotovo vstajale v teh treh kraljih, in ko bi tem dvomom se udali, gotovo bi nikoli ne prišli k Zveličarju.

Toda oni so si to zvezdo vse drugače razlagali. Mislili so si: Zvezda je nebeško znamenje, ki nas kliče in moramo brez odloga biti pokorni klicu božje milosti in iti za zvezdo. Pa vprašajmo se, kristjani, ali vsi ljudje tako radi ubogajo klic iz nebes, ako jih vabi k pokori in poboljšanju? Ali ne posnemajo ljudje rajši zgled drugih ljudi na Jutrovem, ki se za zvezdo niso zme-nili, ki so rajše doma ostali in Zveličarja niso poiskali?

Bog večkrat pripusti, da vsakemu grešniku vzide zvezda zveličanja, t. j. on grešnika razsvetljuje, da spozna dušno nevarnost, v kateri se nahaja. Sili ga s svojo milostjo, da se odvadi slabih razvad in se vrne k njemu, ki je dobri pastir. Toda ljubezen grešnikova do greha, nagnjenje k hudemu, strah pred težavami, s katerimi je spreobrnjenje v zvezi — vse to zadržuje in ovira grešnika, da se ne spreobrne, da ostane stari človek. Taki ljudje so gotovo v veliki nevarnosti, ker čas milosti tako zapravljajo. Kolikokrat bi morali ponoviti takim ljudem besede sv. pisma: *Danes, ko zaslišiš glas Gospodov, ne zakrknj svojega srca. Ne obotavljaj se, da se povrneš k Gospodu, in ne odlagaj od dneva do dneva, ker jeza njegova pride nenadno.* Vse prebivalce Jutrove dežele je Bog poklical v zveličanje, toda le trije so bili, ki so se ga poslužili in dosegli. Zato, predragi v Gospodu, ne hodimo z veliko večino ljudi, ki po napačnih nazorih tega sveta mlačno in brezskrbno živijo. Rajši hitimo za onimi, ki hodijo po tesni poti čednosti, ker vedó, da *nebeško kraljestvo silo trpi.*

2. Tri modre je zvezda peljala proti judovski deželi. Mislili so, da sedaj smejo že zvezdo zapustiti in se obrniti v glavno mesto Jeruzalem, zakaj novorojeni kralj Judov nikjer drugje ne prebiva, nego v glavnem mestu. Gotovo so pričakovali, da bodo našli mesto vse okrašeno in polno tujih ljudi, ki so se prišli pokloniti novorojenemu kralju. A v resnici najdejo v mestu vse drugače! Nobenega romarja niso srečali, ko so se mestu bližali; v mestu samem je bilo vse po navadi, nobene slovesnosti in veselice. Kako so se še-le začudili, ko so prišli v palačo kralja Heroda in so vprašali: *Kje je novorojeni kralj Judov? Videli smo njegovo zvezdo na Jutrovem in smo ga prišli moliti.* Brez dvoma so mislili, da jim pokažejo kakega lepega kraljevega sinčka, ker niso še vedeli, da je ta novorojeni kralj rojen v hlevu. Pričakovali so, da jim bodo z veseljem pokazali to novorojeno dete. Toda ne! Ko je kralj Herod to vprašanje slišal, se je ustrašil, in

ves Jeruzalem ž njim. Herod se je ustrašil, ker je mislil, da bo ta kralj gotovo mogočen, ki bo njega pregnal, ker vest mu je očitala vsa hudodelstva, s katerimi je že oskrnil svojo kraljevo krono. Mesto Jeruzalem pa se je prestrašilo, ker se je zbalo vojske, ki bi utegnila nastati po kakem prepiru med obema kraljema. Sploh vse se je čudilo, da so prišli kralji tako daleč iskat novega kralja; zato so bili vsi veseli, ko so zopet odšli iz mesta, ker pismarji so jim rekli, da po prerokovanju mora biti novo-rojeni kralj v Betlehemu, ne pa v Jeruzalemu.

Kristjani, ako ta dogodek premišljujemo, se nam vsili vprašanje: Ali je to vprvič bilo, da so se ljudje zbal, ko so slišali o Zveličarju? Ali ni slaba vest kriva, da ta ali oni človek ne sliši nič rad o Zveličarju, o njegovi cerkvi in njegovih zapovedih? Ljubezen do sveta, zaslepljenost v grehu in težave v spokorjenju so krive, da grešnik, ko sliši večne resnice, pravi: „To je trdo govorjenje, kdo more to poslušati?“ In ko je rekel angel pastirjem: *Naznanjam vam veliko veselje; danes vam je rojen Zveličar*, ali vsi kristjani občutijo veselje nad tem oznanilom? Ali se res vesele, da je Odrešenik prišel na svet; ali bi morda rajše videli, ko bi se o tem nikoli nič ne govorilo? In vendar: kaj bi mi vsi bili, ako bi Odrešenika ne dobili, ako ne bi prišel novo-rojeni kralj Judov? Ubogi sužnji satanovi bi bili ostali in žrtve pekla. Mislimo si kakega jetnika, ki zdihuje v ječi brez upanja, da bi še kdaj prišel ven. Pa on zvé, da eden je vendar le, ki bi mu lahko pomagal in bi mu rad pomagal iz ječe. Ali ne bi z obema rokama prosil, naj se ga usmili in reši? In ko bi se kdo potapljal v vodo, ali ne bi z veseljem pograbil roke, ki bi ga hotela rešiti? Taki nesrečni jetniki in utopljeni so grešniki, katere en sam more rešiti, namreč Jezus Kristus, božje Dete v jaslicah! Zakaj bi se ga torej bali, zakaj bi se prestrašili, ako o njem kaj slišijo? Saj on je rekel: *Nisem prišel, da bi duše pogubljeval, temveč rešil; sklonjenega trsta nočem zlomiti in tleče iskricе nočem ugasniti.*

3. Trije modri so šli torej po oni poti, katero so jim v Jeruzalemu pokazali. Da bi poplačal njih vztrajnost in utrdil njih božji poklic, jim je Bog zopet poslal zvezdo, ki je že preje svetila pred njimi. Ta luč nebeška jih je vodila v Betlehem tje do hleva, kjer je ležalo v jaslih božje Dete. Kakšen je bil torej konec tega težavnega, dolgotrajnega popotovanja? Kam so prišli trije kralji? Ne v palačo, niti vsaj v navadno hišo, zvezda jih je privedla v

ubožen hlev. In kaj so tu našli? Dva čisto preprosto, revno oblečena človeka, Jožefa in Marijo, in v jasliah na slami majhno dete v plenica. To je torej novorojeni kralj Judov, to Odrešenik sveta, to je Sin božji? — Mi, predragi v Kristusu, vemo in verujemo vse to, mi o tem gotovo ne dvomimo. Toda postavimo se v duhu na mesto treh kraljev! Slišali so staro prerokovanje: *Žezlo izide iz Izraela*; zato gotovo niso pričakovali takega strašnega uboštva, temveč kaj imenitnega. Upali so gotovo, da najdejo kako imenitno Dete v kaki slavni hiši, ako ne v Jeruzalemu, pa vsaj v Betlehemu. Sedaj pa so na tako revščino naleteli. Ali jim ni prihajalo v misel: „Kaj pa bodo naši domačini rekli o naši priprostosti, ako jim povemo, da smo našli kralja judovskega, njega, katerega čakajo narodi, ne v kraljevi palači, temveč v hlevu, ne med slavno gospodo, temveč med pastirji, v jasicah na slami!“ Gotovo so si kaj takega mislili trije kralji, saj kaj družega bi si pač skoro noben človek v takem položaju ne mogel misliti. Kako lahko bi omahnili v svoji veri in rekli: „Ni mogoče, da je to Dete Bog!“ A sedaj pogledjte njih trdno vero: Klic milosti in zvezda, ki se je vstavila ravno nad hlevom, jim je bila zadosti, da so verovali. Čeprav niso našli tega, kar so pričakovali, vendar so vklonili svoj razum pred to velikansko skrivnostjo, padli na svoja kolena in molili božje Dete ter mu darovali svoje darove.

Svet je zmerom enak. Vedno je in bo posmehljivo zmajeval z ramami nad tistimi, ki svoj razum vklenejo pred skrivnostmi sv. vere, ki priznavajo, da njih pamet je omejena, da jih božje razodenje razsvetljuje. Še so dandanašnji resnične besede sv. Pavla: *Beseda o križu je neumnost tistim, ki se pogube*. Toda, kristjani, kaj to nam mar? Vsak bo enkrat pred Bogom odgovor dajal, tudi tisti, ki sedaj pravi, da vse to ne veruje nič. Mi vsi pa vemo, da nas svet ne more srečnih storiti, temveč le Bog. Zato pa se nikar prav nič ne zmenimo za tiste, ki se iz pobožnosti norčujejo. Ko bi sv. trije kralji druge ljudi poslušali in ubogali, nikoli bi Jezusa ne našli. Sledimo torej svetli zvezdi milosti božji, katero nam Bog vedno prižiga, sledimo glasu svoje vesti. Kdor hoče za svetom hoditi, ta mora žrtvovati mir svojega srca, mora v vednih skrbah in žalostih živeti, nazadnje pa za plačilo večno kazen prejeti. Zato je neizmerno bolje, da svoje darove prinesemo in sledimo tistemu, ki je za ta svet obljubil srčni mir, za večnost pa krono nebeške slave.

4. Kakšni darovi pa so to, katere naj s sv. tremi kralji v dar prinesemo Detetu Jezusu. To so ravno isti darovi, katere so kralji prinesli: zlato, mira in kadilo. Zlato se mu darovali kot kralju, kadilo kot Bogu, miro pa kot Zveličarju, ki je človek postal, da je trpel za nas. A ti darovi pomenijo tudi dušne darove, katere moramo prinesiti Jezusu. Zlato pomeni ljubezen, kadilo pobožnost, mira pa zatajevanje.

Pred vsem torej prinesimo Jezusu zlato ljubezni, to je ljubezen, čisto kakor zlato. Bog je najlepše in najpopolnejše bitje, kdo bi ga torej ne ljubil? On je poln dobrot, katere nam deli, kdo bi ga iz hvaležnosti ne ljubil? On je sam sebe za nas daroval, in mi bi ga ne ljubili? A te ljubezni, ki je ima do nas, ne moremo poplačati z zlatom in dragocenostmi, saj On, ki je vse ustvaril, ima vsega dosti. Le eno tirja od nas: *Sin, daj mi svoje srce!* On želi, da ga ljubimo. Zato pravi sv. Janez: Ljubimo Boga, ker on nas je poprej ljubil. To pa skazemo s tem, ako ga v vsem ubogamo: „Kdor moje zapovedi spolnuje, tisti je, ki me ljubi.“ Kristjani, ako imamo to ljubezen v srcu, čisto kakor zlato, potem gotovo zažigamo Jezusu tudi kadilo pobožnosti, in mu prinašamo grenko miro našega voljnega trpljenja.

To so torej darovi, katere prinesimo danes s sv. tremi kralji Detetu Jezusu, katere prinašajmo dan na dan, uro za uro brez prestanka! Pomislimo, kdo je to Dete v Betlehemu, čigar rojstvo napovedujejo preroki in zvezda? Kdo je ta, ki iz jaslic kliče k sebi kralje iz Jutrovega, da ga molijo? ki Heroda spravi v strah, ki vse dobre s tolikim upanjem napolnjuje? To je tisti, ki bo enkrat v neskončnem veličastvu prišel sodit žive in mrtve. Oh, kako srečen bo tedaj tisti, ki ga je na tem svetu ljubil s celim srcem in spolnoval njegove zapovedi, čigar misli so kakor prijetno kadilo se vedno k Bogu vzdigovale, ki je križal svoje meso in poželjenje.

5. Pa povrnimo se zopet k trem kraljem. Ko so božje Dete molili, so se poslovili od njega polni veselja in hvaležnosti. Nekoliko so si odpočili; v spanju jim je Bog rekel, naj ne gredo k Herodu. Najbrže bi bil tudi nje umoril. Šli so po drugi poti domu. To je zopet velik nauk za nas. Ako grešnik enkrat najde ljubega Jezusa in se mu pokloni, se ne sme več vrniti nazaj k Herodu, peklju, k satanu. Kolikokrat človek dobi odpuščanje grehov, tolikokrat mu Jezus pravi, kakor je rekel 38letnemu bol-

niku: *Pojdi in nikar več ne greši, da se ti kaj hujšega ne zgodi!* Poslednje takega človeka je hujše nego prvo.

Prinesimo Jezusu svoja srca, ljubezen, in nas bo blagoslovil in poplačal kakor je plačal sv. tri kralje z nebeško svetostjo. Amen.

† J. Benkovič.

2. Očenaš.

I.

In so odprli svoje zaklade, in mu darovali zlata, kadila in mire. Mat. 2, 11.

Srečni, trikrat srečni, predragi, so bili trije modri, katere je pripeljala nenavadna zvezda k novorojenemu Gospodu, kateremu so, kakor pripoveduje današnji evangelij, darovali zlata, kadila in mire. Kdo izmed vas, v Kristusu zbrani, bi si ne želel enake sreče, kdo bi ne hrepenel pristrčno po novorojenem Zveličarju, kdo izmed vas bi mu ne podaril rad vsega, kar ima? Ne zahteva pa od nas ljubi Jezus ne srebra, ne zlata, pač pa zahteva od nas ljubezni. Ako pa katerega ljubimo, se radi z njim pogovarjamo. Jezus Kristus nas je ljubil z neizmerno, z večno ljubeznijo, opravičeno je torej, da se radi ž njim pogovarjamo, da radi molimo.

Brez dvoma, molitev nam ni le koristna, marveč je neobhodno potrebna. Zapomnite si dobro, predragi, besede sv. Terezije, ki piše: „Duši, ki ne moli več, ni treba hudičev, da bi jo tirali v pekel; ona gre, da, hiti, sama vanj.“ — Molitev nam je tedaj prav tako potrebna, kakor nam je potrebno večno zveličanje.

Večno zveličanje je delo milosti božje, katero si moramo prislужiti z molitvijo. Gospod namreč sam pravi: *Prositate, in se vam bo dalo; iščite, in bote našli; trkajte, in se vam bo odprlo.* (Luk. 11, 9.) Res je sicer, da se dobe tudi slučajni, da se je kdo spreobrnil k Gospodu kljub temu, da ni molil, pa tudi tako spreobrnjenje je sad, ako ne lastne pa ptuje molitve. Ako beremo, da se je spreobrnil neverec, krivoverec, ali kak zastaran grešnik, se ne bomo motili, ako sklepamo, da je to spreobrnjenje izprosila kaka sveta duša, katere ime bo odkrito še-le sodnji dan.

Sicer pa spoznamo potrebe molitve tudi, ako premislimo, da vsak človek na svetu moli. Neverni divji narodi molijo solnce, ki zjutraj vzhaja, judje molijo v svojih shodnicah, turki v svojih mošejah. Le laškoživci, svobodnjaki ne molijo, dokler se jim

dobro godi; kakor hitro pa jih zadene kaka velika nesreča, zdi-
hujejo tudi oni, in ako prav pogledamo, je to zdihovanje molitev.

Ako je pa molitev tolikanj potrebna, jo je moral gotovo pri-
poročati tudi Gospod Jezus Kristus, ki je prišel na svet nas re-
ševati večnega pogubljenja. In res, on ni le rekel: *Da je treba*
vselej moliti in ne jenjati (Luk. 18, 1.); on ni le pogostokrat mo-
litve iskreno priporočal, on nas je marveč naravnost učil moliti,
ko je rekel: *Vi tedaj tako molite: Oče naš, kateri si v nebesih i. t. d.*
(Mat. 6, 8.) In naučil je Gospod svoje učence prekrasno molitev
očenaš, molitev, katero vam hočem danes in v naslednjih govorih
razložiti in pokazati lepoto te molitve. Sleherni dan, ljubi moji,
molite po večkrat to molitev, pa kako malo vas je, da bi jo prav
razumeli. Zato je pač umestno in vam gotovo koristno, ako na
drobno premišljujemo prekrasno to molitev. — Danes vam hočem
pokazati, da je očenaš res najpopolnejša molitev. Sv. Ciprijan
imenuje očenaš kratek zapopadek celega evangelija, da, celo brez-
božni Renan, ki je tajil v svoji hudobiji božanstvo Kristusovo,
pravi, da Kristus že zavoljo te molitve zasluži naše največje obču-
dovanje in spoštovanje. Takih in enakih izrekov bi lahko več
naštel, pa opustim; pokazati vam hočem danes le, da je očenaš
med vsemi molitvami najpopolnejša molitev: 1. z ozirom
na njega, ki ga je sestavil — 2. z ozirom na razdelitev
reči, katere prosimo — in 3. z ozirom na čednosti; ka-
tere vzbuja v onih, ki ga molijo.

1. Očenaš je najpopolnejša molitev, ker ga je sestavil in
učil Gospod Jezus Kristus sam. — Mislimo si ubožca, ki hoče
svojega kralja pismeno prositi reči, po kateri tako iskreno hre-
peni. Revez pa je v silni zadregi; neveden kakor je, ne vé na-
pisati na papir besed, katere bi ganile kraljevo srce, katere bi
kralju dopovedale vse prosivčeve potrebe. Kaj ne, predragi, kako
nesrečen bi bil tak človek! Vzemimo pa, da ima ta ubožec v
vsej svoji priprostosti veliko srečo, da ga ljubi, iskreno ljubi,
kraljev sin, ki pri kralju silno veliko velja in tudi vé, kako je
treba očetu govoriti in pisati, da se pri kralju kaj doseže. Sin
pokliče k sebi ubožca in mu reče: Pogum, dragi moj, piši, jaz
sam ti bom narekoval prošnjo na mojega očeta. — Oh kako vesel
bi bil ta človek! Vprašam vas, ali bi mogel bolj vspešno prositi
in vprašam vas, ali bi kdo dvomil na tem, bo li taka prošnja
uslišana?

To, predragi, kar sem vam povedal, je samo zgled, toda ta zgled je resničen. Ubogi nevedni človek, o katerem sem vam govoril, je vsakdo izmed nas. Saj piše sv. Pavel: *Ne vemo namreč, kaj bi prosili, kakor se spodobi.* (Rim. 8, 26.) Ali pa mar nismo mi resnično srečni? Božji Sin, ki nima v rokah le vse Očetove oblasti, je marveč z Očetom enega bitja in ene narave, nas neizmerno ljubi in v svoji neizmerni ljubezni se je tolikanj ponižal, da nas je naučil natančno, kako naj molimo k nebeškemu Očetu. *Vi tedaj tako molite: Oče naš, kateri si v nebesih.* (Mat. 6, 8.) Ako pa tako molimo, ali moremo potem dvomiti, bomo li uslišani, ali ne.

Da bomo lepoto očenaša še bolj spoznali, pomislimo, da je On, ki nas je to prekrasno molitev učil, pravi Bog in pravi človek. On je tisti Bog, katerega v molitvi prosimo, tisti Bog, kateri mora uslišati naše prošnje. Saj je Bog sam obljubil, da jih bo vedno uslišal. V knjigi psalmov berem: *V me bo klical, in jaz ga bom uslišal.* (Ps. 90, 15.) Ako pa Bog že tako govori v stari zavezi, kako pač ravna v zavezi milosti in ljubezni? In res je on sam obljubil rekoč: *Prosrite, in se vam bo dalo; trkajte in se vam bo odprlo.* (Luk. 11, 9.) Ako pa je Bog ukazal prositi in ob enem obljubil, da bo to prošnjo tudi izpolnil, nas bo tedaj prav gotovo uslišal, ako ga prosimo.

Se več; ta neskončno dobrotljivi Bog je prišel na zemljo in nas je sam učil, kako naj molimo. Nikakor tedaj ne moremo dvomiti na vspešnosti očenaša, ker ga je učil prav tisti Bog, ki nas mora uslišati. — Kaj, preljubi, ko bi Bog nekega lepega dne rekel ljudem: „Kdorkoli izmed vas si bo pritrdil na rame peruti in bo gibal z njimi, mu bom dal moč, da bo z njimi mogel leteti kakor ptič, leteti do nebes.“ Oh, to bi se ljudje trudili, to bi hiteli delati peruti. Pa vzemimo, da bi jih ljudje ne znali narediti, ali pa da bi jih slabo naredili in bi slednjič padli iz silnih višav in se pobili. Vzemimo, da bi jih le malo srečno priletelo do nebes. Tedaj bi se pa Gospod Bog, ki bi videl našo nezmožnost, usmilil nas in prišel bi na zemljo in v svoji neskončni in vsemogočni modrosti bi napravil take peruti in bi jih pritisnil nam na rame. Človek bi začel frčati, se vzdigovati in prišel bi — o veselje — v nebesa.

Bog našemu telesu ni napravil in nikdar ne bo napravil takih peruti; pač pa je napravil take peruti naši duši, učil nas je moliti. Molitev so peruti naše duše. Človek je vedno molil, delal si

je peruti, pa mnogo se je trudil, a le malo dosegel. Zato se nas je Bog usmilil, prišel je na svet in dal nam je peruti, s katerimi se lahko proti nebu povzdiguje, naučil nas je očenaša. Treba nam je s temi peruti le gibati, treba je le moliti in mi pridemo do Boga, kateri nas potem usliši.

Jezus pa ni le Bog, on je tudi pravi človek. Človek bi se nikdar ne bil mogel povzdigniti do Boga, ko bi se Bog ne bil ponižal do človeka. Potrebno je bilo, da je Bog dal človeku svojo moč, svojo pomoč, sicer bi bili vsi naši poskusi ostali brezvspešni. Ta božja moč in pomoč je njegova milost, ki je vsakemu potrebna, kdorkoli hoče k Bogu; ta milost pa je vseh včlovečenja Sinu božjega, je sad krvi, katero je Bog kot človek prelil na gori Kalvariji. — Premišlujte Gospoda, ki moli tukaj na svetu, on ne moli kot Bog, saj je molitev izraz odvisnosti in podločnosti, Bog pa ne more biti odvisen in podložen, najmanj pa sam sebi.

Kristus moli torej kot človek; ker je pa v Kristusu božja narava s človeško v eni osebi združena, zato ima pa tudi vsako njegovo dejanje, torej tudi molitev, božjo vrednost; zato pa pravi tudi sv. Pavel: *Je bil uslišan zavoljo svoje vdane volje.* (Heb. 5, 7.) V Jezusu Kristusu pa vidimo kot v človeku tudi milost božjo v najpolnejši meri, milost, katero je On sam zaslužil kot človek, milost, ki izhaja od njegovega božanstva. Vsako delo Gospodovo je bilo tedaj polno milosti. Očenaš je delo Gospodovo, ker ga je on učil, je tedaj molitev polna milosti in vsled tega tudi najvspešnejša molitev.

Da nadaljujem zgled, katerega sem prej začel, rečem, da nam je Gospod dal peruti molitve, s katerimi se lahko povzdignemo do nebes. Pa kaj bi nam pomagale te peruti, ko bi nam manjkalo moči, da bi jih rabili. In res nam je priskočil sam Bog na pomoč. S tem, da se je včlovečil in za nas trpel, nam je zaslužil milost, dal nam je moč. Molitev očenaš je tedaj sredstvo, s katerim pridemo k Bogu, ker je ta molitev sestavljena od samega Sina božjega, dá nam pa ta molitev tudi moč, da moremo k Bogu, ker je polna milosti, saj je sestavljena od njega, ki nam je vse milosti zaslužil.

V francoski armadi je svoj čas služil blag mož, ki se je pisal Beauseiour. Bil je od svojih dobrih staršev skrbno in pobožno vzgojen in od mladih nog že vaje sedemkrat na dan moliti očenaš. Rastel je v letih, bil je več časa pri vojaki v družbi

spridenih ljudi, pa vse to ni moglo zamoriti lepe njegove navade, nikdar ni opustil molitve. Tu in tam je legel truden k počitku na trdo slamnico, pa kakor hitro se je spomnil, da še ni zmolil očenašev, je takoj skočil iz postelje in pokleknil na tla.

Vojska izbruhne, in kompanija, v kateri služi naš vojak, je postavljena v prve vrste. Ne boji se smrti, saj pobožnost v srcu vojaka vžiga tudi srčnost in ljubezen do domovine! Ne boji se smrti, toda ko sliši frčati in žvižgati krogle, ga neprestano trpinči ena misel. Kaj je hodilo v tej nevarnosti na misel našemu vojaku? Morda misel na staro mamico, na ljubljeno ženo, na majhne otroke, katere bo zapustil sirote? Ne, trpinči ga misel, da ravno danes, na dan, ko bo treba stopiti pred Boga, še ni opravil svoje molitve.

Poklekne v lužo krvi, katero so prelili njegovi sovojaki, in moli, ker se ne more odločiti, da bi šel brez molitve s tega sveta. Malo se zmeni za to, da ga podero na tla in pohodijo za njim stoječi, malo mu je mar, da ga drugi zasramujejo. Med tem pa, ko je on klečal in molil, je bil napad sovražnikov najhujši, vsi tovariši so popadali, njemu pa je molitev rešila življenje. Še v pozni starosti je to pripovedoval svojim vnukom, ter jih zbujeval k posnemanju.

Predragi, ako pa molitev očenaša reši življenje telesa, koliko bolj nam bo rešila ta molitev našo dušo, ako bo ta v nevarnosti. — Očenaš je najpopolnejša molitev, ker jo je sestavil Jezus Kristus sam.

II. Očenaš je pa najpopolnejša molitev tudi z ozirom na reči, katere prosimo. — Marsikdo ne zaupa več svoji lastni molitvi in pravi, da nikdar ne doseže tega, kar prosi. Pa veste, zakaj ne dosežejo? Zato, ker slabo prosijo. Morda molijo pobožno, stanovitno in zaupno in vendar niso uslišani in sicer zato ne, ker molijo brez pravega reda, ker prosijo le za časne reči, ne pa za večne. Molijo morda celo za kaj takega, kar je naravnost nasprotno božji volji. Take opominja sv. apostol Jakob, ki pravi: *Prosíte in ne prejmete, zato ker slabo prosíte.* (4, 3.)

Da bi za napačne reči prosili, se nam ni treba bati, ako molimo očenaš. Poglejmo nekoliko, kaj potrebujemo, zakaj in v katerem redu je treba prositi. — Najpoprej moramo prositi za to, kar je dobrega, drugič pa, da bi bili rešeni hudega.

Kaj pa je najprvo dobro? Gotovo to, kar meri na Boga, ker je Bog neskončno več od nas. Kaj pa moremo Bogu želeti, ki je sam od sebe neizmerno srečen? Nič drugega, kakor njegovo vnanjo slavo, katero so mu dolžne stvari in za to slavo molimo, ko pravimo: *Posvečeno bodi tvoje ime!* Po tem dobrem,

ki meri na Boga, pa pride dobro, ki se nanaša na nas. Te dobrote so trojne, nebeške, duhovne in telesne. Nebeške dobrote obstojé v posestvu in vživanju Boga v nebesih. — Zato pravimo: *Pridi k nam tvoje kraljestvo*. Duhovne dobrote se nanašajo na nebeške kakor sredstva v dosego cilja na cilj. Da pridemo v nebesa, je treba, da se poprej posvetimo. To posvečenje hoče, želi Bog. Saj pravi sv. Pavel: *To namreč je volja Božja, vaše posvečenje*. (I. Tes. 4, 3.) Posvetimo se pa z izpolnjevanjem božje volje; zato pravimo: *Zgodi se tvoja volja, kakor v nebesih, tako na zemlji*. — Kakor je telo mnogo manj od duše, tako so tudi telesne dobrote manj od dušnih, vendar pa so tudi te potrebne, zato molimo: *Daj nam danes naš vsakdanji kruh*.

Vprašam vas, predragi, ali ni v tej molitvi res lepa razvrstitev gledé vsega tega, kar je dobrega? Na prošnje, ki prosijo dobrega, slede te, ki prosijo, da bi bili obvarovani hudega. — Tudi hudo je kakor dobro raznovrstno. — Nebeškim dobrotam je nasprotno hudo, katero nas od teh lahko popolnoma odvrne; to hudo je greh, ki nas izključuje od nebeškega kraljestva. Zato mi molimo: *Odpusti nam naše dolge*. — Duhovnim dobrotam, našemu posvečenju, so nevarne skušnjave, ki prihajajo od hudiča, našega spridenega mesa in od sveta. V očenašu pa prosimo, da bi v skušnjavah ne padli, ko molimo: *In ne vpelji nas v skušnjava*. — Telesnim dobrotam so nasprotne raznovrstne nesreče: lakota, bolezni, povodnji, potresi in druge; da bi bili obvarovani vseh teh nadlog, molimo: *Reši nas hudega!* — Samo zoper dobro, ki meri na Boga, ni nobenega zla. Vnajno slavo ovira sicer greh, toda slava božja se kaže tudi v božji pravičnosti, ki greh kaznuje.

Ta občudovanja vredna razvrstitev, katero občudujemo v prošnjah očenaša, nam zopet priča, da je bil oni, ki je to molitev izumel, Bog. — Kako nespametni so oni, ki se te razvrstitve nočejo držati, ki molijo zato, da bi ne bili uslišani. Prosijo za časne blagre, za večne pa se ne zmenijo. Skrbimo tedaj pred vsem drugim za to, da bomo prosili najpoprej onega, česar nam je treba za večno naše zveličanje. Saj nas opominja Jezus Kristus sam, rekoč: *Iščite najpoprej božjega kraljestva in njegove pravice, in vse to vam bo privrženo*. (Luk. 12, 31.)

III. Da je molitev popolna, ni zadosti, da je sestavljena od Boga samega, da je popolna glede razvrstitve prošenj; treba je tudi, da v nas vzbuja vse to, kar je potrebno, da uslišanje zaslужimo. Kaj pa je treba v nas samih, ako hočemo biti uslišani?

Treba je zaupanja in ponižnosti. Noben pozemeljski gospod nas ne bo uslišal, ako ne zaupamo v njegovo ljubeznjivost in dobrotljivost. Glede Boga pa je zaupanje kar naravnost potrebno. Pri preroku Jeremiju govori Gospod: *Tvoja duša ti bo ohranjena, ker si imel v me zaupanje.* (Jer. 39, 18.) Drugič pa mora biti oni, ki hoče biti uslišan, tudi ponižen. Saj pravi sv. pismo: *Bog se vstavlja prevzetnim, ponižnim pa daje milost.* (Jak. 4, 6.) Znana nam je molitev ošabnega farizeja in ponižnega cestinarja. Cestinar je šel kljub temu, da je bil velik grešnik, opravičen domov, farizej pa, kljub temu, da je bil navidezno pravičen, pa ne. — Zato pa piše modri Sirah: *Molitev ponižnega človeka oblake predere; in se ne vtolaži, dokler se tja ne približa, in ne odstopi, dokler je Najviši ne pogleda.* (35, 21.)

In glejte, predragi: prav molitev očenaša vzbuja v naši duši čustva zaupanja in ponižnosti. Mi molimo: *Oče naš.* Že samo te besede nam vzbujajo zaupanje. Boga imenujemo očeta. Vprašam vas, v Kristusu zbrani, kje najdemo očeta, ki bi ne bil radovoljno pripravljen poslušati zdihljev svojega otroka in ga potolažiti? In ali ni ravno Bog najljubeznjivši oče, ki je vedno pripravljen nam pomagati? S tem, da ga imenujemo očeta, trkamo na njegovo srce, ki nas tolikanj ljubi; vprašam vas, ali ne bomo trkali zaupljivo? — V prošnjah pa prosimo tako zaupljivo, da takorekoč ukazujemo, saj pravimo: *Posvečeno bodi tvoje ime! daj nam danes i. t. d.* S temi v obliki ukaza izraženimi prošnjami storimo to, kar nam veva sv. Jakob, ki piše: *Prosi naj pa z zaupanjem brez vsega pomišljanja.* (Jak. 1, 6) — Kdor v koga zaupa, ta, ako z njim govori, ne bo delal mnogo besed, marveč, ako prosimo n. pr. zaupnega prijatelja, ga prosimo prav priprosto in na kratko. Zato je opominjal Gospod tudi svoje apostole rekoč: *Kadar pa molite, nikar veliko ne govorite, kakor malikovalci, ker menijo, da bodo zavoljo svojih veliko besedi uslišani.* (Matevž 6, 7.) Kje, predragi, pa najdemo s krajšimi besedami izražene vse prošnje, kakor ravno v očenašu, ki je tedaj v resnici zgled zaupljive molitve?

S tem pa, da molimo očenaš, kažemo tudi svojo ponižnost, ker smo pripravljene moliti ne po lastni volji, marveč tako, kakor nas je učil Gospod Jezus Kristus. Mi molimo: *Posvečeno bodi tvoje ime,* mi ne iščemo lastne časti, marveč le čast božjo. *Pridi k nam tvoje kraljestvo,* s temi besedami pokažemo, kako nezmožni smo iz lastnih moči doseči nebesa. — *Zgodi se tvoja volja,* ali

ni to izraz ponižnosti in zatajevanja? Da, celo vsakdanjega kruha si ne upamo zaslužiti sami, zato ga prosimo od Boga. Zlasti pa nam vzbujajo ponižnost naslednje prošnje, v katerih se zavedamo svoje pregrešnosti in slabosti.

Lep zgled zaupljive in ponižne molitve je žena kananejka, ki je imela od hudobnega duha obsedeno hčer in je prišla, kljub temu, da je bila paganka, Gospoda prosit pomoči. Zaupljivo in ponižno prosi uboga žena Gospoda: *Usmili se me, Gospod, sin Davidov! moja hči veliko trpi od hudiča.* (Mat. 15, 23.) In ko Gospod hoče poskusiti njeno ponižnost in ji reče: *Ni prav je-mati kruha otrokom in ga psom metati* (Mat. 15, 26.) t. j. vi neverniki ste po judovskem mišljenju nečisti, zato ni prav, da bi te uslišal, — kaj stori žena? Ona reče ponižno: *Kaj pa da, Gospod! saj tudi psički jedo drobtine, katere padajo od mize njih gospodov. Tedaj ji je Jezus odgovoril: O žena! velika je tvoja vera. Zgodi se ti, kakor hočeš.* (Mat. 15, 27—28.) Tako je poplačal Gospod ponižno, zaupljivo molitev. Ako ste pa ponižnost in zaupanje tolikanj potrebni čednosti, ako hočemo biti uslišani, skrbimo za to, da nam bo očenaš vedno zbujal te čednosti.

Spoznali smo tedaj, predragi, da je očenaš res najpopolnejša, najlepša molitev z ozirom na njega, ki ga je sestavil, z ozirom na razdelitev reči, katere prosimo, in z ozirom na čednosti, katere vzbuja v onih, ki ga molijo. Skrbimo torej, predragi, da bomo — kakor trije modri nekdanj kadilo, — tako mi vedno zbrano novorojenemu Zveličarju sveta darovali kadilo te prekrasne molitve. Amen.

P. Engelbert Pollak.

Prva nedelja po sv. treh kraljih.

1. O pokorščini otrok.

In jim je bil pokoren. Luk. 2, 51.

Sveto pismo nam kaj malo pové o Jezusovi mladosti. Pred nekaterimi dnevi smo slišali sv. evangelij, kako je bil Jezus rojen, kako je bil obrezan in mu bilo dano ime Jezus, kako so ga prišli molit trije kralji, kako sta ga spoznala v tempeljnu Simeon in Ana kot obljubljenega Odrešenika, kako je Jožef z Marijo in Jezusom bežal v Egipt in danes nam sv. pismo ali sv. evangelij že pripo-

veduje o dvanajstletnem Jezusu v tempeljnu, kako tam kot mladenič posluša učeničke, jih izprašuje in poučuje.

Od dvanajstega leta naprej notri do tridesetega pa ne zvemo prav ničesar iz svetega pisma o Jezusu. Kaj neki je Jezus v teh 18 letih delal? Sv. cerkveni očetje nam to kaj lepo razlagajo. Na koncu evangelija o dvanajstletnem Jezusu stoji zapisano: *In je ž njima šel (z Marijo in Jožefom) in prišel v Nazaret in jima je bil pokoren . . . In Jezus je rasel v modrosti in starosti in v milosti pri Bogu in pri ljudeh.* To torej vemo o Jezusu, potem pa do njegovega 30. leta ničesar. Sv. očetje pravijo, da je to za nas popolnoma dosti, ker iz teh besed zvemo natančno, kaj se mladini spodobi, kako naj mladina posnema mladeniča Jezusa. Evangelij pravi: *In jima je bil pokoren.* Pokorščina mladih ljudi, to je podlaga njih sreče v poznejšem življenju. In o pokorščini otrok do staršev hočem danes govoriti. In sicer bom:

1.) pokazal dolžnosti otrok do staršev in 2.) kakšno plačilo čaka ubogljive, pokorne otroke, in kakšna kaznen ubogljive.

I. O pokorščini otrok do staršev hočem torej govoriti. Kar naravnost moram reči, da o tem bi mi pravzaprav ne bilo treba govoriti, ker to se razume samo po sebi, da otroci morajo ubogati; saj celo pogani, ki ne poznajo pravega Boga, to spoznavajo. Da je treba starše ubogati, jim pokoren biti, to uči že lastna pamet vsakega, lastni notranji čut. Toda, žalibog, ravno o tej dolžnosti bi se moralo dandanašnji večkrat in mnogo govoriti, ker hude so pritožbe staršev, da otroci nič več ne ubogajo, da so vse prej kakor pa pokorni, da je otroška nepokorščina tolikrat vzrok hudim nesrečam in prepirom. Zato hočem vsaj na kratko omeniti, zakaj morajo otroci starše ubogati.

Ta dolžnost se spozna že iz tega, ker imajo starši sveto dolžnost otroke izrejevati in odgojevati. Tega pa nikakor ne morejo storiti, ako jih otroci ne ubogajo. Ako je torej Bog sam postavil starše svoje namestnike otrokom, da jih uče modrosti in krščanskega življenja, ali ni torej tudi božja volja, da jih otroci poslušajo in ubogajo?

In ko bi otroci pomislili, kaj vse so dolžni svojim staršem! Večjih dolžnikov ni, kakor so otroci staršem. Otroci, kaj pa imate, kar nimate od staršev? Koliko dela, skrbi in bridkosti so imele vaše matere zarad vas? Z največjo skrbjo so vas izrejevale in

varovale vaše mlado življenje; ko še govoriti niste znali, so skušale iz vašega joku spoznati, kaj želite. Le preštejte, če morete, one noči, katere so vaše dobre matere zarad vas prebdele, one mučne ure, katere so presedele ob vaši zibelki, one solze, katere so že za vas pretočile!

In ali so vam znane skrbi in nadloge, katere so prestali za vas vaši dobri očetje? Glejte, kako dela in se poti od ranega jutra do poznega večera, kako si pritrjuje pri jedi in pijači, kako si s hudim delom krajša sam svoje življenje — in za koga vse to? Ali mar za-se? — On ne potrebuje veliko, saj dobro vé, da itak ne bo več dolgo vsega tega užival. — Torej za koga se trudi in poti? Za nikogar druglega ne, nego za svoje otroke, za otroke, katere ljubi kakor svoje oko! Za nje se poti, zanje trpi, za nje strada, za nje vse stori, le da bi bili njegovi otroci enkrat srečni!

In za vse to, otroci, ne morete poplačati svojega očeta ali svoje matere nikoli zadosti, če se prav še tako trudite; popolnoma jim ne bote nikoli povrnili, ker ni mogoče. Ali niste torej res staršem za Bogom največji dolžniki?

Toda, kaj imajo starši velikokrat za vse to? Za vse delo, skrbi, bolečine in trpljenje, katere so imeli zarad svojih otrok in za svoje otroke, žanjejo velikokrat le žalost in preganjanje. Ni je hujše bolečine za srce kakor je nehvaležnost lastnih otrok. Ta nehvaležnost se mora imenovati res „črna“ nehvaležnost, ker je izrodek pekla samega.

Ako koga ne gane še sama notranja zavest, glas vesti, da se mora staršem ljubezen in hvaležnost skazovati, prepričati ga mora o tem 4. božja zapoved, ki pravi: *Spoštuj očeta in mater!* In s čim bolj pokaže otrok spoštovanje svojim staršem kakor s pokorščino in hvaležnostjo? In sv. apostol Pavel piše v listu do Efežanov: *Otroci ubogajte svoje starše v Gospodu, zakaj to je pravo!* S tem hoče reči: ubogajte starše, ker so Kristusovi namestniki, ubogajte jih zarad Boga, ker Bog sam to ukazuje, in ako ubogate starše, ubogate s tem tudi Boga samega. Zato otroci ubogajte starše radi in z veseljem, kakor morate ubogati Boga!

Vsem je torej dolžnost otrok, da ubogajo svoje starše. Le ena izjema je! Ko bi starši kedaj ukazali kaj takega, kar bi bilo zoper kako božjo ali cerkveno zapoved, da bi tako rekoč zapeljevali v greh n. pr. v tatvino, obrekovanje, prelomljenje posta,

pijančevanje itd., kar pa Bog varuj, tedaj pa otrok ne sme ubogati, temveč v obraz mora reči bodisi očetu ali materi, ki zape-ljuje: *Boga je treba bolj slušati kakor ljudi!* Toda gorjé tistim staršem, ki si kaj takega predrznejo!

Tu moram omeniti še posebno tiste hudobne otroke, ki staršev ne le ne ubogajo, temveč jih celo zmerjajo, jim priimke dajo, ali jih celo pretepajo, ali se jih sramujejo. Sv. pismo pravi: *Oko, ki zaničuje svojega očeta, in prezira pokorščino svoje matere, izkljujejo naj krokarji pri potoku in mladi orli požró.* (Preg. 30, 17.) Gorjé jeziku, ki zasmehuje sivega očeta ali sivo mater, stokrat gorjé pa tistemu, ki se predrzne celo hudobno svojo roko vzdigniti nad nje. Samo to rečem: gorje tistim! Pravična kazen jim ne odide. In tedaj, ko bote to skušali, spomnili se bote teh mojih besed!

Vi, ki mislite, da ni mogoče staršev ubogati, pogledjte tje v Nazaret! Kaj beremo o 12letnem Jezusu? *Bil je pokoren svojim staršem!* On, ki je bil od vekomaj kralj nebes in zemlje, kate-rega nebo in zemlja ne moreta obseči, kateremu je vse pokorno, on je pokoren Mariji in Jožefu, ubogemu tesarju! Ti poredni, ošabni sin, ti nehvaležna, hudobna hči, tukaj se uči pokorščine, glej, kaj se pravi ubogati!

K pokorščini do staršev opominja torej lastna pamet, hvaležno srce, božja zapoved in zgled Jezusov. Bog sam pa je tudi plačilo obljubil tistim otrokom, ki so pokorni svojim staršem.

II. Kakšno pa je plačilo otroške pokorščine do staršev? Le pogledjte otroka, ki zvesto uboga svoje starše: Božji mir prebiva v njegovi duši in odseva na njegovem obrazu. S pokorščino zatira v sebi slabe nagone in strasti in goji ljubezen do poštenosti in pobožnosti. Podoben je tak otrok lepo zasajenemu vrtu, v katerem cvetó najlepše cvetice. Torej že na tem svetu so srečni; kaj še-le na unem! Sv. pismo pravi, da bo uslišana njih molitev, da bodo zmagali svoje sovražnike, da bo sreča v njih hiši in da bodo enkrat dosegli večno zveličanje. Kako krasno plačilo je obljubljenost torej za časnost in za večnost! Kako Bog že na tem svetu plačuje pokorščino in hvaležnost otrok do staršev, uči nas zgled mladega Vukasoviča. (Zbirka lepih zgledov, I., str. 186.)

Kaj pa čaka tiste otroke, ki staršev ne ubogajo, ker jih zaničujejo, zasmehujejo in sicer žalijo? Sv. pismo pravi: *Preklet je od Boga tisti, ki ne spoštuje svojih staršev.* Da, vi neubogljivi otroci, prekletstvo božje vas bo preganjalo na vseh vaših potih;

blagoslov božji pa, na katerem je vse ležeče, bo bežal pred vami. Sramota in uboštvo vas bota spremljala povsodi. Karkoli vi svojim staršem hudega prizadenete, vse to bote prej ali poznej sami pretrpeli. Srečni pa tisti, ki ubogajo svoje starše, ker blaženo bo njih življenje in blažena njih smrt!

Torej, otroci, ako hočete odvrniti od sebe kazen božjo in priklicati božji blagoslov, sklenite trdno, da hočete poslej ubogati in spoštovati svoje starše. Božji Jezus, ti zgled prave pokorščine, izpregovori sedaj Ti, da se ti sklepi v dejanje spremene, izgovori Ti namesto mene na koncu pridige svoj vsegamogočni Amen!

† J. Benkovič.

2. Očenaš.

II. Oče naš, kateri si v nebesih!

Nista li vedela, da moram v tem biti,
kar je mojega Očeta? Luk. 2, 49.

Ko sta po skrbnem iskanju Marija in Jožef tretji dan dvajsetletnega Jezusa zopet našla v tempeljnu, mu je rekla Marija: *Sin! kaj si nama tako storil? Glej, tvoj oče in jaz sva te z žalostjo iskala.* Jezus pa jima odgovori: *Kaj je, da sta me iskala? Nista li vedela, da moram v tem biti, kar je mojega Očeta?* (Luk. 2, 48—49). Kako lep nauk je to za nas, predragi, ki ga nam daje dvajsetletni Jezus. Tudi mi imenujemo Boga svojega očeta, pa kako malo se pečamo z njim. Da, celo kadar molimo, kadar ga nagovarjamo, le malo pomislimo, kaj govorimo, ako rečemo: *Oče naš, kateri si v nebesih!* Da se to v prihodnje ne bo več zgodilo, preišljujmo danes te besede.

Ako se z molitvijo obrnemo do Boga, je najpoprej potrebno, da ga nagovorimo; saj tudi človeka, s katerim hočemo govoriti, najpoprej pokličemo. Na prvi pogled bi sicer lahko mislili, da je tak nagovor le pri ljudeh potreben, da jih ž njim na svoje besede opozorimo; pri Bogu pa je, ki je vsegaveden, tak nagovor odveč. Zakaj tedaj nagovarjamo v očenašu Gospoda Boga z besedami: *Oče naš, kateri si v nebesih?*

Res je sicer Bog vedno pripravljen poslušati nas, ker Bog ni nikdar razmišljen; res je pa tudi, da nismo mi zmeraj pripravljeni, da bi ž njim govorili. Potrebno je torej, ako hočemo z

Bogom govoriti, da se najpoprej pripravimo. Saj pravi sv. Duh: *Pred molitvijo pripravi svojo dušo, in ne bodi, kakor človek, kateri Boga skuša.* (Sir. 18, 23) Besede: *Oče naš, kateri si v nebesih* pa so najlepša priprava za molitev, katera potem sledi.

Pa zakaj nagovarjamo Boga v tej molitvi z besedo: oče. Zakaj ne rečemo Bog, Gospod, stvarnik, sodnik? — Zakaj pravimo: oče naš in ne: moj oče? — Zakaj pravimo: kateri si v nebesih? — Saj je Bog povsodi! Na ta vprašanja vam hočem danes odgovoriti in sicer:

1. zakaj pravimo Bogu: oče. 2. Zakaj pravimo: naš in ne moj oče. 3. Zakaj dostavljamo: kateri si v nebesih?

1. Zakaj nagovarjamo Boga z besedo: oče? — Bog je naš oče, ker nas je vstvaril, ker nas vedno hrani in ohranjuje in ker nas je sprejel tudi za svoje otroke, kot kristjane. Pustimo prva dva razloga in preišljimo bolj tretjega.

Mi smo od Boga posinovljeni, mi smo bratje Jezusa Kristusa. S tem tedaj, da nam polaga Gospod Jezus Kristus na ustnice besedo: „Oče naš“, nas spominja na veliko našo čast, da smo kristjani. Ako pa smo mi kristjani in bratje Jezusa Kristusa, ali ni tedaj grdo od nas, ako ga z grehom od nas odganjamo? Ali bi ne bilo od kraljevega sina grdo in neumno, ko bi se odpovedal očetovi dedščini in bi se zvezal z najhujšimi sovražniki svojega očeta? Ako smo otroci božji, zakaj delamo greh, reči, ki našemu vzvišenemu stanu niso primerne. Kdaj je šel še kak sin ali kaka hči pozemeljskega kralja služiti za hlapca ali pa za deklo? To delajo kristjani, ki greše, ki posnemajo izgubljenega sina, ki zapravljajo očetovo dedščino, milost božjo, in pasejo svinje, to je lastne strasti. Ali ni največja nespamet Boga zapustiti, Boga svojega očeta, in stopiti v službo satana, našega največjega sovražnika.

Jezus Kristus pa hoče nadalje, da, ako nagovarjamo Boga z besedo: „oče“, da se spominjamo tudi svojih dolžnosti, katere imamo do njega in sicer časti, posnemanja in pokorščine.

Mi moramo Boga častiti. Pri preroku Malahiju berem: *Če sem jaz tedaj Oče, kje je moja čast?* (1, 6.) V tej časti pa je zapopadeno trojno. Prvič hvala: *hvalni dar me bo častil.* (Psalm 49, 23.) Ta pa ne sme biti samo na ustnicah, marveč tudi v srcu, sicer se nam je bati, da bi veljale tudi nam besede Izaije preroka, ki pravi: *To ljudstvo se mi s svojimi ustnicami bliža in me s svojimi ustnicami časti, njegovo srce pa je daleč od mene.*

(Iz. 29, 13.) — Čast božja se mora drugič kazati v čistosti telesa, saj pravi sveti Pavel: *Častite in nosite Boga v svojem telesu!* (I. Kor. 6, 20.) — Tretjič pa se mora ta čast kazati tudi v pravi. *Slavijo naj tvoje veliko ime, ker je strašno in sveto; in kraljeva čast pravico ljubi.* (Ps. 93, 3—4.)

Mi pa moramo Boga tudi posnemati. Vsak otrok posnema očeta, ki ga vzgojuje z besedo in zgledom. Posnemanje Bog zahteva od nas, ker je naš oče, že v stari zavezi. Po preroku Jeremiju govori Gospod Bog: *Očeta me boš imenoval in ne boš nehal za menoj hoditi.* (3, 19.) Boga pa moramo posnemati zlasti v ljubezni in popolnosti. Glede ljubezni nas opominja sv. Pavel: *Bodite tedaj posnemavci božji, kakor preljubi otroci; in hodite v ljubezni.* (Ef. 5, 1.) Hoditi moramo v ljubezni do Boga in do bližnjega, „hoditi“ to je napredovati. Glede popolnosti pa nas opominja Gospod Jezus Kristus sam, ko pravi: *Bodite tedaj popolnoma, kakor je vaš Oče nebeški popolnoma.* (Mat. 5, 48.)

Ker je Bog naš oče, ga moramo slednjič tudi vbogati. Ako mora otrok že vbogati svojega telesnega očeta, koliko bolj moramo obogati našega nebeškega očeta. Zato nas tako lepo opominja sv. Pavel rekoč: *Ako smo svoje telesne očete strahovavce imeli in jih spoštovali, ali ne bomo veliko bolj Očetu duhov pokorni, da živimo.* (Heb. 12, 9.) Ubogati moramo Boga, ker je on naš Gospod in kot tak ima pravico zahtevati pokorščino. Vbogati moramo, ker je bil pokoren Jezus Kristus in sicer pokoren do smrti na križu. Ubogati moramo tudi z ozirom na lastno korist. Saj pravi sveto pismo: *Pokoren človek zmagovavno govori.* (Pregovor 21, 28.)

Kadar tedaj rečemo: „Oče naš“, spominjajmo se te trojne dolžnosti!

Gospod Jezus Kristus pa nam je s tem, da je za začetek te molitve izbral besede: „Oče naš!“ — hotel tudi vzbuditi zaupanje. — Vsak oče vsliši svojega otroka, ako ga ta prosi, če ga le more in če je prošnja opravičena. Gotovo so prošnje, katere prosimo v očenašu, opravičene, saj on sam hoče, da za nje prosimo. Kot oče pa on tudi želi uslišati naše prošnje.

Tako rad bi tu in tam uslišal telesni oče prošnje svojih otrok, pa kaj, ko jih ne more uslišati, ker tega nima, česar bi otroci radi. Bog nasprotno je vsegamogočen, vse lahko stori, je vseveden, ve za naše potrebe, on je neskončna ljubezen, ki vse rad stori, ako je nam v prid.

Kadarkoli je sv. Alojzij imenoval Boga svojega očeta, je bilo vselej njegovo srce polno rajskega veselja in vedno se je vžigalo v novi ljubezni do Boga. Ko je zvedel, da mu je oče umrl, ga je to sicer zbolelo, vendar pa ga je takoj potolažila njegova vera, povzdignil je svoje solzne oči proti nebu in je vskliknil: Nimam več očeta na zemlji, pač imam očeta v nebesih, v katerega hočem odslej staviti vse svoje zaupanje, kateri bo odslej edina moja ljubezen.

B o l e s l a v IV., kralj poljski, je nosil krog vratu na zlati verižici obešeno podobo svojega očeta, pred vsakim važnim dejanjem je pogledal na to podobo in rekel je: Ne spodobi se za sinu tolikega očeta, da bi kaj napačnega storil. — Tudi mi, predragi, nosimo v sebi podobo nebeškega Očeta, v katerem živimo, se gibljemo in smo. Kadar se nas lotijo skušnjave, kadar se nam dozdeva težko delati dobro, zdihnimo tudi mi: O oče, ne pripusti, da bi delal nečast tebi s tem, da bi storil kaj tacega, kar se ne spodobi za kristjana.

Bog hoče tedaj, da ga imenujemo očeta in da se zavedamo, da smo njegovi otroci, da moremo kot taki spolnjevati vse dolžnosti, katere imamo do njega in da morami staviti vanj vse svoje zaupanje.

II. Zakaj pa pravimo: Oče naš! in ne: Oče moj?

Mi pravimo tako prvič iz spoštovanja do Jezusa Kristusa. Kristus je božji sin, tudi mi smo otroci božji; kakšen razloček je tedaj mej nami in mej njim? On je pravi sin, ker je z Očetom istega bitja in iste narave, mi smo pa posinovljeni otroci z ozirom na zasluge Jezusa Kristusa. Pravi sin božji je en sam, zato on lahko reče: Moj oče! — Mi vsi pa smo posinovljeni otroci, zato pravimo: Oče naš. Glede Jezusa, kot pravega sinu božjega je rekel že psalmist: *On bo klical v mene: Ti si moj Oče, moj Bog.* (Ps. 88, 27.)

Drugič pa to storimo zato, ker je Jezus hotel, da naj stavimo veliko zaupanje v Boga. Kjer je veliko otrok, tam je navadno majhna dota. Bog ima na milijone in milijone otrok, toda njegova skrb zavoljo tega prav nič ni razdeljena, zato imenujemo Boga našega očeta, ki nas ljubi in skrbi za nas tako, kakor bi nobenega družega otroka ne imel. *Bog za vse enako skrbi*, pravi knjiga Modrosti. (6, 7.)

Kristus pa je postal s tem, da se je včlovečil, naš brat, mi vsi pa smo postali njegovi bratje in bratje mej seboj. Nič ni bilo božjemu Zveličarju bolj na srcu, kakor vžgati in vzbuditi v nas zavest, da smo mej seboj bratje, da se moramo torej ljubiti mej

seboj. Ljubezen do bližnjega je postavil Gospod kot merilo za ljubezen do Boga. Saj piše sv. Janez: *Ako kdo reče: ljubim Boga, in sovraži svojega brata, je lažnik. Kdor namreč ne ljubi svojega brata, katerega vidi, kako more Boga ljubiti, katerega ne vidi. In to zapoved imamo od Boga, da kdor ljubi Boga, naj ljubi tudi svojega brata.* (1. Jan. 4, 20—21.) Ako tedaj z drugimi molimo tudi za nje, ki so tudi otroci istega očeta, posnemamo na ta način Boga samega, ki za vse svoje otroke z enako ljubeznijo skrbi. K temu posnemanju nas tudi spominja sv. Pavel, ki piše: *Bodite tedaj posnemavci božji, kakor preljubi otroci; in hodite v ljubezni, kakor je tudi Kristus nas ljubil, in se za nas dal v dar in klavščino Bogu v prijeten duh.* (Ef. 5, 1—2.)

S tem pa, da nas je učil Gospod moliti: Oče naš, je hotel priporočiti tudi skupno molitev. Molitev prav opravljena nikdar ne ostane brez uspeha; kadar jih pa več skupaj moli, tedaj je Kristus sam med njimi. Saj sam pravi: *Kjer sta dva, ali kjer so trije zbrani v mojem imenu, tam sem jaz v sredi mej njimi.* (Matevž, 18, 20.) Ako je Gospod že v sredi dveh ali treh, ki pobožno molijo, kaj naj potem rečem, ako cela fara skupno pobožno kliče k Bogu: „Oče naš!“

Kako zoprna je hudiču skupna molitev, nas uči zgled, katerega pripoveduje stari pisatelj Cezarij. — Neki vojak je dolgo zastonj iskal pripravnega služabnika. Slednjič se mu ponudi mladenič lepega lica in pripravnega vedenja, katerega vojak prav rad sprejme v službo. Že več mesecev je opravljal mladenič službo v največjo zadovoljnost vojakovo, da, storil mu je mnogo uslug, ki so bile naravnost čudežne. Posebno čudno pa se je zdelo gospodarju, da ni hotel vzeti nobenega plačila, češ, ne potrebujem ga, ga bom že vzel, kadar bo treba. Nekega dne vendar vpraša vojak svojega služabnika in mu reče: „V božjem imenu povej mi, kdo da si?“ „Ker me vprašaš, — odgovori mladenič — v božjem imenu, ti moram odgovoriti, da sem hudič.“ Ves prestrašen ga seveda vojak takoj odpravi iz službe, kar je bil hudič tudi pripravljen storiti, le plačilo je še zahteval. Ko ga vojak vpraša, zakaj mu bo denar, odgovori: Kupiti hočem ubogi cerkvi tukaj v bližini zvon. Čudno se je zdelo vojaku in čudno se zdi tudi vam, predragi, ako slišimo, da je hotel hudič napraviti cerkvi zvon. Ne bomo se pa čudili, ako pomislimo, zakaj ga je kupil. Povedal je sam to-le: Zdaj, ko ni zvona, se zbirajo verniki pred mašo v cerkvi, ker se boje, da bi ne zamudili, in molijo skupno, ko bo pa zvon, se bodo pa zanašali na zvon in bodo mudili, ali vsaj ne bodo prihajali tako zgodaj, da bi opravljali skupno molitev, katero jaz tako grozno sovražim.

Aka pa hudič tako grozno sovraži skupno molitev, kako hudo mu mora biti, ko sliši veliko ljudi skupaj moliti in Boga nagovarjati z besedami: Oče naš!

III. Zakaj pa dostavljamo: kateri si v nebesih?

S temi besedami hoče Gospod Jezus Kristus zbuditi v nas vero, upanje in ljubezen. Nagovor: *Oče naš, kateri si v nebesih!* ima biti priprava za molitev. Najbolj potrebna priprava pa so tri božje čednosti: vera, upanje in ljubezen.

Njemu, ki se z molitvijo bliža Bogu, njemu je najpoprej potrebna vera. Sv. Pavel piše: *Brez vere pa je nemogoče Bogu dopasti. Zakaj kdor hoče k Bogu pristopiti, mora verovati, da je, in da je tistim, ki ga iščejo, plačevalec.* (Heb. 11, 6.) — Res je sicer Bog povesodi, saj pravi tako lepo kralj David: *Kam pojdem pred tvojim duhom? in kam pobežim pred tvojim obličjem? Ako bi šel v nebo, si ti ondi, ako bi se podal v pekel, si tukaj. Ako bi vzel zarjine peruti in bi prebival na kraju morja; bi me tudi tje peljala tvoja roka, in me držala tvoja desnica.* (Ps. 138, 7—10.) — Vendar pa si mislimo prav posebno Boga v nebesih, kjer ima sedež svoje slave in časti. Kljub temu, da je v navedenih besedah tako lepo opeval vsepričujočnost božjo kralj David, pravi vendar isti pevec drugodi: *Svoje oči vzdigujem k tebi, ki prebivaš v nebesih* (Ps. 102, 1.) in *Gospod ima v nebesih svoj sedež.* (Ps. 10, 5.) — Ako tedaj pravimo v začetku molitve: *Oče naš, kateri si v nebesih* — vzbudimo s temi besedami svojo vero, pa stavimo se v duhu pred Boga in ga molimo kot najvišjega Gospoda in počastimo ga kot ljubezni polnega očeta, ki iz visokih nebes gleda na nas in posluša naše prošnje.

Bog tedaj posluša naše vzdihljeje in prošnje, ali imamo kaj upanja, da bomo uslišani? — Gotovo, saj nam poleg vere te besede vzbujajo tudi naše upanje. Kraljevi pevec poje: *Kdo je enak Gospodu, našemu Bogu? ki prebiva na višavi in gleda na nizko v nebesih in na zemlji.* (Ps. 112, 5—6.) Kakor pošilja solnce svoje blagodejne žarke vsem stvarem, ne le goram, marveč tudi dolinam, ne le visokim drevesom, marveč tudi ponižnim cveticam, tako gleda tudi Bog na vse z enako ljubeznijo, z enako skrbljivostjo. — Mi nasprotno pa pazimo, da predmet našega upanja ne bodo vedno pozemeljske reči, da bodo predmet našega upanja nebesa. In prav upanje na nebesa se nam zbudi, kadar molimo: *Oče naš, kateri si v nebesih.* Ali ne pravimo nekako takole: Ti, o Gospod, o oče, si v nebesih, mi smo pa še na zemlji. Kdaj

bo prišel čas, da te bomo vživali v nebesih? Ko izgovarjamo te besede, se nam s sv. Pavlom vzbuja želja: *Želje imam, razvezan in s Kristusom biti.* (Fil. 1, 23.) Slišimo pa tudi opomin istega apostola, ki pravi: *Hrepenite po tistem, kar je zgoraj, ne pa po tem, kar je na zemlji.* (Kol. 3, 2.)

Slednjič pa hoče Jezus Kristus s temi besedami v naših srcih zbuditi tudi ljubezen. — *Kateri si v nebesih* — s temi besedami se spominjamo vse lepote, vse popolnosti božje v nebesih. Vse to pa zbuja v nas čuvstva ljubezni do tega tako neskončno lepega, dobrotljivega in popolnega Boga v nebesih. Oh, predragi, ko bi mi imeli prav gorečo ljubezen do neskončno svetega in lepega Boga, kako bi se nam potem studilo in gabilo vse to, kar nas tolikrat mami in omami na svetu!

Vera, upanje in ljubezen je torej trojna vez, ki nas veže na Boga. Te čednosti so gotovo tudi najboljša priprava na molitev. Ako mislimo v začetku naše molitve na Boga, bo gotovo tudi naše vnanje obnašanje pri molitvi tako, kakor se spodobi. Kako lepo se obnašamo, ako imamo govoriti s kakim imenitnim gospodom! Koliko lepše bi moralo biti naše vedenje, kadar govorimo z Gospodom vseh gospodov, kadar molimo. — Spominjajmo se torej vselej, kadar začnemo moliti, Gospoda Boga, kateri je v nebesih, kateri je pa tudi pri nas, kadar molimo.

Dvanajstletni Jezus se je rad mudil v hiši svojega Očeta, v tempeljnu. Mudimo se tudi mi radi v molitvi z Bogom, katerega smemo po vsej pravici imenovati svojega Očeta. Res, on je naš Oče, skrbimo zato, da bomo mi vsikdar dobri njegovi otroci. Amen.

P. Engelbert Pollak.

Druga nedelja po sv. treh kraljih. (Praznik presv. imena Jezusovega.)

1. Opomenu, moči in češčenju Jezusovega imena.

Dano mu je bilo ime Jezus.

Luk. 2, 21.

O sv. Frančišku Serafinskem se pripoveduje, da je vselej, kolikorokrat je kdo v njegovi bližini izrekel presv. ime Jezusovo, ves ginjen začel prisluškovati, kakor bi čul glasove veličastne harpe in kakor bi poslušal skrivnostno pesem ter bi o njej raz-

mišljaj, kaj pomeni; on sam pa tega imena ni izrekel, ampak njegov glas je, ubrano se dvigaje in spet zniževaje, slovesno, če tudi trepetajoč, zapel to najsvetejše ime; njegovo srce je bilo pri tem polno najblažjega veselja, njegove oči pa so bile solzne.

Kakor je vplivalo presv. ime Jezusovo na sv. Frančiška, podobno bi imelo tudi na vsakega kristjana. Imelo bi v njem vzbuditi čuvstva svetega občudovanja, spoštovanja in zveličanskega strahu. Sv. cerkev je postavila poseben praznik Jezusovemu imenu, da bi se katoliški kristjani toliko živeje zavedali, kaj je Jezusovo ime in kaj so mu dolžni. Zatorej povzdignem danes tudi jaz svoj glas v ta namen ter začnem, kakor nekaj Mojzes: *Poslušajte, nebesa, kar govorim, in zemlja, poslušaj besede mojih ust! Zakaj klical bom ime Gospodovo.* (V. Mojz. 32, 1. 3.) Govoriti vam hočem nekoliko I. o visokom pomenu, II. o prečudni moči, III. o češčenju Jezusovega presv. imena. Bodi vse to njemu v čast, nam pa v zveličanje!

I. Vsak otrok, da le par tednov hodi v šolo, že izvé, da hebrejska beseda Jezus pomeni po naše toliko kot Odrešenik ali Zveličar. Mi pa hočemo danes bolj natančno ta pomen prevdariti in sicer oziraje se na one znamenite besede sv. Pavla, ki se nahajajo v 2. poglavju lista do Filipljanov: *Kristus Jezus je sam sebe v nič storil, ko je podobo hlapca nase vzel . . . Ponižal je sam sebe in je bil pokoren do smrti, smrti pa na križu. Zato ga je tudi Bog povišal, in mu dal ime, katero je čez vsa imena, da se v imenu Jezusovem vsako koleno pripogne teh, ki so v nebesih, na zemlji in pod zemljo.* (5. 7. 8. 9. 10.)

V teh besedah, ki so deloma sprejete v vhod današnje svete maše, najdemo izvir, vzrok in vso velikost imena Jezusovega in iz vsega tega sklepamo na njegov visoki pomen.

a) Izvir njegov je v nebesih; angel ga je najprej oznanil Mariji, potem sv. Jožefu. Bog sam mu ga je torej dal. Le Oče popolnoma pozna Sina; zato mu je mogel le on dati primerno ime. Nobena stvar naj bi ne izrekla poprej tega blagoslovljenega imena, dokler ga ne *bodo izgovorila Gospodova usta.* (Iz. 62, 2.)

b) Zakaj pa mu je Bog dal to ime? Hotel je, pravi sveti Pavel, svojega preljubega Sina povišati v tej meri, kolikor se bo ta ponižal v skrivnostih svojega včlovečenja in svoje smrti. *Zato ga je Bog povišal.* Sin božji je svojega nebeškega Očeta po-

veličal v neskončni meri; kaj bo pač Oče storil od svoje strani, da Sina poplača? Dal mu bode ime Jezus.

c) Iz tega vzroka se more sklepati na velikost tega imena. Vzvišeno je nad vsa imena, zakaj to ime pomeni vse, kar si le moremo misliti velikega, dragocenega, slavnega. To ime obsega α) vso modrost in svetost, vso dobroto in moč, vse usmiljenje in vso ljubezen božjo, katera je pripomogla k našemu odrešenju; β) zaznamuje to ime vse milosti, čednosti in darove sv. Duha, ki služijo posvečenju duš, ker jih moremo vse le iz neizcrpnega vira neskončnega zasluženja Jezusa Kristusa zajemati ter si odrešenje v prid obračati; γ) naznanja to ime vse to, kar je bil Jezus Kristus kot Zveličar, namreč: učenik, zdravnik, oče, pastir, veliki duhoven.

Jezusovo presveto ime je vzvišeno nad vsa druga imena tudi po pravicah, katere so bile s tem Jezusu podeljene. Ko je namreč nebeški Oče dal svojemu Sinu ime Jezus ter ga postavil Zveličarja svetá, mu je izročil s tem nalogo, povrniti njegovo čast, ki mu je bila vzeta po grehu; storil ga je s tem Gospoda in Zapovedovavca nad vsemi ljudmi in je položil njihovo osodo v njegovo roko; po njegovi odločbi se bo pekel zapiral in se bodo nebesa odpirala.

Ako imenujemo ime Jezusovo, imenujemo s tem kralja, kateremu so dolžni pokorni biti vsi kralji, imenujemo Sodnika, pred katerega sodnjim stolom se imajo vsi ljudje prikazati, da prejmo iz njegove roke krono življenja ali iz njegovih ust zaslišijo svojo večno obsodbo.

Slednjič je ime Jezusovo čez vsa imena vzvišeno, ker izraža prečudno občevanje, po katerem je Bog stopil v zvezo s svojo stvarjo; v tem je izraženo, da se je združila Beseda, to je druga božja oseba, s človeško naravo, dalje, da se po Jezusu posreduje življenje milosti vernikom in da se po Jezusu povečujejo svetniki ter nebesa polnijo.

Prerok Izaija je zaznamoval obljubljenega Odrešenika različno rekoč: *Imenuje se Prečudni, Svetovavec, Bog, Močni, Oče prihodnjih časov, Poglavar miru.* (9, 6.) S temi imeni, pravi sveti Bernard, je prerok izrazil vso velikost, katero obsega Jezusovo ime. *Prečudni* je zlasti zato, ker je združil v eni osebi božjo in človeško naravo. *Svetovavec* Najvišjega je, ker v svoji lastnosti kot Zveličar se poteguje za odrešence pri nebeškem Očetu. *Bog* je; sv. Peter Krizolog pravi: „V tem svetem imenu se moli vse

božje veličastvo.“ *Močni* je zato, ker je premagal smrt, strl moč pekla in greh uničil. *Oče prihodnjih časov* je Jezus, ker so se vsled njegove odrešilne smrti porodili izvoljenci božji. *Poglavar* miru je, ker je s svojo krvjo nebesa spravil, sprijaznil z zemljo. S kratka rečem: Vsi častitljivi naslovi, katere mu daje sv. pismo, so le žarki, ki obdajajo tako pomenljivo ime Jezusovo kakor svitel venec.

II. Oglejmo si še nekoliko prečudno moč Jezusovega presv. imena. Prerok David ga je v duhu gledal ter vskliknil v enem in istem psalmu (8.) dvakrat: *Gospod, naš Gospod! kako čudovito je tvoje ime po vsi zemlji.*

Sv. Bernard čudovito moč Jezusovega presv. imena tako-le označuje: „Ime nebeškega ženina je luč, je jed, je zdravilo.“ Poglejmo to posamezno, kakor pravi sv. Bernard dalje. „Odkod tako velika in tako nagla luč sv. vere po celem svetu, če ne zato, ker se je oznanovalo presv. ime Jezusovo? Ali nas ni Bog v svetlobi tega imena poklical *k svoji prečudni luči*? Z ozirom na čudež pred „lepimi vratmi“ tempeljna, v katerem govori prazniško berilo, nadaljuje sv. cerkveni učenik: „Kako je zasvetila ista luč ter oslepila oči vseh gledalcev, ko je iz ust Petrovih, kakor blisk prodrla ter utrdila stopala in noge nekega hromega človeka, pa tudi razsvetlila mnogo dušno slepih? Ali ni ognja razpršil, ko je dejal: *V imenu Jezusa Kristusa nazareškega vstani in hodi*?”

Sv. cerkveni učenik govori dalje: „Pa ni samo luč ime Jezusovo, ampak je tudi jed. Ali se ne čutiš tolikokrat pokrepčanega, kolikokrat se ga spomniš? Kaj je tacega, ki bi naše misli tako poživiljalo? Kaj je, kar pokrepi utrujena čustva, kaj, kar čednosti utrdi, kaj, kar lepo in pošteno življenje urejuje ter goji čista čustva? Jezus je med v ustih, v ušesih petje, v srcu radost. Pa je tudi zdravilo. Je kdo med nami žalosten? Naj pride v njegovo srce Jezus, in odtod naj preskoči v usta. In glej, prikazala se bode na to luč, vsa otožnost bo ponehala, veselost se vrnila. Pade kdo v velik greh? Hoče obupan iti celó v nasilno smrt? Ali ne bo spet naglo oživel k življenju, ako pokliče ime življenja?“

Stari cerkveni pisatelj Origen piše iz lastne skušnje, da je videl mnogo bolnikov ozdraveti samo na to, ko so kristjani nad njimi klicali presv. ime Jezusovo. Pa kaj se bomo temu čudili? Saj je božji Zveličar sam pred svojim vnebohodom zagotovil aposteljne, da tisti, kateri verujejo, pojdejo čudodelna znamenja za njimi v njegovem imenu. (Mark. 16.)

Dostavim, kar je rekel sv. Vincencij Fererij: „To ime je pomozno sredstvo zoper vse nevarnosti“, razume se, zoper dušne in telesne.

III. Kaj naj storimo, da bomo to sv. ime dostojno častili? Skušajmo njegov pomen umeti in taka čuvstva v sebi vzbujati, kakor zasluži.

1. Najprej čuvstvo hvaležnosti. Da bi nas rešil in odrešil greha in večnega pogubljenja, je prevzel Sin božji ime Jezus; to ime nam pove, koliko truda, koliko ponižanja in trpljenja je prestal za nas. Spominja nas vseh skrivnosti njegovega trpljenja in njegove smrti, kakor tudi preobilnih milosti, katere nam je zaslužil.

2. Zaupanje. V Jezusu imamo najblažjega Očeta, najzvestejšega prijatelja, najmogočnejšega vojskovođjo; njegovo ime je strašno peklu, pred njim beže hudobni duhovi, kakor je bil Jezus sam to napovedal ter vemo iz življenja svetnikov, na primer sv. Antona puščavnika, sv. Marjete, mučenice.

3. Ljubzen. Ni dovolj to svete ime večkrat in seveda spoštljivo izrekati, ampak to češčenje mora poživljati tudi naš duh in naše srce, naša volja in vsa naša blaga čuvstva. Sveti Pavel je 219 krat zapisal to ime v svojih listih in rad ga je izgovarjal, ker je Jezusa ljubil. Njegovo govorjenje je pričalo, da njegova duša okuša sladkost tega najslajšega imena. Ne samo v mislih in besedah, ampak tudi v dejanju ga častimo. Sklenimo torej tudi, posnemati čednosti, katere izraža to prelepo ime. „Kolikorkrat izrečem presv. ime Jezusovo, pravi sv. Bernard, mislim si človeka, kateri je krotak in ponižen, dobrotljiv, zdržen, čist, usmiljen in svet; hkrati pa si tudi mislim živega Boga, kateri mojo slabost podpira s svojo milostjo ter mi pomaga, postati to, kar on hoče, da bi jaz bil. Ker je človek, najdem na njem dobre zglede, ker je Bog, gotovo pomoč.“

Ravnajmo se torej, ljubi kristjani, po opominu apostelnovem: *Vse, karkoli delate z besedo ali v dejanju, vse storite v imenu Gospoda Jezusa Kristusa, in zahvalite Boga in Očeta po njem.* (Kol. 3, 17.) Govorimo in delajmo torej vse v čast našemu Zveličarju, kakor je on vse govoril in delal k našemu pridu. Zahvaljujmo Očeta po Sinu, ker nam je po njem vse dal.

Radi se pozdravljajmo med seboj s starim, častitljivim krščanskim pozdravom: „Hvaljen bodi Jezus Kristus“ ter pripogibajmo svojo glavo in svoja kolena pred tem najsvetejšim imenom. Saj

se tudi angeli in svetniki v nebesih pred njim poklanjajo, pod zemljo pa duše v vcih od tega imena ponižno in hrepeneče pričakujejo rešitve, a hudobni duhovi in zavrženci v peklju se tresejo pred njim.

V sklepu vam povem junaški zgled, kakšno moč more doseči presv. ime Jezusovo v tistem kristjanu, ki je ves prešinjjen visokega in velikega pomena tega božjega imena, in kateri je vsled tega tudi pripravljen z besedo in z dejanjem in celó s svojim življenjem čast dati temu edinozveličavnemu imenu in edino pravi veri Jezusovi.

Okrog l. 1860 nastane na Kitajskem hudo preganjanje kristjanov (v Tonkingu). Med drugimi zgrabijo tudi 35-letnega moža ter ga vlečejo v ječo. Ondi mu skušajo vero v Jezusa Kristusa dovolj otežiti. Nečuvveno ga tepó in suvajo, z železnimi zaponami stiskajo tako, da je kar čudo, da ne umrje ubogi kristjan za temi mukami. Toda ne omahuje čisto nič, ampak stanovitno trpi in neustrašeno govori v eno mer: „Verujem v Jezusa Kristusa, edjinorojenega Sina božjega“. Vsled tega se sodnik razkači ter si izmisli novo kazen in hujšo muko. Ukaže namreč krščanskemu oznanovavcu z žarečim železom vžgati v lica besede: „Napačna vera Jezusova.“ To je pregrozno vernemu kristjanu. Ime Zveličarjevo bi si že rad pustil vžgati v lica, toda, da je njegova vera napačna, tega si katoliški kristjan ne da v obraz niti reči, še manj vpisati ali vžgati. Zato se brani, dokler se more. Vendar ga sila rabeljnov premaga, da store po ukazu ter vžgó bogokletne besede: „Napačna vera Jezusova“. Kolika neizrečena bolečina krščanskemu oznanovavcu! V ječo odpeljan, poklekne, da bi molil, toda ne more; prehudo ga boli, da ima tako zasramovanje sv. vere zapisano na lice. To mu ne dá miru. Poprosi torej svojega sovjtnika, naj mu kožo s prvo besedo vred izpraska in zapraska. Sedaj je zadovoljen, sedaj nosi očitno svoj veroizpoved v imenu Jezusovem v obrazu. Toda mandarin — sodnik ni zadovoljen s tem. Urno ukaže kristjana pretepsti ter izpraskano besedo spet vžgati. Toda stanovitni kristjan kliče: „Vera Jezusova je prava, ni napačna, nikdar in nikoli je ne bom zatajil“. Sodnik mu da na izbero: ponoviti besedo na licu ali pa smrt. „Rajši umrjem“, reče kristjan. Želja se mu brž izpolni: mučenca Jezusovega imena peljejo na morišče, privežejo h kolu ter prebodejo s sulico. Tako stoji tukaj lhhoa, tako je njegovo ime, z zaprtimi očmi, z omolklimi ustnicami, raz njegovo lice pa se še v smrti sveti ime Jezusovo.

Naj bo tudi nam Gospod Jezus vedno *pot, resnica in življenje* (Jan. 14, 6.); potem se smemo trdno nadejati, da se bomo s tem presladkim imenom, če ne na licih, pa v srcu in na ustnicah ločili s tega sveta ter združili svoje življenje za vse veke z Jezusovim poveičanim življenjem v nebesih. Amen. *V. Bernik.*

2. Oče naš.

III.

Posvečeno bodi tvoje ime!
Mat. 6, 9.

Sv. cerkev obhaja danes praznik sladkega imena Jezusovega. Ime Jezusovo je ime Boga, o njem poje preblažena Devica: *Sveto je njegovo ime.* (Luk. 1, 49.) Tudi mi, predragi, čutimo isto, kar je čutil prerok Izaija, ko je videl Gospoda sedeti na visokem in zvišenem sedežu in je videl Serafine, ki so si s perutnicami zakrivali obraz in si klicali: *Svet, svet, svet je Gospod vojskinih trum.* (Iz. 6, 3.) In res, kako naj bi ne bili vsi zavzeti, kadar hočemo govoriti z njim, o katerem pojemo pri glorii svete maše: „Ti sam si svet, ti sam si Gospod!“ Bog je neskončno svet in kot tak ne more več rasti v svetosti. Zakaj tedaj molimo: *Posvečeno bodi tvoje ime?* Te besede ne pomenijo nič drugega, kakor: češčenje in slavljenje bodi tvoje ime! Tukaj moramo, ker je Bog sam v sebi neskončno češčen in svet, razumeti te besede le o vnanji časti in slavi božji, katere so mu dolžne stvari sploh, zlasti pa, katero so mu dolžna razumna bitja. Kadar tedaj molimo besede: *posvečeno bodi tvoje ime*, prosimo, da bi ime božje 1. posvetilo nas, 2. pa našega bližnjega. Premišljujmo danes to dvojje, danes, ko obhajamo praznik Jezusovega sladkega imena.

I. Že sama beseda svetost vzbuja v posvetnjakih ali zaničevanje ali pa strah. Ti ljudje mislijo, da mora, ako hoče biti kdo svet, živeti v kaki puščavi, v ostrem zatajevanju in v hudih postih. Ti ljudje mislijo, da so svetniki živeli le nekdam, da pa to ni več za današnje čase. Vse drugače pa nas uči sv. pismo. Sv. Peter nas uči: *Tudi vi v vsem svojem obnašanju sveti bodite, ker pisano je: Sveti bodite, ker sem jaz svet.* (1. Petr. 1, 15–16.) Sv. Pavel pa imenuje vse novo krščene svete. Imenuje jih tako, ker jim nalaga dolžnost živeti nedolžno in sveto.

Pa kaj naj dokazujem iz naukov apostolov, ko je sam Gospod Jezus Kristus zavkazal: *Bodite tedaj popolnoma, kakor je vaš Oče nebeški popolnoma.* (Mat. 5, 48.) In zakaj drugega je prišel Gospod Jezus Kristus na svet, zakaj drugega je umrl, kakor za to, da bi se mi posvetili. Ker je pa Jezus za nas vse umrl, imamo tudi mi vsi brez izjeme dolžnost hrepeneti po svetosti. Komu, predragi, bote tedaj verjeli, ali onim plašljivcem, katere

že samo ime svetost preplaši, ali onim bojzljivcem, ki mislijo, da je njim nemogoče sveto živeti, ali pa bote verjeli apostolom in Jezusu Kristusu.

Pa pustimo vse dokaze in vprašajmo se le, ali ni krščanska svetost prav primerna naši naravi? Kaj pa je svetost? Nič družega kakor popolna ljubezen do Boga. Kdaj pa zares ljubimo Boga? Tedaj, kadar njegove zapovedi spolnujemo. Tertulijan piše, da je človeška duša po svoji naravi krščanska. Ako pa je temu tako, je tudi po svoji naravi sveta. Saj nas naša lastna narava nagiba, k ljubezni do Boga. V naših prsih, predragi, bije srce, bije in hrepeni. Kaj pa želi? Nič družega kakor ljubezen. Ljubezen zahteva naše srce, saj je za ljubezen vstvarjeno. Daj, privoščiču srcu ljubezen stvari, srce bo le še nemirno, srce bo ostalo le še nezadovoljno. Kadar pa bo začelo ljubiti Boga, tedaj bo mirno, tedaj bo zadovoljno. — Nevesta v visoki pesmi toliko časa ni bila vesela, dokler ni našla ženina. Zdihovala in jokala je; ko ga je našla, je veselo vskliknila: *Moj ljubi je moj, in jaz sem njegova.* (Cant. 2, 16.) Nevesta visoke pesmi je duša, ki ljubi Boga.

Prav zgodaj na velikonočno jutro je šla Magdalena k grobu mrtvega Zveličarja. Grob je prazen. Gospod je vstal. Prikažejo se jej angeli, pa kaj je njej za angele, ona hoče Jezusa. Prikaže se jej vrtnar, tudi zanj se ne zmeni, ona noče njegovih cvetic in njegovega sadja, ona hoče križ, trnovo krono, ona hoče žito izvoljenih. Toda, ko jo vrtnar nagovori in ko v vrtnarju spozna Jezusa, je Magdalena popolnoma srečna. — Trije modri so prehodili dolgo in nevarno pot in vendar se nič kaj ne mude v prekrasnem Jeruzalemu, pri Herodu, oni iščejo Jezusa, in ko ga najdejo, so srečni. — To je zgodovina vseh onih, ki resnično ljubijo. Sv. Frančišek Borgia zapusti sijajni dvor španskega kralja in gre v samostan, da bi v ubožtvu služil Bogu. — Sv. Avguštin je okusil svet in ni bil zadovoljen, ko je pa začel Boga ljubiti, je vskliknil: „O vedno stara, o vedno nova lepota, kako pozno sem te začel ljubiti!“

Marsikdo bo ugovarjal in rekel: To je zgodovina le nekaterih, večini ljudi pa ostane svetost vedno le uganjka. Da, ker večina ljudi pozabi na glavno svojo dolžnost, da, ker je večina ljudi žrtev lastnih svojih strasti. Sicer pa se najdejo med svetniki v nebesih vsi stanovi, vse narodnosti, svetniki vsake starosti. Vsi ti, tudi taki, ki so bili istega stanu kakor vi, nam dokazujejo, da

njim svetost ni ostala uganjka. — Zopet drugi bo rekel: Svetost ni zame. Zakaj ne, ali niso tudi tebi rečene besede: *Bodite popolnoma, kakor je vaš Oče v nebesih popolnoma*. Kdor to zapoved prelomi, bo pogubljen. Ako tedaj svetost ni zate, je zate pogubljenje. Svetost, po kateri smo dolžni hrepeneti, najbolj obstoji v tem, da delamo za vnanjo slavo in čast božjega imena.

Češčenje božje obstoji v tem, da Boga molimo, častimo in spoznavamo kot tacega, kakršen je v resnici.

Češčenje božje obstoji v tem, da občudujemo njegovo dobrotljivost, njegovo ljubezen, pravičnost, usmiljenost in vse druge čednosti. Kaj pa delajo svetniki? Oni posnemajo vse te čednosti natančno po zapovedi Gospodovi, ki velevala: *Bodite tedaj popolnoma, kakor je vaš Oče v nebesih popolnoma*. — Najlepši zgled svetosti je Gospod sam. On je bil ponižen, čist, krotak, dobrotljiv; v vsem tem so posnemali Kristusa tudi svetniki, ki so postali posnemavci Kristusovi. Slava božja se razodeva v svetnikih. Zato pa pravi sv. pismo: *Čudoviten je Bog v svojih svetih*. (Ps. 67, 36.)

Res je k vsemu temu potrebna milost božja, ker brez nje nič zaslužljivega ne moremo storiti za nebesa. Ali pa morete, preljubi v Kristusu, mar reči, da nam manjka te milosti? Ne, nikakor ne, Bog je vselej pripravljen dati nam to milost, ako le prosimo za njo. Vse je tedaj le od naše gorečnosti v molitvi odvisno. Spoznajmo torej, kako potrebna nam je svetost in kako potrebna nam je k temu milost božja, katero si lahko izprosimo. Molimo tedaj goreče, molimo veliko, molimo pobožno!

Bilo je v sredi 17. stoletja, ko je popotoval čez Alpe neki mož iz Francoskega na Laško. Njegova vnanjost je že kazala, da je mnogo, mnogo vžival sveta. Njegovo visoko čelo je bilo nagubančeno in nemirne oči so pričale, da mu v prsih bije nemirno srce. On prihaja iz Francije in nosi seboj vse razvade in zmote svojega časa, svoje domovine. On je pozabil na Boga, služil je kot malikom svojim strastem. Jakob Olier je ime čudnega tega popotnika.

On gre v Italijo, da bi občudoval stavbe, kipe in slike na umetnijah tako bogate te dežele. Napoti se v Loreto gledat lepo tamošnjo cerkev. Vstopi, nasloni se na neki steber, z roko prime za čelo in se zamisli. One oči, ki so bile poprej tako nemirne, pretakajo zdaj obilno solz. Jakob joka in moli. O sladke te solze, o srečna ta molitev! Saj je minulo toliko let, da ta mož ni molil. — Ko Olier zapusti svetišče, ni bil več tisti kakor poprej. Vstopil je kot grešnik, vrača se kot spokornik. Zapustil je Francosko

poln nevere in prekucijskih misli, vrne se v domovino kot apostol. Ta mož je postal iskren prijatelj sv. Vincencija Pavljanskega, in škof Bossuet ga je imenoval najbolj znamenitega moža, polnega svetosti. Postane duhovnik, ponujajo mu škofije, on jih ne sprejme, pač pa ustanovi cerkveno kongregacijo, kateri dá vodilo sv. Sulpicija, kongregacijo, ki je že silno veliko storila za čast božjo in zveličanje duš. — Ker je ta mož molil, je posvetil samega sebe, in ker je posvetil samega sebe, je bilo v njem posvečeno tudi božje ime.

II. Iz navedenega zgleda pa spoznamo, predragi, da, ako hočemo posvečevati božje ime, ne smemo posvečevati le samega sebe, marveč tudi svojega bližnjega.

V očenašu molimo: *Posvečeno bodi tvoje ime!* — ne pa: posvečuj si, o Gospod, svoje ime! S tem hoče Kristus pokazati, da je treba našega sodelovanja. — Ako so kristjani ponižni, sramežljivi, usmiljeni, pokorni, vplivajo te čednosti tudi na druge, ki niso kristjani, ali pa so kristjani samo po imenu tako, da morajo reči: Bog, kateremu ti ljudje služijo, je res pravi Bog, njih življenje nas sili, da jih posnemamo. Koliko moč, predragi, imajo lepi zgledi! Tako se posvečuje božje ime.

Kaj pa je v prvih časih krščanstva najbolj vplivalo na nevernike, da so se tako mnogoštevilno spreobrnil? Najbolj svetost in lepi zgledi prvih kristjanov. Prvi in glavni nauk, katerega so dajali apostoli novospreobrnjenim, je bil, naj dajejo bližnjim lepe zglede neomadeževanega življenja. Sv. Peter piše: *Imejte lepo življenje med neverniki, da, ko vas obrekujejo kakor hudodelnike, vaša dobra dela vidijo, in Boga časte v dan obiskanja.* (1. Petr. 2, 12.). Sv. Pavel pa opominja: *Vse pa storite brez godrnjanja in brez obotavljanja, da bote brez graje in priprosti otroci Božji, nesvarljivi v sredi hudobnega in spačenega rodu, med katerim svetite kakor luči na svetu.* (Filip. 2, 14—15.) Tako se posvečuje božje ime po svetosti kristjanov, ker se vsled vzglednega življenja dobrih vedno bolj slavi in časti božje ime.

Nasprotno pa je pri slabih kristjanih. Tisti, ki slabo žive, tisti delajo, tako piše sv. Avguštin, krivico Jezusu Kristusu, po njih se onečaščuje ime božje. Kakor so dobri prijeten duh pred Gospodovim obličjem, tako so mu slabi zoprni smrad. Kadar premišlujem, piše sv. Bazilij, po koliki svetosti smo dolžni hrepeneti, ker smo kristjani, sem res preplašen in osramočen, ker se zavedam, da zgubljam s tem, da se pečam z nepotrebnimi rečmi, ljubezen Božjo in da delam nečast Jezusovemu imenu. In

res, predragi, kako bomo mi, ko pride zadnja ura, Bogu dajali odgovor, ko smo tolikrat prestopili svete njegove zapovedi? Ravnal bo ostri sodnik z nami kakor z izdajalci, ker smo jih s svojimi slabimi zgledi toliko potegnili za seboj. Satan se bo lahko bahal pred sodnjim stolom božjim, da nismo bili posnemalci Kristusovi, marveč njegovi, ki se je prvi vpričal Bogu in je s svojim zgledom še toliko drugih angelov seboj potegnil v večno pogubljenje.

Ni pa zadosti, da dajemo vedno lepe zglede, skrbeti moramo tudi za to, da smo pravi apostoli svojemu bližnjemu. Nikar, preljubi, se ne izgovarjajte, da je to dolžnost duhovnikov, ne pa vaša, ki niste maziljeni z oljem mašniškega posvečenja. Res je, da niste mašniki, toda ali pa niste tudi vi kristjani, ali niste tudi vi vojščaki Kristusovi? Duhovniki so vaši vodniki, vaši častniki, vi pa ste vojna četa odločena za to, da vojskujete vojske Gospodove. Vi ste kristjani in kot taki morate ljubiti Jezusa Kristusa. Ako pa kdo koga ljubi, resnično ljubi, želi, da bi ga tudi drugi ljubili. Ljubezen je plamen, ki ne more skrit ostati le v enem srcu, ta plamen šviga marveč iz srca in skuša vžgati tudi druga srca.

Bodite tedaj apostoli svojemu bližnjemu, govorite mu večkrat o zveličanju neumrjelih vaših duš, o Jezusu Kristusu, o Bogu. Vi pa, krščanski starši, niste le iz ljubezni dolžni biti apostoli svojim otrokom, marveč dolžni ste to iz pravičnosti. Ni tedaj zadosti, ako daste svojim otrokom življenje, ni zadosti, ako jih redate in varujete vsake telesne nevarnosti. Otroci vaši nimajo le telesa, oni imajo tudi dušo, ki je mnogo imenitnejša od telesa, dušo, ki hrepeni po Bogu, dušo, ki potrebuje Boga. Ne bodite tedaj neusmiljeni s svojimi otroci, nikar ne bodite morilci svojih lastnih otrok! Ne učite jih tedaj le tega, kar je za življenje potrebno, učite jih marveč predvsem drugim to, kako naj žive, da bodo zveličali svojo dušo. Govorite tedaj s svojimi otroci radi o Bogu, o Mariji, o pokorščini, katero so dolžni sv. cerkvi. Koliko je žalibog staršev, ki so prvi pohujšljivci svojih otrok, katere uče grdega govorjenja, kvantanja in preklinjevanja! Ubogi taki otroci, še bolj ubogi pa taki starši!

Gospodarji, skrbite, da bote apostoli svojim podložnim, skrbite, da bodo vaši podložniki res krščansko živeli. Hudobni, neverni Voltaire je v vsej svoji hudobiji vendar pazil na to, da je imel dobre krščanske posle; to pa zato, da je bilo — kakor je sam večkrat povdarjal — v varnosti njegovo premoženje, v

varnosti njegovo življenje. Dober, varčen, zanesljiv posel more biti le oni, ki živi res bogaboječe in natančno spolnuje svoje verske dolžnosti.

Sploh pa vsi brez izjeme skrbite vsak po svojem stanu, ako imate le količkaj ljubezni do Boga v svojih srcih, skrbite za to, da se razširja povesod poštenje, čistost in sploh ljubezen do vsake čednosti.

Ako bi pa kdo nikakor ne mogel postati apostol, kakor smo ravnokar premišljevali, postane lahko vsaj apostol z molitvijo. Oh, predragi, ali vam ne postane tesno, tesno pri srcu, ako premišljujete, koliko je ljudi, ki so popolnoma na Boga pozabili, koliko jih je, ki žive leta in leta v strašnih pregrehah, koliko je nevernikov, krivovercev, koliko je razkolnikov. Molite: *Posvečeno bodi tvoje ime!* Da, tudi od teh pomilovanja vrednih ljudi naj bi bilo posvečeno ime Gospodovo. Sv. Pavel opominja: *Prosim vas, da naj se opravljajo prošnje, molitve, priporočila in zahvaljevanja za vse ljudi, za kralje in vse oblastnike, da bi mirno in pokojno živeli v vsi pobožnosti in čistosti.* (I. Tim. 2, 1—2.). — Sv. Jakob pa piše: *Molite eden za drugega, da bote ohranjeni; veliko namreč premore stanovitna molitev pravičnega.* (Jak. 5, 16.) Tako so delali vsi pravični stare in nove zaveze. Abraham je molil za Sodomo in Gomoro, apostoli in prvi kristjani za spreobrnjenje sveta — Največja spreobrnjenja so bila vedno sad molitve. Molitev sv. Štefana nam je dala sv. Pavla, molitev sv. Monike sv. Avguština.

Ako bomo, predragi, vedno bolj posvečevali sami sebe in druge z lepimi zgledi, z opomini in molitvijo, potem bomo v resnici posvečevali Gospodovo ime, delali bomo čast Jezusovemu najslajšemu imenu. To ime nam bo potem res tolažba v življenju, moč v smrtni uri, naše plačilo in naše veselje v nebesih.

P. Engelbert Pollak.

Tretja nedelja po sv. treh kraljih. (Praznik sv. Družine.)

1. O nezmernosti v pijači.

Če jeste ali pijete, ali kaj družega delate, vse v čast božjo delajte!

I. Kor. 10, 31.

Nemški pisatelj Weiss pravi, da je ves trud, razmere na svetuboljšati, zastoj — če se ne bodoboljšale posamezne družine. To je gotovo resnica! Vsaka fara ima več ali manj družin, in življenje v fari se bo ravnalo po tem, kakšno bo življenje po posameznih hišah.

Kako modro torej ravna sveta cerkev, da posebno danes kliče vsem družinam: pridite in poglejte, kolika svetost in pobožnost sta vladali v sveti družini nazareški! Tam je bila doma živa vera v troednega Boga, pristrčno hrepenenje Bogu služiti in Bogu dopasti, molitvenost, mirna potrpežljivost, podložnost in pokorščina in vsled tega ljubeznjivi mir in pristrčna zadovoljnost, pa tudi vdanost v voljo nebeškega Očeta, kedar je s pomanjkanjem in križi obiskoval celo najsvetejšo družino.

Kaj ne, očetje in matere, želite si, da bi tudi pri vas mogli tako živeti? O da bi tako spoznanje in hrepenenje imeli posebno vi, ljubi možje, vsaj vi ste glava v hiši, in od vas je največ odvisno, kakšno bo življenje v vaši družini!

Kaj ne — hiša, v kateri je večkrat preklinjevanje, kjer so otroci nepokorni, sinovi in hčere razbrzdani, kjer ni molitve, kjer se shaja mladina k plesom in drugim grešnim rečem, kjer se slišijo pogovori zoper sveto cerkev, kjer se ne drži posta, kjer se ne skrbi za red glede službe božje, kjer imajo naročene časnike, ki hujskajo zoper vero in pobožnost, kjer je večkrat prepir, ali kjer je celo vdomačena nepoštenost in tatinstvo — taka hiša ni podoba sv. družine.

Je pa še en — vzlasti moški greh, ki hudo razdeva družinsko življenje in jo večinoma tako razdere, da mnogokje postane hiša kraj nesreče, kraj žalosti, kraj greha, kraj pekla!

Ta greh, ta strast — je nezmernost v pijači.

In o tem hočemo danes govoriti, da pokažemo žalostne nasledke pijančevanja.

V kranjski deželi se veliko pijančuje, več kakor po drugih kronovinah. Pijančevanje je postalo grozno gorje za časni in dušni blagor Slovencev, in kar je še hujše, je to, da pijančevanje čedalje bolj narašča. To se dá s številkami dokazati. Deželna naklada, ki se je do l. 1901 pobirala od zadacanega žganja, je v l. 1897. znašala 464.000 gld. in potem vsako leto več, v l. 1900. pa 494.000 gld. Samo v kranjskem okrajnem glavarstvu se je plačalo tega davka v tistem letu 185.000 kron, tako, da je prišlo na vsako osebo 3 K 52 v.¹⁾ Popilo pa se je v kranjskem glavarstvu samo zadacanega žganja blizu 1 milijon litrov.

V naši preddvorski občini se je precej manj popilo — vsaj zadacanega žganja, kakor drugod, in vzlasti gledé tukajšnje fare sem večkrat slišal, da se je včasih mnogo več žganja popilo kakor sedaj. Kaj je bilo temu povod, da se je obrnilo na boljše, ali strah pred nasledki, ker je toliko hiš glede premoženja prišlo na nič, ali strah pred grehom, katerega se ravno pri pijančevanju mnogo naredi, tega ne preiskujemo, vendar pa želim s svojimi besedami vzbuditi spoznanje in zavest, da je nezmernost v pijači pregrešna sama na sebi, pa še posebno pregrešna zato, ker telesno in duševno človeka uničuje ter mu daje priložnost, da naredi toliko raznovrstnih grehov.

1. Pijanec zapije svojo pamet...! Sv. pismo pravi o človeku, da ga je Bog postavil malo pod angele. Kako to? Dušo mu je dal, pamet, katere druge stvari na zemlji nimajo. Človek pa gre in v pijanosti ta dragocen dar božji, ki iz človeka šele naredi človeka — vrže proč in se poniža pod živino! Ali si vže videl slaboumnega, blaznega človeka? Ali se ti ni smilil? Hujša je ta bolezen, kakor ne vem katera druga. Če bi ti prišel v norišnico, bi tam videl mnogo nesrečnih ljudi, ki niso pri pameti, mnogo njih ravno vsled pijanske strasti — tam bi ti šele prav spoznal, kako hvaležen moraš biti Bogu, da imaš pamet. In če v pijanosti pamet izgubiš, da nisi skoro človeku podoben, da razgrajaš, preklinjaš, pobijaš ali pa se valjaš po cesti — ali nisi s tem razdril na sebi podobe božje? Zato ni čuda, če je splošen nauk cerkvenih učenikov, da se smrtno pregreši, kdor

¹⁾ Ta številka je znašala l. 1900 po posameznih glavarstvih nastopno: Radoljica 4 K 56 v.; Ljubljana 3 K 58 v.; Kranj 3 K 52 v.; Litija 2 K 15 v.; Kamnik 1 K 92 v.; Logatec 1 K 49 v.; Kočevje 1 K 9 v.; Postojna 79 v.; Krško 72 v.; Novo mesto 53 v.; Črnomelj 34 v.

se tako opijani, da do cela ob pamet pride; kdor se le na pol opijani, ima sicer le majhen greh, pa če se to večkrat zgodi, ima z ozirom na nasledke in z ozirom na nevarnost, da pijanec ne postane, tudi lahko smrten greh.

Pijanec brez pameti je kakor konj, ki se splaši. Kaj hočeš v takem stanu narediti? Še tako se človek težko greha varuje, če še preudari skušnjave, ki ga napadajo in išče trezen pripomočkov, da bo premagal jezo, nečistost, prenesel razžaljenje — pa bo to v pijanosti storil? Tudi modro gospodariti je težka stvar, precej je treba misliti, kako se bo naredila ta ali ona reč: kako bo pijan človek prav gospodaril?

Torej gotovo je, da pijanec največ zapije, ko pamet zapije. Tisti denar, ki ga zapije, ni toliko vreden, ko njegova pamet.

2. Pijanec zapije svoje premoženje. To ne velja samo o pijancu, ampak tudi o njem, ki je večkrat nezmeren, ker vsled tega ne more prav spolnovati svojih stanovskih, gospodarskih dolžnosti.

Povdarjal sem prej, da se na Kranjskem veliko pije. Nekaj se mora piti, a pije se pri nas preveč. Ako se popije samo zadacanega žganja skoro pet milijonov litrov v celi deželi, lahko izračunate, koliko to znese na leto. Kakor prinese pijančevanje uboštvo v hišo in v faro, tako je bode preneslo v deželo. Pa poglej reveža, ki mora vse sproti zapiti: noben krajcar se ga ne drži. Kaj bo na starost?

Ako bi hotel kmet sedanje čase tako delati, bi dolgo ne gospodaril. Ako gospodar ostaja v gostilnah, morda celo v ponedeljek, razume se, da manjka doma delavca in gospodarja. Hiša se zanemarja. Posli delajo, kar se jim zljubi. Tudi žena, če bi bila sicer še tako pridna, ne more več imeti tacega veselja do dela, če vidi, da mož popiva. Kmalu začne manjkati denarja; oglašča se davkarija, oglašajo se delavci za plačilo. Sprva se prodaja živina — rep za repom gre iz hleva, potem pride gozd na vrsto, nazadnje se naredi dolg. Dolg pa dela zmeraj večji dolg, posebno tam, kjer se pije na upanje. Od hiše gre njiva za njivo, dokler upniki pustijo; kmalu je celo domovje na dražbi. Ali ni to slika, ki se ponavlja večkrat v kmečkem življenju? Nezmeren gospodar je zapravil vse, kar je imel, pa ne samo sebi, ampak tudi ženi in svojim otrokom, ki morajo s praznimi rokami iti po svetu s trebuhom za kruhom. Kaj pravi sv. pismo? *Tisti, ki za*

svoje ne skrbi, je hujši od nevernika! Kako bo tak oče pred Bogom odgovor dajal? —

3. Pijanec zapravi svoje dobro ime... Ker se je pijanost močno razširila in v navado prišla, se žalibog večkrat celo kedo ponaša s svojo pijanostjo, posebno fantje, kakor bi bila pijanost kaj lepega. Toda pijanost je nekaj tacega, česar se mora človek vedno sramovati. Vzlasti očetje naj bi posebno skrb imeli, da ne bi dajali spodtikljaja svoji družini s tem, da bi natrkani domu prihajali. Vselej izgubé nekaj veljave pri svojih otrocih.

Mož pa, kateri je kar obseden od te strasti, je milovanja vreden. Sramuje se ga žena, žalostni so otroci, v potrebi ga zapuščajo prijatelji in posoditi mu noče nobeden več, ker vsak si misli: pijanec je. Marsikateri je bil na daleč okoli spoštovan možak, pa kmalu je prišel ob vso veljavo; pri ljudeh se sliši glas: ž njim ni nič več, začel je piti... Skušnja tudi res potrjuje, da ni bolj nezanesljivih in šemastih ljudi, kakor so pijanci. Za osminko žganja bo pripravljen ne vem kaj narediti. Tudi delavcev slabejših ni, kakor so pijanci, naj bodo posli ali rokodelci. Vsak hoče le treznih ljudi. S tem ne rečemo, da pijanec ne dela; o ne! včasih še preveč, pa kedar začne piti, takrat mu je delo in poklic deveta briga. Na Westfalskem je veliko Slovencev v rudnikih. Nedavno sem bral, da imajo Nemci o njih tole sodbo: „Ti Slovenci so čudni ljudje; med tednom delajo ko črna živina, ko pride nedelja, pa popivajo in zapravljajo brez konca in kraja.“

4. Pijanec zapravi svoje zdravje. Kaj ima človek rajše kakor zdravje, vsaj zdravje je veliko bogastvo. Pa tudi ta dar nezmernež meče proč. Poznal sem krepkega in premožnega mladeniča; bil je dragonec pri vojaki. Prišedši domu se je oženil na lepo premoženje, kmalu je jel popivati. Vsak dopoldan je vže bil pijan. Postal je ves zabuhel in starikav. Umrl je komaj 30 let star. Nek pregovor pravi: Kdor veliko pije, malo pije. To se velikrat uresničuje. Kolikrat stori pijanec nesrečno smrt, da zmrzne, ali utone, ali pade, ali pa se stepe itd. Še hujše nasledke kakor vino zapušča žganje, ker je močnejše. Navadno pivci menijo, da jih žganje redi, da jim moč daje. Pa to je čisto neresnično. Špirit ali alkohol, ki je v žganju (ali pa v vinu), človeka le omami, da utrujenosti tako ne čuti. Kar je bič za konja, to je žganje za človeka. Konj steče, če ga udariš, ali radi

tega ne bo lažje vlekel; lažje bo vlekel, če ga dobro krmiš. Učenjak Liebig je rekel, da je v toliko moke, kolikor je gre na konec noža, več hranilne vrednosti kakor v petih bokalih pive. Alkohol ali špirit je sam na sebi strup, kateri vže v manjši meri umori majhne živali pa tudi rastline. Človek se temu strupu bolj ustavlja. Pa če bi pil popolnoma čist špirit ali pa bi ga izpil veliko, tudi človek umrje. Kolikrat se sliši in bere o taki nagli smrti! Nedavno sem bral v „Slovcu“ tole: Neki zdravnik na Hrvaškem je imel v svoji sobi steklenico popolnoma čistega 100⁰/₀ špirta, v katerem je zmival nože, katere je rabil pri bolnikih. Enkrat je šel z doma in je steklenico pozabil na mizi. V sobo sta prišla njegova dva otroka. Vzela sta steklenico in pila iz nje. Oba otročiča sta v sobi mrtva obležala.

Nekdanji zdravnik dr. Samec v Kamniku je pisal: „Po dolgotrajnem vživanju močnih pijač se prikažejo izpremembe malone po vseh delih človeškega telesa.“ Najbolj očiten nasledek pijančevanja, ki s časom pride, je bolezen delirium tremens ali pijanska blaznost.

5. Pijanec zapije vso družinsko srečo sebi in svojim domačim. Najprej sebi, ker pijanec je velik trpin; sam sebi se smili, pa strast ga drži tako v kleščah, da si ne upa pomagati. Pokoro dela, pa ta pokora ni prava, ker grešne razvade ne zapusti.

In v hiši — kako bi šlo marsikje vse po volji, da bi ničesa ne manjkalo, ne denarja in ne miru, imeli bi lahko tisoč sreč, toda v hiši je — živ pekel, ker je oče pijanec. Kolik križ je to za ženo, za otroke, za starše gospodarjeve, ki so se trudili in trdo delali za sina, sedaj se pa sin ne zmeni nič za dom, in morda še čakajo sami, da ne bodo imeli niti svoje strehe več. Kako prav govori sveto pismo: *Komu gorjé? čegavemu očetu gorjé? Kdo ima prepír? Kdo pade v jamo? Kdo ima rano brez vzroka? Kdo kolne oči? Ali ne oni, ki pri vinu sedé in pridno kozarce izpivajo?* (Preg. 23, 29, 30.) Sveto pismo govori le o vinu, ker takrat žganja še poznali niso; sicer bi sveto pismo gotovo še bolj živo svarilo tudi pred nezmernim žganjepitjem.

In žena, ki živi poleg moža čez mero pijači vdanega, je prava mučenica; če bo ona mirno, molče prenašala ta svoj križ, mora postati svetnica! In otroška vzgoja v taki hiši?! Ta je taka, da se Bogu smili.

6. Pijanec zapije svojo dušo...! Nezmernost je sama na sebi glavni greh, in je obenem priložnost za mnogo drugih grehov. Sv. Krizostom se ni bal zapisati besed: „Kjer je pijanost, tam je hudič!“ Pijanec se navadno pregreši zoper vseh deset božjih zapovedi. On preklinja, molitev opušča, k sv. maši ne pride, ali če pride, kako se obnaša; če je oženjen, ne izpolnjuje dolžnosti, katere ima do svojih otrok, če ni oženjen, ne izpolnjuje dolžnosti, katere ima do staršev; poboji, pretepi so največ nasledek pijančevanja; sv. Pavel sam pravi, da je v *vinu nečistost*; pijanec se ne straši ne tatvine in ne laži, da le za pijačo dobi. Kdo bolj onečastuje Gospodove dneve kakor pijanci? Sv. Pavel je izrecno zapisal: *Pijanci ne bodo posedli božjega kraljestva*. Posedli bi ga, če bi se poboljšali; ali kje so tisti, ki pijansko strast zapustijo? ¹⁾

Žalostno je pijanca življenje, a še bolj žalostna je njegova smrt, ker ga čaka negotova večnost! Ali se ne zgodi tolikrat, da umrje pijanec v stanu polne nezavednosti, torej v stanu smrtnega greha — ali da umrje v pretepu, nepreviden in neskesan? Kako žalostna je taka smrt! Kedo bi torej ne svaril ljudi, da se varujejo nezmernosti!

Stari Špartanci so bili pogani, ne kristjani, a pijanost so vendar imeli za grdo pošast. In da bi jo otrokom pristudili, so nalašč vpijanili kacega suznja ter ga otrokom kazali: glejte, tak je pijanec!

Jaz vam nisem nobenega tacega pijanca pokazal, vsaj ga tudi ni treba, vsaj ste ga že večkrat videli. Pa podobo pijanca sem vam hotel naslikati, da spoznate v prvi vrsti vi odrasli možje, da z nobeno drugo rečjo toliko ne razderete svoje in družinske sreče, kakor z nezmernostjo; da spoznate vi, mladeniči, da se imate skrbno ogibati priložnosti, da v ta prepad ne zaidete; da spoznate vi starši, da ste pravi morilci svojih otrok, če jih na vpijančljive pijače privajate.

¹⁾ Joan. Chrysostomus: „Ebrietas caedis mater, parens litium, furoris genitrix, petulantiae magistra; qui hanc *habet, se non habet*; hanc, qui habet, *homo non est*. — Ebrietas est daemon blandus, venenum dulce, rabies voluntaria, illecebra honestatis, pudoris iniuria; hanc nullus noverit christianus, ne auditu quidem sacerdos attingat, ne qui est forma virtutum, vitiorum inveniatur exemplum.“ Apud Müller Theol. M. II. p. 488.

Morda se je pa na tej sliki, katero sem tukaj podal, čutil kedo zadetega, morda kedo onih, ki se pregreše s tem, da se večkrat opiijejo? Ali sem hotel tega žaliti? Oh, nikakor ne! Preveliko sočutje imam s takimi, katere je pijanska strast vjela v svoje mreže.

Le vzbuditi sem vam hotel vprašanje: Kaj bo z menoj? Kaj bo z menoj?! —

Star si 24 let in ne veš, koliko smeš piti, da ni preveč; ti praviš, da se zdržiš po 14 in tudi več dni, da nič ne piješ, a ko prideš zopet do žganja, ne poznaš mere in se žalostno v njem utopiš. Ali niso nebesa tolikanj vredna, da se zanje nekaj potrudiš in svojo strast premaguješ. In če ni drugače, kakor je govoril Kristus, *izderi oko, odsekaj roko, da te ne pohujša!* Če vidiš, da na pol pota ne ostaneš, odreci se vsemu žganju, ker to je edin pripomoček, da se strasten pijanec poboljša. Premišljuj trpljenje Kristusovo, da boš imel več ljubezni do Jezusa, in več moči zoper napade tvoje strasti. Moli sam zase, moliti moramo pa tudi drugi zanje; škof so izrecno ukazali, da se moli na prižnici za odvrnjenje pijančevanja. Pijanec, ki se res poboljša, se mora zveličati.

Še eno besedo ženam!

Upajmo, da ni med ženami nobene pijanke; žena pijanka je trikrat hujši ko mož pijanec. Imam pa do vas to prošnjo: če pride katerikrat mož nekoliko pijan domu, včasih se mu to po nesreči kako primeri — tisti večer čisto molčite in molite za moža; drugi dan ga pa le prijazno posvarite, pa nikar ne zmerjajte!

Za konec prosimo vse ude sv. Družine, Jezusa, Marijo in sv. Jožefa, da vas navdajo s sveto resnobo in trdno voljo varovati se skrbno vsega pijančevanja. Amen. J. Mikš.

2. Oče naš.

IV. Pridi k nam tvoje kraljestvo.

Povem vam pa, da jih bo veliko od izhoda in zahoda prišlo, in bodo sedeli pri mizi z Abrahamom, in Izakom in Jakobom v nebeškem kraljestvu.

Mat 8, 11.

Tesno mora postati človeku pri srcu, ako premišljuje besede, katere govori Gospod v današnjem nedeljskem evangeliju: *Povem vam pa, da jih bo veliko od izhoda in zahoda prišlo, in*

bodo sedeli pri mizi z Abrahamom, in Izakom in Jakobom v nebeškem kraljestvu; otroci kraljestva pa bodo pahnjeni v vnanjo temo; ondi bo jok in škripanje z zobmi. (Mat. 8, 11—12.) Te besede ne veljajo samo judom, veljajo tudi mnogim kristjanom, ki se prav nič ne potrudijo, da bi se mogli enkrat veseliti v nebesih. Bojim se, predragi, da veljajo tudi marsikateremu izmeji nas. Oh gorje nam, ako bomo pahnjeni tudi mi v vnanjo temo, kjer bo jok in škripanje z zobmi. Zato pa vzdihujmo prav pogostokrat z besedami očenaša: *Pridi k nam Tvoje kraljestvo!* — Kaj pa pomenijo te besede? Česa pa prosimo v drugi prošnji očenaša? V drugi prošnji očenaša prosimo trojnega kraljestva, namreč: 1. da bi vladal Bog v nas, z vero, upanjem in ljubeznijo; 2. da bi se razširjalo in utrjevalo božje kraljestvo na zemlji, to je sveta katoliška cerkev; 3. da bi nas Bog po smrti sprejel v nebeško kraljestvo. Ker bi bilo preobširno premišljevati vse troje, vzemimo le zadnje. Z drugo prošnjo očenaša tedaj prosimo, da bi bili enkrat sprejeti v nebesa.

Kristjane, ki molijo očenaš, bi lahko razdelil v tri razrede. Mej njimi so nekateri pravični, drugi so grešniki, tretji pa so nepopolni. Premišljujmo s kakšnimi občutki mora vsak izmed teh treh moliti: *pridi k nam tvoje kraljestvo!*

1. Pravični molijo to prošnjo z veliko tolažbo.
2. Hudobni morajo izgovarjati te besede z velikim strahom.
3. Nepopolni pa z občutki velikega upanja.

1. Ako smo pravični, moremo izgovarjati to prošnjo z veliko tolažbo. — Dobri otroci pričakujejo lahko z veselim srcem dedščino, katero jim je obljubil oče. Dedščina, katero nam je obljubil naš nebeški Oče, so nebesa. Te besede je večkrat premišljeval sv. Avguštin, zato pa on tudi piše, da življenje kristjana ne sme biti nič drugzega kakor nepretrgano sveto hrepenenje po nebesih.

Po čem so svetniki bolj hrepeneli, kakor ravno po nebesih? Le pogledjmo sv. pismo in prepričali se bomo, kako resnična da je ta trditev. Kralj David, mož po božjem srcu, je zdihoval tako-le: *Kako ljuba so mi tvoja prebivališča, Gospod vojskinih trum! Moja duša hrepeni in koprne po lopah Gospodovih.* (Ps. 83, 1—2.) — *Kakor hrepeni jelen po studenčni vodi, tako hrepeni moja duša po tebi, o Bog. Mojo dušo žeja po močnem živem Bogu; kdaj bom prišel in se prikazal pred Božje obličje?* (Ps. 41, 2—3.)

— *Veselim se tega, kar mi pravijo: V Gospodovo hišo pojdemo.* (Ps. 121, 1.) — Sv. Pavel pa piše: *Mi, kateri imamo prvine Duha, tudi mi sami pri sebi zdihujemo, ko čakamo posinovljenja božjega.* (Rim. 8, 23.) V listu do Tita (2, 11—13) pa isti apostol piše: *Prikazala se je milost Boga Zveličarja našega vsem ljudem, katera nas uči, da se odpovejmo hudobiji in posvetnim željam, ter trezno, pravično in bogoboječe živimo na tem svetu, čakajoči zveličanskega upanja in častitljivega prihoda velikega Boga in Zveličarja našega Jezusa Kristusa.* — Kaj naj potem še le rečem o svetem hrepenenju istega sv. apostola, katero je tako lepo popisal v listu do Filipljanov (1, 23): *Želje imam razvezan in s Kristusom biti.* Kaj naj rečem potem o besedah: *Jaz, nesrečni človek! kdo me bo rešil od telesa te smrti?* (Rom. 7, 24.)

Kako pa to, da so svete duše tako goreče hrepenele po nebeški slavi? Odgovor pač ni težak. Hrepenele so prav zato, ker so bile svete duše, ker so nebesa dedščina pravičnih. Pravične duše hrepené v ljubezni in ljubezen ne pripusti, da bi po čemur drugem hrepenele kakor po njem, ki je ljubezen. Življenje na tem svetu jim je zato zoprno in dozdeva se jim predolgo. Pravični zdihujejo s kraljevim pevcem: *Gorje meni, da se moje popotovanje podaljšuje!* (Ps. 119, 5.) — Njih žalost pa množi zavest, da so kdaj grešili in da še vedno padejo v kake majhne pogrške, s katerimi žalijo njega, katerega tolikanj ljubijo, da bi — ako treba — tudi tisočkrat radi umrli zanj. Popolnih edina želja je čim prej umreti in priti do prostosti božjih otrok, do polnega in neizpremenljivega posestva nebes. — Tako je tedaj življenje, tako je hrepenenje pravičnih, ki si žele prihoda božjega kraljestva. Čim bolj napredujejo v ljubezni, tem bolj hrepené po Bogu in čem bolj hrepené po Bogu, tem bolj se jim studi sedanje življenje in svet. Ni čudno tedaj, da smrt takim pravičnim in popolnim dušam prav nič ni strašna, ker deluje v njih ljubezen božja, o kateri piše sv. Janez: *V tem je ljubezen božja pri nas popolna, da imamo zaupanje v dan sodbe.* (1. Jan. 4, 17.) Ker imajo čisto vest, se ne boje Jezusa kot ostrega sodnika, oni vidijo v njem le Odrešenika in ljubezni polnega ženina.

Povejte mi tedaj, predragi, ali ne bodo take popolne duše, ki se ne boje smrti, ki marveč s sv. Pavlom hrepené razvezane in s Kristusom biti, z veliko tolažbo izgovarjale besede: *Pridi k nam tvoje kraljestvo.*

Slabo je tedaj še vaše hrepenenje po nebesih, ako se smrti bojite, ako vam postane tesno pri srcu, kadar mislite na to, da bo ta svet z njegovim bogastvom in z vsem njegovim veseljem treba enkrat zapustiti. Slabo je tedaj še vaše hrepenenje po nebesih, ako vam je le prebitko zapustiti vaše sorodnike in prijatelje. Morda pa celo prav nič ne hrepenite po nebesih, morda so vam ljubše časti tukaj na tem svetu, morda se želite tukaj venčati s cveticami in uživati vsakatero pozemeljsko veselje? Ako je temu tako, je to jasen dokaz, da še niste popolni, da še ne gori v vas v polnem plamenu ogenj božje ljubezni.

In vendar bo prišla tudi za vas enkrat smrt, ali ne bo morda ta dan za vas dan največje britkosti? Prišli bote enkrat do vrat večnosti, kakšna bo vaša večnost? Mislimo na to, dokler je še čas. Sklenimo, da hočemo postati svetniki!

Vselej, kadar molimo očenaš in pridemo do besed: *Pridi k nam tvoje kraljestvo*, si vzbudimo novo hrepenenje po nebesih. Misel na nebesa naj nas spodbuja, da pogumno hodimo po poti popolnosti. Kako se trudijo delavci, ako jim je obljubljenno veliko plačilo! Kako se trudijo in pogumno vojskujejo vojaki, ako gre boj za veliko kraljestvo. Delajmo si torej sami sebi silo, saj *nebeško kraljestvo — silo trpi, in silni ga nase potegnejo*. (Matevž 11, 12.) V nebesa ne vodi široka, zložna cesta, v nebesa vodi marveč križev pot. Križevi pot je hodil Kristus, križevi pot moramo hoditi tudi mi, ako hočemo deležni postati nebeške slave. Saj pravi sv. Pavel: *Če ž njim trpimo, bomo tudi ž njim poveljčani*. (Rim. 8, 17.) In ko bi imeli tudi sto, da, tisoč let pretrpeti vse muke mučencev, vsa zatajevanja spokornikov, kaj bi bile vse te muke pregnanstva v primeri z veseljem, katero nas čaka v nebeški domovini? Sv. Pavel namreč piše: *Menim, da se trpljenje sedanjega časa ne dá primeriti prihodnji časti, katera bo nad nami razodeta*. (Rim. 8, 18.) Prišel bo čas, ko bo nehalo vse naše trpljenje, ko bo ječa našega telesa razbita, ko se bo naša duša prosta vzdignila v višave.

V neki gosti in divji gošči se je nekdanj izgubil kralj, ki je šel z obilnim spremstvom na lov. Zastonj se trudijo služabniki, da bi našli kralja, zastonj se trudi tudi kralj, da bi našel zopet družbo. Gošča postaja vedno bolj in bolj divja in že se zmračí. Kralj le išče pravega sledu, toda zastonj, nastane temna noč in kralj je sam v nepoznanem gozdu. Kar se dozdeva kralju, da sliši od daleč veselo petje. Kralj gre bližje in bližje in pride slednjič do neke na pol razdrte kočé. Kralj vstopi in vidi na slami

ležati sivolasega starčka, ki je veselo prepeval. Ves začuden ga vpraša kralj, kako je pač mogoče, da bi on v vsej svoji nesreči mogel tako veselo peti. „Jaz nesrečen?“ odgovori starček, „motiš se prijatelj, jaz nisem nesrečen. Le poglej“, reče starček in odgrne odejo in pokaže kralju grozne svoje rane in mu pravi: „Poglej to trpljenje, te bolečine, te rane mi pričajo, da moje telo polagoma razpada in komaj čakam trenutka, da bo rešena moja duša te ječe in da se vzdigne iz tega blata proti nebesom, kjer jo čaka pri Bogu nebeško veselje. — Po tem trenutku hrepenim in prepevam. To moje petje pa ni petje pregnanstva, je marveč petje pregnanca, ki se vrača v domačijo.“ Lehko si mislimo, kaj si je mislil kralj, ki se je izgubil, in je iskal kraljeve svoje palače, ko je gledal tega ubožca, ki je veselo prepeval, ker je bil vedno bližje in bližje nebeškemu kraljestvu. —

Bodimo, ljubi bratje, tudi mi sveti, bodimo tudi mi popolni in z enakim veseljem kakor ta bolni starček, bomo tudi mi lahko prepevali: *Pridi k nam tvoje kraljestvo!*

II. Ako pa smo mi nespokorni in trdovratni grešniki, moramo besede: *Pridi k nam tvoje kraljestvo!* izgovarjati le z največjim strahom. — Res čudno je, kako more trdovratni grešnik moliti: *Pridi k nam tvoje kraljestvo!* in vendar živeti posvetno in meseno. Preden bomo prišli v nebeško kraljestvo, nam bo treba prestati sodbo. Grešnik, trdovratni grešnik, si tedaj s temi besedami želi nekako sodbe. Njemu pa govori Gospod po preroku Amozu: *Gorje željnim dneva Gospodovega!* (Amoz 5, 18.) Prerok Jeremija pa dostavlja: *Gorje! ker velik je ta dan, in mu ga ni enakega in britek čas je.* (Jer. 30, 7.) Prav tako prerokuje tudi Joel (2, 11.): *Velik je namreč dan Gospodov in silno strašen; in kdo ga bo pretrpel. Dan jeze bo tisti dan, dan stiske in britkosti, dan nadloge in reve, dan temote in mraka, dan megle in viharja.* (Sof. 1, 15.) Kaj prosijo tedaj kristjani, ki nekrščansko hudobno žive in molijo: *Pridi k nam tvoje kraljestvo*, kaj prosijo s to molitvijo družega, kakor žele si sodbe in svoje obsodbe? Silno čisto vest mora imeti oni, piše sv. Jeronim, kateri si želi božjega kraljestva, ne da bi se bal božje sodbe. Biti mora tak, kakršen je bil sv. Pavel, ki je lahko rekel: *Dobro sem se vojskoval, tek dokončal, vero ohranil. Zdaj mi je prihranjena krona pravice, katero mi bo dal Gospod, pravični sodnik, tisti dan.* (2. Tim. 4, 8.) Ako bi se neverniki in neverni kristjani, ki mislijo, da je s smrtjo vse končano, ako bi se oni ne bali smrti, bi mi bilo umevno. Toda, da se kristjani, ki verujejo v Boga, sodnika živih in mrtvih,

ki vedo, da so nebesa pripravljena za pravične in pekel za hudobne, ki pa vendar hudobno žive, ne boje smrti, to mi je neumevno.

Grešniki molijo: *Pridi k nam tvoje kraljestvo!* toda oni ne pomislijo, kaj da molijo, zato molijo tudi brez strahu. Sicer je pa strah, ki se jim pri tej molitvi vzbuja, za nje zveličaven, ker Bog noče smrti grešnikove, marveč da se poboljša in da živi.

Na prvi pogled si pa moremo, ako te besede izgovarjamo, tudi misliti, da so nepotrebne, ker bo kraljestvo božje prišlo, ako zanj molimo ali ne. Res je, da pride, ali hočemo ali pa nočemo, toda, ako ga pričakujemo in Gospoda prosimo, da pride k nam, je to toliko kakor bi prosili, da nas Bog vredne stori tega kraljestva. So namreč nekateri, za katere bo prišlo to kraljestvo, so pa tudi nekateri, za katere ne bo prišlo. Prišlo bo za vse, katerim bo rekel Gospod: *Pridite, blagodarjeni mojega Očeta! posedite kraljestvo, katero vam je pripravljeno od začetka sveta.* (Mat. 25, 34.) Ne bo pa prišlo za one, katerim bo rekel Gospod: *Poberite se spred mene, prekleti! v večni ogenj, kateri je pripravljen hudiču in njegovim angelom.* (Mat. 25, 41.)

Ako tedaj molimo: *Pridi k nam tvoje kraljestvo:* prosimo s tem za milost pravega spreobrnjenja. Res je, te besede vzbujajo v grešniku strah, toda ta strah je zveličaven in koristen. Saj je *začetek modrosti strah Gospodov.* (Sir. 1, 16.)

Ena najstrašnejših groženj Gospodovih je ona, katero smo brali v današnjem nedeljskem evangeliju. *Povem vam pa, da jih bo veliko od izhoda in zahoda prišlo in bodo sedeli pri mizi z Abrahamom, Izakom in Jakobom v nebeškem kraljestvu; otroci kraljestva pa bodo pahnjeni v vnanjo temo; ondi bo jok in škripanje z zobmi.* (Mat. 8, 11–12.) Kdo pa so ti otroci kraljestva? Judje, izvoljeno ljudstvo, ki so bili zavrženi, ker niso hoteli sprejeti Jezusa Kristusa. Te besede pa veljajo dandanes kristjanom, ki so zdaj otroci kraljestva, ker so bili pri sv. krstu posinovljeni in so jim bila odločena za dedščino nebesa . . . Pa koliko jih je izmej kristjanov, ki v svoji nezvestobi nočejo hoditi za Jezusom, ki nočejo posnemati njegovih čednosti. Kaj bo z njimi? Odgovor nam daje nedeljski naš evangelij: *pahnjeni bodo v vnanjo temo.*

Trepetajmo tedaj, predragi, zavoljo teh besed in živimo tako, da, kadar pride kraljestvo, da pride za nas. Delajmo tedaj pokoro, da postanemo res pravi otroci božji.

Še nekaj vam, trdovratni grešniki! Vi ne želite večnega kraljestva božjega, marveč želite si kraljestvo mesa, strasti in greha, želite si kraljestvo, ki bo trajalo le nekaj časa. Le živite tedaj trdovratno v svojih hudobijah, le mašite si ušesa svoje duše s svojo brezbriznostjo, da ne boste mogli slišati ljubezni polnega glasu dobrega pastirja, ki vas vabi in kliče nazaj na pravo pot; le zatrite v svojem srcu črva glodajoče svoje vesti. Toda vedite, da bo prišlo kraljestvo božje kljub temu, da ga ne marate. Seveda ne boste potem kraljevali v tem kraljestvu, pač pa bo kraljeval nad vami Bog v svoji neizprosljivi pravičnosti. Za večno zaprti in vklenjeni v pekel boste ondi pripadali h kraljestvu božjemu. Vaša preklinjevanja, zdihljeji večnih vaših bolečin, togota vaše obupnosti bo pesem, sicer grozna, strašna pesem, ki bo prihajala iz pekla, toda pesem vendarle v čast božji pravičnosti. Trepetajte, o grešniki, in pomislite, dokler je še čas.

Kadar v vojski kralj premaga kralja in ga vjame, je to zanj gotovo slavno. Kralj Sapor je premagal cesarja Valerijana, katerega je peljal potem kot sužnja za seboj in prisilil je ubogega Valerijana, da se je ta moral skloniti do tal, da je zmagovalec stopil nanj, ko je zajahal svojega konja. Res barbarska slava je bila to za Saporja, slava pa vendarle. —

Nabuhodonozor je premagal judovskega kralja Sedekija in peljal ga je seboj v Babilonijo. Vzel mu je kraljevo nakitje, umoriti mu je dal sinova, samega je pa pustil oslepiti. Slepega in vklenjenega je vrgel v ječo. Kruta slava je to, slava pa vendarle.

Vi, predragi, ste odločeni za nebeško slavo, ako hočete pokoriti se njemu, s katerim boste kraljevali. Ako nočete, potem doseže on vendarle slavo in ne barbarske slave, kakor Sapor, ne krute slave kakor Nabuhodonozor, marveč on doseže slavo svoje pravičnosti.

Kadar pridete, o grešniki, v očenašu do prošnje: *Pridi k nam tvoje kraljestvo!* pomislite nekoliko in, ako ste pametni, popboljšajte se.

III. Med pravičnimi in grešniki pa so tudi tretje vrste ljudje, namreč nepopolni. Niso grešniki, ker so se svojih grehov skezano spovedali, niso pa še popolni, ker so še slabi in nestanovitni v čednostih. Podobni so okrevaajočim, ki niso več bolni, toda popolnoma zdravi tudi še niso. — Ti na duši okrevaajoči naj molijo besede: *Pridi k nam tvoje kraljestvo z velikim zaupanjem!*

Kraljestvo božje ni namreč le to, kar pride na koncu sveta, kraljestvo božje ima marveč svoj začetek že v tem življenju. Spoznali smo, da mora vsak želeti božjega kraljestva in sicer vsak po svoje. Pravični prosijo stanovitnosti, grešniki pa pokore. Kraljestvo božje se tedaj pričinja že na tem svetu. Bog vlada nad dušami na dvojen način: s slavo v nebesih, z milostjo in ljubeznijo na zemlji. Ker morajo kristjani želeti, da bi z Bogom enkrat kraljevali v nebesih, morajo tudi želeti, da bi kraljevali v milosti in ljubezni na tem svetu. Zlasti pa morajo to želeti še nepopolni kristjani.

Primerjali smo že nepopolne z okrevajočimi. Ravno okrevajoči morajo posebno želeti si življenja, saj so v sredi mej življenjem in smrtjo. Vsak korak je za nje še nevaren, vsaka sapica jih lahko pahne nazaj v staro bolezen in iz te v hladni grob. Prav tako je z okrevajočimi na duši. Še se poznajo na njih sledi greha, še so strasti neukročene in močne in milost je še slaba. Pri vsakem koraku, katerega store v duhovnem življenju, je za nje nevarnost, da ne padejo nazaj v svoje stare grehe. Kako potrebno je torej, da take duše z vso silo prosijo duhovnega življenja.

V čem, predragi, pa obstoji življenje naše duše? Življenje naše duše je posvečujoča milost božja, v kateri duša živi in brez katere je mrtva. In življenje v milosti, to je kraljestvo božje na zemlji. To kraljestvo je sad včlovečenja in smrti Sinu božjega. Ako tedaj molimo: *Pridi k nam tvoje kraljestvo!* prosimo, da bi se kraljestvo satanovo, greh vedno bolj in bolj zatrl in da bi se vedno bolj razširjal mir in milost sv. Duha. Greh kraljuje v nas, kadar ubogamo svojo napačno poželjivost, ki je studenec vsake hudobije.

Mi ubogamo svojo poželjivost in svoje meso, kadar zadovolimo svoje strasti, skopost, nevoščljivost, požrešnost, ošabnost in poželjivost. Ako tem strastem strežemo, se vgnezdi greh v našem srcu, z grehom pa hudič in smrt; mi vpijemo, kakor so nekdaj vpili Judje Jezusu: *Nočemo, da bi ta kraljeval čez nas!* (Luk. 19, 14.) raje vidimo, da vlada nad nami satan.

Me nepopolne duše smo tedaj na razpotju. — Vsak trenutek lahko volimo mej tem ali onim vladarjem. Kaj bomo storili? Za katerega se bomo odločili? Odločimo se, da nočemo nikomur drugemu služiti, kakor edinole Jezusu Kristusu, prosimo pa zato tudi moči, prosimo njegovega sladkega kraljestva. Prav

mного vzroka tedaj imamo mi, predragi, da pobožno molimo: *Pridi k nam tvoje kraljestvo!*

Ako bomo tako delali, bomo polagoma prihajali iz nepopolnosti v svetost. Saj nimamo važnejšega opravila na tem svetu, kakor je to, da postajamo od dne do dne boljši, da pripadamo bolj in bolj v kraljestvo božje.

Cesar Domicijan je imel smešno navado, da je rad lovil muhe. Ves vesel je bil zvečer, ako jih je mej dnevom prav veliko nalovil. Pečal se je tolikanj s tem čudnim opraviлом, da je pri tem pogostokrat prav grdo zanemaril svoje vladarske dolžnosti. Ali ni bilo to smešno, da, nespametno? Gotovo! — Ali pa nismo tudi mi določeni v to, da bi enkrat kraljevali z Jezusom Kristusom? Ali tedaj nismo podobni nespametnemu cesarju Domicijanu, ako se pehamo in letamo za rečmi, ki nimajo nobene vrednosti, mej tem ko pozabimo in zanemarimo najvažnejše naše dolžnosti skrbeti za kraljestvo božje? Ob koncu življenja bomo morali pripoznati, ako tako delamo, da smo tudi mi prazne muhe lovili.

Koliko vojskovodij in vladarjev je pridobilo mnogo dežela in si osvojilo mnogo kraljestev, pozabili pa so na najvažnejše, na nebeško kraljestvo. Ali niso bili nespametni? Mnogo pa jih je bilo tudi nasprotno, ki so zapustili kraljeve trone in kraljeve krone zato, da so si pridobili nebeško kraljestvo. Ali niso bili pametni?

Razsežno kraljestvo in neizmerne zaklade je imel Kalif Abderaman. Blizu kraljevega svojega mesta si je dal sezidati prekrasno palačo, ki je bila dolga 3000 komolcev in široka 1500 komolcev. Ta palača je imela 4312 stebrov in se je lesketala v zlatu in dragih kamenih. V tej palači je živel Kalif v največjem razkošju; in vendar je bil vedno žalosten in nikdar ni bil zadovoljen. Pred smrtjo je zapisal tele besede: „Vladal sem 50 let, imel sem bogastva, moči, časti in razveseljevanja, vsega na obilo in vendar, ako štejem dneve, v katerih sem bil popolnoma srečen, jih ni več kakor 14.“

Svet in posvetno veselje ne more dati prave sreče, zato se pa trudimo za nebeško kraljestvo. Prosimo Gospoda Boga, naj nam dá svojo milost; molimo goreče: *Pridi k nam tvoje kraljestvo!* Amen.

P. Engelbert Pollak.

Četrta nedelja po sv. treh kraljih.

1. Čudeži.

Kdo je ta, da so mu pokorni vetrovi
in morje? Mat. 8, 27.

Sv. katoliška cerkev je tako modro razdelila posamezne praznike, da se vsako leto pred našimi očmi na novo razvijajo vse najimenitnejše skrivnosti Kristusovega življenja, trpljenja in poveličanja, kakor da bi se še zmiraj ponavljale v sv. cerkvi za vsakega kristjana posebej. Pa ne le prazniki so tako lepo razvrščeni v cerkvenem letu, marveč tudi posamezni evangeliji, ki jih beremo ob nedeljah med dotičnimi prazniki. V božični dobi nam nedeljski evangeliji oznanjujejo prigodbe iz detinske dobe Jezusove; prvo nedeljo po sv. treh kraljih pa se že poslavljam o Jezusove mladostne dobe, ko slišimo še besede, ki nam jih sv. pismo govori o dvanajstletnem mladeničku Jezusu. Naslednje nedelje nam pa že pripovedujejo evangeliji o Kristusovem javnem delovanju: najprej nam opisujejo nekatere Jezusove čudeže in potlej najvažnejše nauke, katere je Jezus pojasnoval v prelepih prilikah, zadnjo predpepelnično ali pustno nedeljo nas pa že sv. cerkev spominja prebridkega trpljenja Kristusovega.

Pred štirinajstmi dnevi smo brali o prvem čudežu, ki ga je Jezus storil v Kani galilejski, preteklo nedeljo zopet o dvojnem čudežnem ozdravljenju — gobovca in stotnikovega hlapca, in danes pa o veličastnem čudežu na morju. Sv. cerkev zato tako lepo vrsti in menjava čudeže in nauke Jezusove, da se verniki zopet in zopet prepričajo, da je Jezus pravi vsemogočni Bog in da je tedaj ves njegov nauk božji nauk ter vsaka beseda resnična, ker je prišla iz ust večne resnice, ki ne more goljufati ali goljufana biti. To je tudi za nas povoda dovolj, da tudi ob kratkem premišljujemo o čudežih in sicer: 1. kaj so čudeži in 2. kaj nas uče Jezusovi čudeži.

1. Čudeži so prikazni ali pojavi v vidnem svetu, ki se godé proti natornim postavam in se radi tega tudi z natornimi močmi ne morejo provzročiti, temveč se vrše le po božji moči in po božjem povelju. Pojasnimo si to še nekoliko natančneje.

a) Rekli smo, da so čudeži prikazni v vidnem svetu; to se pravi, da so čudeži taka dejanja, ki se vidijo, slišijo, občutijo,

katera torej lahko opazujemo; kajti ko bi tega ne bilo, ne mogli bi jih spoznati, torej tudi ne za čudeže proglasiti. Da so bili pisavci sv. pisma od sv. Duha navdihnjeni, je to res velika milost in nenavadno delovanje božje, toda čudež v pravem pomenu to ni, ker to delovanje ni vidno, občutno in se ne vrši v vidnem svetu.

b) Čudeži so dalje prikazni, ki se godé proti natornim postavam, t. j. biti morajo kaj nenavadnega, kar se ne vrši po natornih postavah ali po navadnem potu. Ko je človek izdihnil svojo dušo, je natorno to, da mu zgine vsak sled življenja. Čez dobra dva dneva že začne trohneti, gnjiti in se spreminjati. Toda ako njegovo truplo ostane nepokvarjeno celo leto in še več let, ne da bi ga mazilili z balzamom in drugimi rečmi, ki ga morejo ohraniti, kakor se je to zgodilo pri svetnikih, je to čudež, čudež zato, ker je proti natornim postavam, katere nas uče iz skušnje, da smo prah in se imamo v prah spremeniti.

Nasproti pa ni čudež to, ako so nepokvarjena še trupla starih egiptovskih kraljev, ki so živeli pred 3000 leti in še preje. To zato ni čudež, ker se pozna iz trupel, da so bila maziljena z raznimi balzami, ki imajo v sebi natorno moč, kako reč prav dolgo, na tisoče let nepoškodovano ohraniti. V tem slučaju delujejo natorne moči, zato tudi tako ohranjenje teles ni čudež.

c) Omenili smo še, da so čudeži prikazni, ki se ne morejo provzročiti z natornimi močmi. Kakor veste, je ozdravljiva marsikatera bolezen, ako se začne pravočasno zdraviti; toda ozdravljenje se godi le polagoma in s pomočjo primernih zdravil. In če je kaka bolezen že tako razdejala človeške moči, da si bolnik ne more po natorni poti z nobenim zdravilom več opomoči, imenujejo doktorji tako bolezen neozdravljivo. Proti natori je torej in je čudež, če huda, smrtna bolezen kar v trenutku preneha in se pri tej priči umakne krepkemu zdravju; proti natornim postavam je tudi in torej čudež, ako ozdravi bolnik, ki je imel neozdravljivo bolezen, bolezen, za katero navadno vsakdo umrje. Še bolj jasno nam je to pri obujenju mrtvih. Ko je smrt človeku zatisnila oči, je brezvspešna vsaka natorna moč. Zastonj bi bilo poskušati z vsemi zdravili tega sveta; nobeno bi mrtvega ne poklicalo v življenje. Ako je pa vendar kdo tako mogočen, da more samo z besedo „vstani“, popolno mrtvega človeka zopet oživiti, pravimo po pravici, da je storil čudež, ker tako dejanje se nikakor ni moglo provzročiti z natornimi močmi.

Odgovorili smo si torej na prvo vprašanje: kaj so čudeži in spoznali njih bistvo. Še boljše jih bomo pa spoznali, ako nekoliko premišljujemo največje čudeže, ki so se kdaj vršili, menim one, ki jih je delal naš Odrešenik, ko je še bival na zemlji. Bili so ti čudeži Gospodovi res pravi čudeži in kot taki so pričali, da je Jezus res poslanec božji, da je pravi Bog in da je ves njegov nauk božji nauk. A to nam je pojasniti pri drugem vprašanju: „Kaj nas učé Jezusovi čudeži?“

II. Veliko, silno veliko čudežev je Jezus storil; delal je čudeže nad mrtvimi in živimi stvarmi, delal je čudeže v naravi, posebno veliko pa ljudem. Njegovemu glasu, njegovi volji so pokorni elementi, pokorne vse stvari: na njegovo željo se voda spremeni v vino; na njegovo povelje se takoj pomirijo vetrovi in morje; povrh morja hodi kakor po suhi poti; s petero kruhi in dvema ribama nasiti pet tisoč lačnih ljudi, in učencem, ki so že vso noč brez uspeha ribe lovili, napolni mrežo s preobilnim lovom. In koliko čudežev je storil ljudem, koliko raznovrstnih bolezni ozdravil! V sv. pismu jih je mnogo obširno opisanih, večkrat je pa kar povedano, da je ozdravil mnogo raznovrstnih bolnikov, da so mu od vseh strani pripeljali bolnikov, in da je vse ozdravil. Celo mrtve je oživiljal. Da, še hudobni duhovi so se tresli pred njegovo močjo, pokorni so morali biti njegovemu glasu in zapustiti nesrečne obsedence. Nebo in zemlja in pekel mu kliče: *Tebi je dana vsa oblast! Ti si sin živega Boga!*

Vsi ti čudeži so bili pravi čudeži, taka dejanja, ki so bila vidna, proti natornim zakonom, storjena s čeznatorno božjo močjo. Le pogledjmo si čudež v današnjem evangeliju: apostoli so bili izkušeni mornarji in utrjeni veslarji, tudi so iz lastne izkušnje dobro poznali moč morskih viharjev; a to pot so izprevideli, da vsaka navadna moč je zastonj, — le še božja moč jih more rešiti pogina. In kako Jezus umiri morje in vetrove? Samo z zažugalno besedo! In na njegovo besedo hipoma utihnejo ne le vetrovi, ampak poležejo se tudi valovi! Če to ni zoper vse natorne postave, pač ne vem, kaj bi še bilo. Ljudje, ki so bili priča tega čudeža, so čutili to takoj; niso namreč utegnili misliti na svojo srečo, da so smrti rešeni, marveč le čudež jim je v mislih in tisti, ki ga je naredil. *Kdo je ta, kličejo, kdo je ta, da so mi pokorni vetrovi in morje!* Tako kakor s tem čudežem je pa z vsakim drugim, kar jih poznamo iz sv. evangelija.

Kaj pa sledi iz tega? Za nas silno imeniten nauk. Znano nam je, da so že v stari zavezi posebno izvoljeni možje čudeže delali, posebno pa so storili v novi zavezi svetniki brez števila čudežev. A ti izvoljenci božji niso delali čudežev iz lastne moči marveč povsod se sklicujejo na božjo moč; pred čudežem molijo in prosijo Boga, naj stori kaj takega; ko se je pa čudež zgodil, nikdar ga ne pripisujejo sebi, marveč vedno le Bogu. Svetniki so vedno le v imenu Jezusovem čudeže delali, in to tudi izrečno zatrjevali pred čudežem in po čudežu. In vendar so taki čudeži zadostovali, da so ljudje vse take spoznali za poslance božje in so jim verjeli vsako besedico, katero so govorili, ker ravno po čudežih so spoznali, da jih je Bog poslal; Bog neskončno modri in sveti pa ne more nikdar podpirati nobene laži ali prevare.

Ako bi torej o Jezusu Kristusu nič družega ne vedeli, kakor njegove veličastne čudeže, morali bi že verovati, da je poslanec božji, da je torej vse res, kar je govoril, kar je učil. A o Jezusu vemo še vse več; vemo to, česar ne vemo o nobenem drugem čudodelniku: delal je čudeže v svojem lastnem imenu, iz lastne moči. To je večkrat sam zatrjeval in rekel, da ima enako moč kakor njegov Oče v nebesih: *Dana mi je vsa oblast v nebesih in na zemlji. Kar Oče dela, to enako dela tudi Sin.* Pri vseh njegovih čudežih se to razodeva. Oče je v začetku ustvaril vse stvari in jim dal posebne postave, po katerih naj se vse ravnajo, takozvane natorne postave: ustvaril je obliko in bistvo ali substancijo; ravno to moč do stvari, do njihovega bistva ali substancije, do njihovega obstanka in natornega delovanja ima tudi Jezus — vse natorne moči in sile ima v svojih rokah. S svojo stvarniško močjo torej spremeni vodo v vino, kakor se po naravnem potu spreminja v celem letu po vinski trti; pomnoži kruhe v puščavi, kakor jih po natorni poti pomnožuje vsako leto na žitnem polju; s svojo stvarniško vsemogočnostjo zapoveduje vetrovom in valovom ter s tem spričuje resničnost svojih besedi: *Kar Oče dela, to enako dela tudi Sin.* — Nebeški Oče je govoril: *Bodi svitloba!* In bila je svitloba. Ravno tisto moč razodeva tudi Jezus, ko daje slepcem luč oči, zopet potrjujoč resničnost svoje trditve: *Kar Oče dela, to dela enako tudi Sin.* Nebeški Oče je nekdan človeku dušo vdihnil in ga tako oživil; Jezus daje mrtvim truplom zopet življenje. O Jajrovi hčerki pravi: „Deklica spi“, o Lazarju tudi reče, da spi. V očeh njega,

ki je vstajenje in življenje, telesna smrt ni nič drugega kakor kratko spanje. In zopet se uresničuje beseda: *Karkoli Oče dela, to enako dela tudi Sin*. Nebeški Oče je prvega človeka ustvaril trdnega in zdravega v polni moči; tudi pred Jezusovo besedo se umikajo bolezni in telesne slabosti. Janezovima učencema je rekel: *Pojdita in povejta Janezu, kar sta slišala in videla: slepi spregledujejo, hromi hodijo, govori se očiščujejo, gluhi spreslišujejo in mrtvi vstajajo*, in tako zopet potrjuje besedo: *Karkoli Oče dela, to dela enako tudi Sin*. — Nebeški Oče je nekdanj hudobne angele zavrzel in v pekel pahnil; tudi Jezus jim zapoveduje in na njegovo besedo morajo bežati iz obsedencev ter pričati: *Ti si Sin božji*. Tudi hudobni duhovi morajo spričevati resničnost besedi: *Karkoli Oče dela, to enako dela tudi Sin*.

Da, s svojimi čudeži je Jezus neovrgljivo dokazal, da ima vso oblast v nebesih in na zemlji. On ne dela čudežev, kakor so jih delali služabniki božji, ne dela kakor služabnik, marveč kakor Gospod, z lastno močjo in oblastjo. Oblastno govori: Hočem — bodi čist, jaz to hočem in zgoditi se mora. — Mladenič, rečem ti, vstani! — jaz ti ukažem, življenje se mora takoj povrniti. Pa še več! Jezus pokaže svojo neomejeno oblast tudi s tem, da daje tudi svojim učencem oblast čudeže delati v njegovem imenu.

Predragi, zdaj pa pomislite: Ta vseмогоčni Gospod je naš učenik — vse, kar nas sv. katoliška cerkev uči, je njegov nauk — pa kako čislamo njegovo božjo besedo in kako jo spolnujemo? Ta vseмогоčni Gospod je tukaj v sredi med nami in kakšen je naš strah božji v njegovi pričujočnosti? in kakšna je naša ljubezen do njega? Kolikokrat mislimo na njegovo hišico na altarju, na tabernakelj! Ta vseмогоčni Gospod bo nekdanj naš sodnik in plačnik — pa kakšna je naša gorečnost za dobra dela, za nebeške zaslužke! S tem neskončno veličastnim Gospodom smo v tako tesni prijateljski zvezi, da se po njegovem imenu imenujemo kristijane. — Oh, pa kako malo časti delamo njegovemu presv. Imenu! — Kako slabi, nevredni učenci takega učenika, kako zanikrni služabniki takega Gospoda!

Pa zakaj vse to? Zato, ker nič ne premislimo, ker kar tje v en dan živimo. Že prerok je tožil: *Zato je vse tako pusto na svetu, ker ni nikogar, da bi kaj pomislil!* Zanaprej nikar ne bodi tako, marveč radi premušljajmo njegova dela skupno in posamezno, in gotovo bomo imeli tudi do njega, ki jih je delal, strah in spoštovanje, češčenje, ljubezen in pokorščino. Amen.

Ant. Kržič.

2. Očenaš.

V.

Tedaj je vstal in zapovedal vetrovom
in morju, in bila je velika tihota.

Mat. 8, 26.

Kako začudeno so morali gledati apostoli na Gospoda, ko se je ta veličastno vzdignil v čolnu in zapovedal vetrovom in morju. Komaj on ukaže, in že se poležejo razburkani valovi, komaj on zapove in že molči in vtihne silni vihar. S tem čudežem, predragi, je pokazal Gospod, da je on gospodar tudi nad mrtvo naravo. Gospodu služijo angeli v nebesih in prav v tej svoji službi najdejo svojo največjo srečo. Gospodu služi mrtva narava, služiti bi mu pa morali tudi mi, ki imamo prosto voljo, zakaj tudi naš Gospod je on. — Premišljevali smo zadnjič, da je nebeško kraljestvo obljubljena nam dedščina, katero je dal nebeški Oče svojemu edinorojenemu sinu, katero si je Jezus zaslužil tudi kot človek. Tudi za nas tedaj ni zadosti, da bi le molili: *Pridi k nam tvoje kraljestvo!* marveč storiti moramo še nekaj več. Gospod Jezus Kristus si je zaslužil nebeško kraljestvo tudi kot človek s tem, da je spolnjeval voljo nebeškega Očeta, zato pa pravi sv. Pavel: *Ponižal je sam sebe in je bil pokoren do smrti, smrti pa na križu. Zato ga je tudi Bog povišal in mu dal ime, katero je črez vsa imena.* (Filip. 2, 8—9.) Jezus ni prišel na svet, da bi spolnoval le svojo voljo, prišel je izpolnjevati voljo svojega Očeta. Saj je rekel on sam: *Ne iščem svoje volje, ampak voljo njega, kateri me je poslal.* (Jan. 5, 30.) In ko je na oljski gori pričel svoje trpljenje, je rekel: *Ne moja, ampak tvoja volja naj se zgodi.* (Luk. 22, 42.) Ako hočem dobiti obljubljeno dedščino, je treba, da posnemam mrtvo naravo, ki je Gospodu na njegovo povelja pokorna, kakor nam priča nedeljski evangelij, treba je, da posnemamo Gospoda Jezusa Kristusa, ki je bil pokoren in sicer pokoren do smrti, treba je, da spolnujemo nauk, katerega nam daje isti Gospod Jezus Kristus, ki pravi: *Kdor koli stori voljo mojega Očeta, kateri je v nebesih, tisti je moj brat.* (Mat. 12, 50.)

Prav umestno je torej, da potem, ko smo molili: *Pridi k nam tvoje kraljestvo*, dostavimo: *Zgodi se tvoja volja, kakor v nebesih tako na zemlji!* Ako hočemo tedaj enkrat kraljevati v nebesih, skrbimo za to, da bomo pokorni tukaj na zemlji. Premišljajmo torej danes: 1. Kaj pomenijo besede: „Zgodi

se tvoja volja“ — 2. Kako moramo spolnjevati voljo božjo in 3. Kako korist imamo pričakovati, ako spolnujemo voljo božjo.

1. Kaj pomeni: *Zgodi se tvoja volja!* — S temi besedami hočemo reči: Gospod, stori z nami, kar ti je ljubo in drago. Res je, ne moremo se vstavljati tvoji volji, ker je vsemogočna, toda nam je tudi všeč to, kar ti hočeš — „zgodi se volja tvoja!“ Ako delamo tako, posnemamo Gospoda, ki je radovoljno sprejel bridki kelih trpljenja. Tako pa delamo, ako vdani v voljo božjo prenašamo raznovrstne križe in težave, katere nam Bog pošilja. Kadar tedaj molimo: *Zgodi se tvoja volja!* prosimo milost vdanosti v voljo božjo.

Z besedami: *Zgodi se tvoja volja!* — pa hočemo tudi reči: Gospod, karkoli ti ukažeš, vse ti hočem storiti. Kako pa nam razodeva Gospod svojo voljo? Sv. Tomaž uči, da nam Bog razodeva svojo voljo na pet načinov, katerih dva merita na hudo, trije pa na dobro. Hudo Bog prepoveduje ali pa pripušča. Dobro pa Bog veleva si zapovedi, s sveti in s svojim delovanjem.

Hudo Bog prepoveduje, n. pr. ne imenuj po nemarnem božjega imena, ne kradi, ne prešeštuj. Tu in tam Bog greh pripušča, noče ga seveda nikdar ne. Pripušča ga, ker je neskončno moder in ve tudi hudo obrniti v dobro. Pripuščal je preganjanje prvih kristjanov, da so postali mučenci, pripušča skušnjave, da jih premagamo. Pripustil je greh prvih staršev, da smo dobili Odrešenika. Iz naših grehov se učimo ponižnosti, čuječnosti in spokornosti, iz ptujih grehov pa se učimo hvaležnosti do Boga, ki ni pripustil, da bi v iste grehe padli tudi mi.

Dobro Bog veleva z zapovedjo, n. pr. ljubi svojega bližnjega, spoštuj očeta in mater. — Kaže svojo voljo tudi s sveti, zlasti z evangeljskimi sveti, prostovoljnega uboštva, vednega devišтва in pokorščine. Mej tem, ko so zapovedi dane vsem brez izjeme, so nasveti dani le posebnim božjim prijateljem.

Bog veleva dobro s svojim delovanjem in sicer najpoprej z notranjimi navdihljeji, s katerimi govori Gospod Bog naravnost na srce. — Ko je sv. Anton puščavnik stopil v cerkev in je slišal besede: *Ako hočeš popolnoma biti, idi, prodaj, kar imaš, in daj ubogim, in boš zaklad imel v nebesih; ter pridi in hodi za menoj.* (Mat. 19, 21.) Notranji glas mu je rekel, da to velja posebno

njemu, zato je storil tako in se je Bogu popolnoma posvetil. — Bog deluje po ljudeh n. pr. z zgledi svetnikov, ki vzbujajo v nas želje, da bi postali svetniki tudi mi; po poslušanju božje besede, z branjem pobožne knjige, z besedami in nauki spovednikovimi. Vsega tega se poslužuje pogostokrat Bog, da razodene človeku svojo voljo. — V izpovedih sv. Avguščina imamo jako lep zgled takega delovanja božjega.

Slučajno stopita dva imenitna cesarska dvornika v neko celico pobožnega puščavnika. Slučajno vidita na mizi odprto knjigo, začneta brati in bereta življenje sv. Antona puščavnika. To branje gane oba tolikanj, da skleneta odpovedati se slabemu življenju, da nočeta več služiti pozemeljskemu kralju in se hočeta popolnoma posvetiti Bogu. Ta dogodek je pripovedoval Policijan Avguštinu in pospešil je z njim Avguštinovo spreobrnjenje. Življenje sv. Antona spreobrne dva posvetnjaka, to spreobrnjenje pa spreobrne Avguščina in Avguštinovo spreobrnjenje je zopet spreobrnilo mnogo drugih. Morda vpliva ta zgled celo na katerega izmed vas, da se odpove svojim hudobijam?

Bog deluje in nam razodeva svojo voljo včasih tudi z nekako silo, ali s kakim razočaranjem. Včasih smo polni veselja, naenkrat postanemo otožni in Bog začne govoriti na srce. Kolikokrat nas prisili s smrtjo kakega sorodnika ali prijatelja, da mislimo nanj, katerega smo le preradi pozabili v srečnih dnevih. Križi, katere nam Bog pošilja, kaj so to družega kakor vplivanje božje na naše srce?

Da, tu in tam se Bog poslužuje celo šale in burk. Nedavno sem bral v neki poučljivi knjigi sledeče: Leta 1837. sta prišla v Pariz dva mladeniča, ki sta ravnokar zvršila študije na visokih šolah. Oba gresta v Parizu v cerkev Marijinega Oznanjenja, toda ne molit, marveč ogledovat cerkev in njene umetnije. Blizu neke spovednice zapazi eden izmed prijateljev mladega duhovnika, ki je molil sv. Rešnje Telo. — „Glej tega kapelana“ — reče prijatelj — „koga neki čaka.“ — Prijatelj se nasmehne in reče: „Morda čaka tebe.“ — „Zakaj naj bi čakal mene?“ — „Morebiti bi te rad spovedal!“ — „Mene spovedal, koliko velja stava in jaz grem k spovedi.“ — „Ti, k spovedi, tega ne verjamem, tega ne storiš niti za šalo ne!“ — „Koliko velja stava, pa grem?“ — „Staviva dobro kosilo in buteljko šampanca!“ — „Dobro, velja!“ — Razposajeni mladenič se nasmehne in jo mahne k spovednici. Dolgo je čakal nanj njegov tovariš, slednjič pride z resnim obrazom drugi od spovednice. „Dobro — mu reče prijatelj — stavo si dobil, idiva v gostilno.“ „Ne, ne — mu je odgovoril prijatelj, iz šale je postala resnica, spovedal sem se zares in odslej hočem postati drugačen človek.“ In držal je mladenič besedo.

Pustimo se, predragi, voditi od Gospoda in nikdar ne stavimo zaprek Gospodovemu delovanju. Na nas in od nas naj se vedno zgodi volja božja.

II. Kako pa moramo mi spolnjevati božjo voljo? — Odgovor nam daje molitev sama: „Kakor v nebesih, tako na zemlji.“ Volja božja se mora tedaj v nebesih prav tako spolnjevati, kakor na zemlji. Kako pa se spolnuje volja božja v nebesih?

Angeli v nebesih so služabniki božji, ki natančno spolnujejo voljo svojega Gospoda. V knjigi psalmov berem: *Hvalite Gospoda vse njegove moči, njegovi služabniki, ki spolnujete njegovo voljo.* (Ps 102, 21.) Prav tako kakor angeli v nebesih, tako morajo spolnjevati voljo božjo tudi ljudje na zemlji. — Angeli spolnujejo voljo božjo v *priprostosti, z veseljem in s točnostjo.*

Angeli spolnujejo voljo božjo v priprostosti, ne iz sebičnosti, marveč le zato, ker je to volja božja. Angeli nikdar ne vprašajo, zakaj da Bog to in ono od njih zahteva, marveč zadosi jim je, da to Bog zahteva in takoj hočejo vse storiti prav tako, kakor to Bog od njih zahteva.

Tako moramo spolnjevati voljo božjo tudi mi. Sv. Pavel nas namreč opominja: *Bodite pokorni v priprostosti svojega srca.* (Ef. 6, 5.) Nikdar tedaj ne smemo popraševati in ugibati, zakaj to in ono Bog od nas zahteva, to bi bilo znamenje ošabnosti in neumnega napuha. Zadovoljni moramo biti s tem, da je Bog neskončno moder, da tedaj ne more od nas zahtevati nič drugega kakor to, kar je popolnoma opravičeno. Bog je neskončno dobrotljiv, tedaj ne more nič zahtevati razun tega, kar je nam v korist.

Priprostost srca je potrebna zlasti tedaj, kadar smo pokorni onim, ki so tukaj na svetu namestniki božji. Namestniki božji so papež, sv. cerkev, spovednik, starši, učitelji in sploh vsak, kdor ima zapovedovati postavno oblast. Vse moramo ubogati, ne da bi pozvedovali, zakaj je kaj ukazano, ali pa kakšen je oni, ki ukazuje. Le v slučaju, da bi se ukazalo kaj tacega, kar bi bilo volji božji nasprotno, bi ne smeli ubogati. V volji predstojnikov moramo spoznati voljo božjo. Saj piše sv. Pavel: *Vsak človek bodi višji oblasti podložen; ni namreč oblasti od drugod kakor od Boga; katere pa so, so od Boga postavljene. Kateri se tedaj oblasti ustavlja, se Božji volji ustavlja. Kateri se pa ustavljajo, sami sebi pogubljenje nakopavajo.* (Rim. 13, 1–2.) Gospod Jezus Kristus je pa tudi rekel svojim naslednikom: *Kdor vas posluša, mene posluša; kdor vas zaničuje, mene zaničuje.*

Angeli ubogajo tudi z veseljem. Največje veselje angelov je, da morejo ubogati Boga. Tako opominja tudi nas sv. Pavel: *Sleherni naj da, kakor je v svojem srcu namenil, ne z žalostjo ali po sili, zakaj veselega darovavca ljubi Bog.* (2. Kor. 9, 7.) Ubogati moramo torej z veselim obrazom in z veselim srcem. — Sv. Bazilij hoče, da posnemamo glede tega apostole, katerim je Kristus ukazal oznanjevati evangelij po celem svetu. Ti pa so šli veseli oznanjevati evangelij, kljub temu, da jih je svet zaničeval in preganjal, da jim je pripravljala grozne muke in mučeniško smrt. V dejanju apostolov namreč berem: *Oni pa so šli veseli izpred zбора, ker so bili vredni spoznani, zavoljo Jezusovega imena zasramovanje trpeti.* (5, 41.) Nič ne omenja sv. evangelij, da bi bili apostoli veseli na gori Tabor, ko se je Gospod pred njimi spremenil, ne tedaj, ko je šel on od judovske množice slovesno sprejet v Jeruzalem, ne, celo tedaj ne, ko je prišel sv. Duh nad nje; pač pa tedaj, ko so morali trpeti za svojega učenika in umreti za svojega Odrešenika. Kako lep opomin je to za one, ki so radi pokorni, dokler se jim ukazuje kaj tacega, kar je njim po volji, ki so pa takoj nejevoljni, kadar jih Gospod poskuša z bridkimi poskušnjami.

Angeli pa ubogajo tudi točno in takoj. V tistem trenutku, v katerem jim razodene Bog svojo voljo, v tistem trenutku jo že tudi izpolnijo. Tako moramo ubogati tudi mi! Kaj bi rekli o sinu, ki uboga šele tedaj, ko je opominjan v drugič ali tretjič? Ali je tak sin pokoren? Gotovo ne. Večkrat je že Bog s čudeži pokazal, kako ljuba in draga mu je nagla in točna pokorščina. Ali smo pa mi res vedno takoj in točno pokorni? Kolikokrat nas je že Bog opominjal, da naj poboljšamo svoje življenje, da naj se odpovemo sovraštvu, grešni priložnosti in pregrešnim zvezam. Ali smo mar takoj in točno ubogali? Ali nismo marveč odkladali do prihodnje spovedi, do velike noči, ali pa še dlje?

Živel je neki čevljar, ki je delal tudi v nedeljah. Neko nedeljo pa zapre svojo delavnico, pa ne zato, ker je volja božja, marveč za to, ker hoče iti v bližnjo vas s svojimi tovariši v krčmo. Po poti ga pa vjame ploha in hočeš nočeš, on mora v cerkev k maši. Vstopi in sliši ravno duhovnika, ki bere besede sv. Pavla: „Vemo čas, da je že ura, da od spanja vstanemo.“ (Rim. 13, 11.) Te besede so mu šle k srcu, zvedrilo se je, pa počakal je vendar v cerkvi in opravil je dobro spoved in sklenil je poboljšanje. Bilo je to prvo adventno nedeljo, četrto pa je bil

mrtev. Srečen ta čevljar, da je točno in naglo ubogal, zakaj zadnji čas je bil zanj, da je vstal iz spanja.

Skrbimo tedaj tudi mi, da bomo vedno vbogali takoj in sicer z veseljem in s priprostostjo srca.

III. Kakšno ko rist pa imamo pričakovati na tem svetu, ako spolnujemo voljo božjo? — Prva naša korist je, da posnemamo Jezusa Kristusa. Saj je Jezus najlepši zgled pokorščine. Prišel je na svet, ker ga je Oče poslal. Rodil se je v slabotnem hlevu iz pokorščine do cesarja Avgusta. Kot deček in mladenič je bil pokoren Mariji in sv. Jožefu, v trpljenju in smrti pa nebeškemu Očetu, bil je pokoren do smrti, do smrti na križu. — Pokoren je bil božji sin, kaj pa mi, ki smo vboge malovredne stvari? Mi smo služabniki Kristusovi, služabniki pa morajo posnemati svojega gospodarja. Mi smo vojščaki Kristusovi, vojščaki morajo posnemati svojega vojskovodjo. Mi smo učenci Kristusovi, učenci morajo posnemati svojega učenika. Tako so delali Marija in svetniki, mej katerimi ni nobenega, ki bi ne bil pokoren v vseh rečeh Bogu.

Druga korist je, da poklanjamo s pokorščino Bogu preprijeten dar. Raznovrstni so darovi, katere lahko darujemo Bogu, mi lahko darujemo denar, čast, življenje, zdravje. Ni ga pa lepšega daru, kakor je ta, ako darujemo Bogu svojo lastno voljo, ker s tem takorekoč ne darujemo le svojega telesa, marveč tudi svojo dušo.

Še več, ako smo pokorni, postanejo tudi dela, ki sama na sebi niso ne dobra in ne slaba, zaslužljiva za nebesa. Stara basen je, ki pripoveduje, da je Midas vse spremenil v zlato, česar se je dotaknil. To je basen. Pač pa spremeni pokorščina vsako, še tako neznatno delo, v jako zaslužljivo delo za nebesa.

Kdor je pokoren, pa vživa tudi mir in zadovoljnost. Kdo bi si ne želel tega? Mir je prinesel ljudem Jezus Kristus. Saj so nad betlehemskim hlevcem peli angeli slavo Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje. Dobre volje pa so oni, ki ubogajo voljo božjo. Vse, kar se zgodi po svetu, se zgodi po volji božji, ki vse vlada s svojo previdnostjo; brez volje božje ne pade niti las raz naše glave. Kar hoče Bog, pa hoče nam v korist. Ali niste te dve misli v resnici tolažljivi in pomirljivi za nas? Naj zadene človeka še toliko nesreč, ostal bo miren, ako si ohrani te misli pred očmi.

Vzemimo, — piše sv. Francišek Saleški — da je mlada gospa, poročena z imenitnim in jako spretnim zdravnikom, nevarno

obolela. Mož, ki jo silno ljubi, ji streže noč in dan in jo zdravi. Gotovo bo mlada gospa vse storila, kar ji reče mož, vzela bo tudi najgrenkejša zdravila, ker ve, da, ako jo bo kdo ozdravil, jo bo mož. Ta mlada gospa — razlaga svetnik — je naša duša, ženin je Bog. V božjih rokah smo, in gotovo ima on z nami najboljše namene. Ako je tedaj treba vzeti tudi bridkih zdravil, trpljenja, križev in težav, je to le nam v prid, ker jih pošilja Bog, ki nas nezmerno ljubi. Ozdraveli bomo, srečni in zadovoljni bomo, ako spolnujemo vselej njegovo voljo.

Voljo božjo spolnujejo angeli v nebesih, spolnuje jo mrtva narava. Komaj je vzkazal Gospod, že so bili mirni valovi razburkanega genezareškega jezera. Tem nemirnim in razburkanim valovom je le prepodobno naše srce. Kako nemirno je v svojih upih, svojih nadah, kako nemirno je zlasti v svojih strasteh. Poslušajmo tedaj vselej radi glas Gospodov, spolnujmo radi voljo božjo in tudi naše srce bo mirno in zadovoljno. Amen.

P. Engelbert Pollak.

Priložnostni govori.

Govori o presv. Srcu Jezusovem.

VII. Presveto Srce Jezusovo bo na sodnji dan pravičnim kristjanom vir vse tolažbe, grešnikom pa strah in groza.

Pride z oblaki in ga bo videlo vsako oko in tisti, ki so ga prebodli.

(Skr. razod. 1, 7.)

Čudovit je bil oni ognjeni in oblačni steber, ki je stal med taborom Egipčanov in Izraelcev. Egipčanom je bil oblak teman, Izraelcem pa je razsvetljeval noč. Egipčani ves nočni čas niso mogli priti do Izraelcev. Ko je pa Mojzes stegnil roko nad morjem, je odvezel Gospod morje, ko je pihal silen veter in sušil celo noč, in premenil v suha tla; in razdelila se je voda. In Izraelovi sinovi so šli sredi suhega morja, zakaj voda je stala kakor zid na desni in na levi. In preganjajoči Egipčani so šli za njimi, in vsi Faraonovi konjiki, vozovi in jezdci po sredi morja. In že je bila napočila jutranja straža, in glej, Gospod se je ozrl na vojsko Egipčanov iz ognjenega in oblačnega stebra, in je usmrtil njih vojsko. In prevrnil je kolesa vozov, in pogreznili so se v globino (II. Mojz. 14.)

V tem dogodku imamo predpodobo prihodnje sodbe. Ognjeni in oblačni steber pomenja presveto Srce Jezusovo, in sicer nam naznanja oblak Jezusovo človeško, ogenj pa njegovo božjo naravo. Na sodnji dan bo obvarovalo božje srce Jezusovo pobožne in pravične kristjane, svoje izvoljeno ljudstvo, večnega ognja v peklu, trdovratne, nespokorne grešnike pa bo zavrglo v večno pogubljenje. Zato bo takrat božje srce Jezusovo svojim zvestim služabnikom vir vse sreče in tolažbe, grešnikom pa v strah in grozo. Premišljajmo sedaj to resnico, da bomo ob sodbi tudi mi med izvoljenim ljudstvom. Izprosi nam to milost, o prečista devica in mati Marija, ker je bilo presveto srce Jezusovo v tebi upodobljeno od svetega Duha!

O svojem prihodnjem prihodu pravi Gospod Jezus: *Tedaj bodo videli Sina človekovega priti na oblaku z veliko oblastjo in častjo.* Tedaj se bo spolnilo prerokovanje Caharije preroka: *Gledali bodo v mene, katerega so prebodli.* (12, 10.) Vsi rodovi na zemlji bodo gledali veličastno sijajne rane božjega Zveličarja in sodnika. In med vsemi se bo v neskončni lepoti najbolj svetila njegova odprta stran in v njej božje srce. Nepopisna sladkost bo napolnjevala pri tem pogledu srca pravičnih na desnici, v strašnem obupu bodo trepetali nesrečneži na levici. Kam se bo takrat obrnil grešnik, praša sveti Avguštin, ko mu bo po pravici očital Odrešenik: *Glej človeka, katerega si ti prebodel, glej rane, katere si mu ti zadal, glej stran, katero si ti prebodel; zakaj po tebi in zavoljo tebe je bila odprta, in vendar nisi hotel iti vanjo.* (Lib. 1. de symb. c. 8.)

O kralju Davidu spričuje sveto pismo, da je imel jako blago in dobro srce. Na to se sklicuje David sam v 131. psalmu: *Spomni se, Gospod! Davida in vse njegove krotkosti.* To je tudi res večkrat pokazal. Kako blago in velikodušno je ravnal s Savlom! Večkrat je imel priliko, da bi ga smel po pravici kaznovati in usmrtiti, in vendar ga ni hotel. Kako krotak in prizanesljiv je bil do Absalona! Upornik ga je hotel pahnuti s prestola in je s tem zaslužil smrtno kazen, pa blagi oče mu je vse odpustil in je milo objokoval njegovo nesrečno smrt. Kako velikodušen je bil do svojih najhujših sovražnikov! Semej je metal vanj kamenje, in David ga ni preklinjal in ni dovolil, da bi ga usmrtil Abisaj. Tako srce mora vsakdo občudovati. A poglejmo je še v drugi podobi!

Pastirčka Davida, ki je slavno premagal velikana Goljata, je postavil Gospod Bog za kralja svojemu ljudstvu. In kralj David je šel v vojsko zoper Amoničane, kateri so bili osramotili njegove odposlance. In sedaj se ni prikazal v priprosti pastirski opravi, ampak v vsem kraljevskem dostojanstvu z veliko vojsko. *Zbral je vse ljudstvo in je šel nad Rabat; in ko se je vojskoval, ga je vzel. In vzel je njih kralju z glave zlato krono, talent zlata težko in obloženo s predragimi kamni, in se je dala Davidu na glavo. Pa tudi prav veliko ropa je odpeljal iz mesta. Tudi njega ljudstvo je izpeljal in jih je prežagal, ter je železne voze čez nje peljal in jih je z nožmi razrezal in jih je potegnil skozi opečnico. Tako je storil vsem mestom Amonovih sinov.* (II. Kralj. 12.)

(Konec prih.)

Pogled na slovstvo.

A.

Obris cerkve, zavoda in delovanja častitih gospodov duhovnikov misijonarjev sv. Vincencija Pavljana pri sv. Jožefu višje Celja. V spomin na zlati jubilej (1852—1902) sestavil in priobčil dr. Mihael Napotnik, knez in škof lavantinski. V Mariboru 1904. V lastni založbi. Tiskala tiskarna sv. Cirila. Velika osmerka. Str. 157. — Kdo ga ne pozna, kdo ga še ni videl mičnega, z zelenjem obrastlega holmca nad starodavnim Celjem, na čigar vrhu blesti prelepa cerkev sv. Jožefa in poleg nje prijazni samostan pobožnih misijonarjev lazaristov? Na ta prikupni kos domače zemlje te vodi naša knjižica. Razvija pred teboj z zgovorno besedo zgodovino cerkve, zgodovino samostana in izza leta 1852. ondi delujočih duhovnikov iz kongregacije sv. Vincencija Pavljana. Na pol pozabljeni ali popolno neznani dogodki te srečujejo, ko prelistavaš knjigo, ki je pisana z natančnostjo vestnega zgodovinarja, hkrati pa s prijazno milobo veččega leposlovca. Pač res, to je monumentum aere perennius blagim misijonarjem ob zlatem jubileju njih delovanja na slovenski zemlji. Uverjen sem, da bode to delo čital z veliko radostjo vsak duhovnik, ki pozna priljubljene in skromne naše misijonarje. In kdo bi jih ne poznal? Saj bi lahko rekli o njih apostolskem delovanju: Po vsej slovenski zemlji je segel njih glas in do kraja domovine njih beseda. A ne le z radostjo, tudi s pridom se bode delo čitalo. Presvetli gospod pisatelj je namreč nanizal svojemu spisu nekaj prekrasnih govorov, ki jih je govoril ob raznih prilikah v cerkvi sv. Jožefa nad Celjem in v cerkvi sv. Jožefa v Studencih pri Mariboru. Pridodejan je naposled še veleznameniti govor „Pastor bonus“ iz druge javne in slovesne seje škofijske sinode (dne 26. avgusta 1903). O teh jedrnatih govorih po vsebini in mičnih po obliki ne izgubljam besed, ker je že davno znano, da si je visoki govornik pridobil v Slovencih plemenito palmo zgovornosti, s katero osrečuje svoje vernike ob raznih slavnostnih prilikah. Slovenski homilet najde v teh govorih mnogo gradiva, ki ga porabi ob svojem času, naravnost občudovanja vredna sta blesteči slog in mamljiva oblika, v katero so odeti posamni govor. — V knjigo so uvrščene razne slike. Na čelu opaziš ljubezljivo podobo sv. Vincencija Pavljana. Nato je v več slikah cerkev sv. Jožefa s samostanom. Jako zanimiv je, stavbeni razvoj oboje zgradbe od leta 1860—1902. Nadalje te

oveseli mili obraz nekdanjega vizitatorja misijonarjev z imenom: Marija Dominik Adolf Schlick in pa podoba generalnega superiora misionarjev in usmiljenih sester: Antona Fiata. In da se čitatelj še bolj uglobi v vsebino, ima pred seboj naslikan glavni oltar v cerkvi sv. Jožefa višje Celja in oltar Breznomadež pod naslovom čudodelne svetinje v cerkvi sv. Jožefa nad Mariborom. Naposled ne smemo pozabiti, da prinaša knjiga besedilo in napev slavnostne pesmi, katero je za petdesetletnico pri sv. Jožefu nad Celjem zložil prof. dr. Medved, uglasil pa K. Bervar, vodja orlarske šole v Celju. Tako je presvetli gospod pisatelj v krasni monografiji pojasnil petdesetletno delovanje misijonske družbe pri sv. Jožefu nad Celjem. Duhovniki lavantinske škofije so dobili prekrasno knjigo kot darilo od svojega prevzvišenega kneza in škofa. Duhovščina drugih slovenskih škofij bi bila prav hvaležna presvetlemu knezoškofu, ko bi knjiga izšla tudi v knjigotrštvu, kajti zlata knjiga je in bi našla mnogo pridnih čitateljev.

Dr. Andrej Karlin.

B.

1. *Compendium Historiae Ecclesiasticae*. In usum Clericorum Seminarii Brunensis concinnavit Dr. Franciscus Zeibert, Reg. cath. Eccl. Brun. Praelatus inful. primus et Decanus capituli, prof. hist. eccl. et iuris canon. em. Editio tertia procurata a Dre Joseph Samsour, historiae eccl. in Seminario Brunensi professore. Brunae 1903. 8°. p. XV + 777. Cena K 12.

Zeibertov kompandij cerkvene zgodovine ima mnogo vrlin dobre in praktične učne knjige, pred vsem se pa odlikuje radi tega, da se ozira vsepovsod na slovansko zgodovino. Češko cerkveno zgodovino razpravlja enako obširno kakor nemško. Ozira se tudi na cerkveno zgodovino južnih Slovanov, omenja n. pr. pokristjanje Slovencev, navaja Slomška med slavnimi cerkvenimi govorniki, povdarja važnost družbe sv. Mohorja, vendar bi želeli glede naše domače cerkvene zgodovine še večje popolnosti, zlasti bi se morala omenjati reformacija in protireformacija pri Slovencih. Dejstvo, da je knjiga doživela že tretjo izdajo, je najlepša priča, kako primerna je knjiga za uporabo v seme-niščih, kjer se predava cerkvena zgodovina v latinskem jeziku. A. S—k.

2. Dr. Peter Wagner, *Kyriale* ali *Ordinarium Missae*. Direktor gregorijanske akademije in profesor muzike na friburski univerzi je izdal pri Styriji *Kyriale* v dveh različnih oblikah, enkrat s koralnimi notami (60 vin.), drugičkrat s figuralnimi (50 vin.) za pevce, ki niso vajeni koralnih znamk. Oboje je tiskano prav lično, vsi naglašeni zlogi imajo akcent in to zelo podpira jezika manj zmožne pevce.

Mi bomo čakali Vatikanske izdaje, katero prireja sam Don Pothier in katero takoj ponatisne Pustet v Ratisboni. Dovoljeno je pa posluževati se Styrijske izdaje, ker sveti oče je le potrdil neokrajšani, tradicijonalni koral, ni pa določil nobene izmed peterih (šesterih) tradicij posebej. Torej kakor komu drago. Tudi moramo počakati višjepastirske odredbe, katera bode gotovo izšla ob pravem času. Dotedaj pa je dovoljeno porabljati dosedanje knjige.

P. H. S.

3. *Der barmherzige Samaritan* in seinem Wirken in der Diöcese Seckau. Dargestellt von Alois Stradner, f. b. geistlicher Rat, Dechant und Stadtpfarrer in Leoben. Verlagsbuchhandlung „Styria“. Graz, 1903. Str. 147. Cena K 1.50. O raznih škofijah so izšli že po zanesljivih statističnih podatkih sestavljeni pregledi, koliko stori krščanska ljubezen za blagor bližnjika. S posebno marljivostjo in natančnostjo sestavljena Stradnerjeva knjiga nam kaže, da sekovska škofija ne zaostaja za drugimi, ampak da se odlikuje po številu dobredelnih zavodov in društev, kakor tudi po intenzivnem, vspešnem delovanju v posameznih dobredelnih napravah.

V zalogi so tudi še prejšnji letniki, razen I. in III. in nekateri drugi le v prav malo izvodih in se prodajajo po 8 K. **Naročniki „Duhovnega pastirja“** — na kar opozarjamo zlasti **nove naročnike** — pa dobé za **izjemno polovično ceno po (4 K) naslednje letnike: VII. 1890, VIII. 1891, IX. 1892, X. 1893, XI. 1894, XIII. 1896, XVI. 1899, XVII. 1900, XVIII. 1901 in XIX. 1902.**

Dosedanje priloge se dajejo brezplačno le ob nakupu onih letnikov, katerim so bile pridejane kot priloge. Tržna cena jim je: „**Obrambni govori**“ 80 h; „**Zakonsko pravo**“ 2 K; „**Zbirka lepih zgledov**“, I. zvezek (str. 16+808) in II. zvezek (str. 28+792) po 6 K. Naročniki »Duhovnega Pastirja« pa dobé vse te priloge za **polovično ceno.**

„**Dvojno kazalo**“ prvih deset letnikov »Duhovnega Pastirja« stane 1 K. „**Dvojno kazalo**“ drugih deset letnikov »Duhovnega Pastirja« izide meseca decembra; stalo bode 1 K (s poštnino 1 K 10 h). Naročila sprejema že sedaj »**Katoliška Bukvarna**«.

»Duhovni pastir« se prične razpošiljati 20. dan prejšnjega meseca za prihodnji mesec. Naročnino sprejema „**Katoliška Bukvarna**“, spise pa **uredništvo** (Semeniške ulice, št. 4).

Upravništvo in uredništvo.

Alojzij Vodnik

kamnosek v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 32.

Kamnoseška delavnica,

v kateri se izvršujejo cerkvena umetna dela,
sprejemajo se naročila na grobne spomenike
in vsakojaka kamnoseška stavbinska dela.

„Korona“ najboljše obloge (zimski pod) iz trdega lesa za pokritje kamnitega cerkvenega tlaka pozimi.

Obloge so zlojljive, oziroma tako pripravljene, da se poljubno zvijejo, tudi snažijo se brez težave, ter so pri nizki ceni zelo trpežne. Varujejo pred mrazom, mokroto, nesnago in prahom. — Kdor želi natančen cenik ali vzorec, ki se lahko praktično porabi kot snažilnik čevljev pri vходу, naj blagovoli doposlati po poštnih znamkah K 1.— na naslov

Eug. Qurin,

tovarna lesenega orodja
Kirchberg am „Wechsel“
Nižje Avstrijsko.

Anton Krejči

klobučar in krznar
v Ljubljani, Wolfove
ulice številka 5

priporoča preč. duhovščini bogato svojo zalogo raznovrstnih
cilindrov in klobukov

ter vsprejema naročila na vsa krznarska dela. — V zalogi ima
jedino le najboljše, ne takozvano izvrženo, nezanesljivo blago.

Shranjuje tudi kožuhovino čez poletje.
Zavodom dovoljuje prednostne cene.

Leopold Tratnik

pasar
v Ljubljani

priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim pred-
stojnikom svojo veliko zalogo **cerkvenih posod**
in **orodja**. — Slavnemu občinstvu pa električna
svetila in druge kovinske izdelke, n. pr.: **križe,**
sv. razpela v raznih velikostih, **podobe** i. t. d.

Priporoča se za obila naročila.